

James Oliver Curwood:
Kráľ šedých medvěďů.

Předmluva.

Je to jakási zpověď, předkládám-li veřejnosti tuto druhou svoji knihu o přírodě - zpověď i naděje. Zpověď člověka, který dlouhá leta lovil a zabíjel, než došel k poznání, že mu divočina nabízí poutavější zábavu než hromadné zabíjení - a naděje, že to, co jsem napsal, přispěje k tomu, aby i ostatní pocítili a pochopili, že největší vzrušení při lovu není zabíjet, nýbrž nechat žít. Je sice pravda, že v rozlehlých, liduprázdných končinách člověk musí zabíjet, aby mohl žít; Člověk musí mít maso, a maso je život sám. Ale zabíjet pro ukojení hladu není krvelačnost. Není to chtivost zabíjet, která mi vždy připomíná onen den v horách britské kolumbie, kdy jsem v necelých dvou hodinách skolil na horském svahu čtyři šedé medvědy - a zničil tak snad na sto dvacet let života za sto dvacet minut. A to je pouze jeden případ z mnohých, pro které pohlížím teď na sebe takřka jako na zločince - neboť zabíjet pro vzrušení ze zabíjení se příliš neliší od vraždy. Mé kni

hy o zvířatech jsou tedy jakýmsi nepatrným pokáním, po kterém nyní dychtím, a přeji si opravdu, abych jim dodal nejen dobrodružné poutavosti, nýbrž i věrnosti v líčení skutečnosti. Jako v lidském životě, jsou i v životě divočiny tragedie, humorné i dojemné příhody. Jsou to úžasně zajímavé události, skutečné příběhy a opravdové životopisy, o nichž lze psát, aniž by k tomu bylo zapotřebí příliš velké obrazotvornosti. V "Kazanovi" jsem se snažil podat čtenáři obrázek o letech svých zkušeností mezi divokými tažnými psy severu. V "Šedém medvědu" jsem se úzkostlivě držoval skutečných událostí, jak jsem se s nimi setkal v životě divokých zvířat, o nichž jsem psal. Malý Muskwa byl se mnou celé léto a podzim v kanadských skalistých horách. Pipoonaskoos je pohřben v kraji firepanských hor, s náhrobkem nad hlavou, zrovna jako člověk. Dvě mláďata grizzlyho, která jsme vyhrabali na Athabasce, jsou mrtva. A Thor stále ještě žije, neboť jeho loviště je v kraji, kam nezavítají žádní lovci, a když se nám konečně tato příležitost naskytla, nezabili jsme ho. Letos (v červenci 1916) se vrátím do thorova a muskwova kraje. Myslím, že bych poznal Thora, kdybych ho opět uviděl, neboť byl obrovského vzrůstu. Ale Muskwa za dvě leta vyrostl z útlého mláděte v dospělého medvěda. A přece však věřím, že by mne Muskwa poznal, kdybychom se náhodou opět setkali. Jistě nemohl zapomenout na cukr, ani na to, jak se ke mně v noci častokrát přitulil a jak jsme spolu hledali různé kořínky a bobule, či jak jsme si v táboře často hráli, že spolu zápasíme. Ale konečně není vyloučeno, že mi třeba nikdy neodpustil ten poslední den, kdy jsme mu tak bezcitně utekli - a zanechali ho samotného

svobodně v horách. James Oliver Curwood. Owosso, Mi Chigan, 5 května 1916. __

Kapitola 1.

Tiše a nehybně, jako velký načervenalý balvan, stál Thor hodnou chvíli a rozhlížel se po svém panství. Nedohlédl daleko, neboť jako všichni grizzlyové měl oči malé, posazené daleko od sebe, a špatný zrak. Na vzdálenost až půl míle (anglická míle: 1.609,3 m) rozeznal kamzíka* či horskou ovci, ale dál za tou hranicí byla jeho světem obrovská prostora, zalitá sluncem nebo tajemství, zahalené noční tmou, kterou se potuloval, veden převážně sluchem a čichem. *(Kamzík běláček je velmi podobný jak některým kozám, tak našemu kamzíku horskému, je však statnější. Žije ve vysokých horách severní ameriky.) Právě čich ho nyní zadržel, že stanul tiše a bez hnutí. Z údolí zalétl k jeho nozdram pach, který předtím ještě nikdy neucítil. Bylo to něco, co sem nepatřilo a co ho podivně vzrušovalo. Marně se to jeho liknavý zvířecí mozek snažil ze všech sil pochopit. Nebyl to karibu*, neboť zabil mnoho karibu; *(Karibu je odrůda divokého soba. Žije v lesích na Labradoru a v Kanadě.) Nebyl to kamzík; Nebyla to horská ovce; A nebyla to vůně tlustých a líných svišťů, vyhřívajících se na slunci, neboť sežral stovky svišťů. Byl to pach, který ho nerozzuřil - a ani ho nepoděsil. Byl zvědav, a přece nešel dolů, aby jej prozkoumal. Ostražitost ho zdržovala. I kdyby byl Thor viděl zřetelně na míli nebo dvě, nebyl by jeho zrak objevil ani tolik, co mu přinášel vítr zdola z údolí. Stál na samém okraji planinky, osminu míle pod ním leželo údolí a osminu míle nad ním rozsedlina, kterou přišel dnes odpoledne. Planinka v podobě šálku se rozprostírala v rozloze asi jednoho akru (1 akr = 40,4 a) na zeleném svahu hory. Pokrývala ji bohatá, hebká tráva a červnové květiny, brambořiky, ostrůvky pomněnek, plané astry a hyacinty. A uprostřed bylo asi padesát stop (1 anglická stopa = 30,479 cm) velké kaliště s jemným bahnem, které Thor často navštěvoval, když mu od chůze po kamení rozbolavěly tlapy. Na východ, na západ a na sever se před ním rozprostíralo překrásné panorama kanadských skalistých hor, lehce zastřené ve zlaté sluneční záři červnového odpoledne. Shora i zdola z údolí, z rozsedlin mezi horskými štíty a z malých roklí zařezávajících se do břidlice a skal, které sahaly až k sněžné čáře, přicházel jemný bublavý šumot. Byla to hudba tekoucí vody. Tato hudba vždy zněla vzduchem, neboť řeky, potoky a potůčky, řinoucí se dolů ze sněhu, který věčně ležel nahoře blízko mraků, nikdy neutichaly. Ve vzduchu byly sladké vůně a hudba. Červen a červenec - konec jara a začátek léta v severních horách - spolu splývaly. Země hýřila zelení; Rané květiny proměnily slunečné svahy v barevné skvrny červeně, bělosti a purpuru, a vše, co mělo v sobě život, zpívalo -

vypasení svišti na kamenech, nafouklí malí gofři (gofer je příslušník hlodavců. Podle nového názvosloví Pytlonoš kanadský) na kupkách hlíny, velcí čmeláci, kteří bzučivě poletovali z květu na květ, sokoli v údolí a orli nad horskými štíty. Ba i Thor si zpíval po svém, neboť se mu ozývalo hluboko v mohutné hrudi podivné mručení, když se před několika minutami brouzдал jemným bahnem. Nebylo to bručení nebo řev, ani zavrčení; Byl to zvuk, který vydával, když byl spokojen. Byl to jeho zpěv. A nyní se pro něho z nějaké záhadné příčiny v tomto překrásném dni náhle něco změnilo. Bez hnutí stále věřil. Vítr ho mátl. Zneklidňoval ho, ale nepoplašil. Byl velmi citlivý k tomuto novému a divnému pachu, jenž byl ve vzduchu, asi jako dětský jazýček k prvnímu palčivému dotyku kapky brandy. A potom se mu nakonec vydralo z hrudi tenké a mrzuté zabručení jako vzdálené burácení hromu. Byl svrchovaným vládcem tohoto panství, a teď si pomalu uvědomoval, že by zde neměl být žádný pach, který nemohl pochopit a s nímž by nebyl dokonale obeznámen. Thor se zvolna vztyčil, až si dřepł v celé své výši devíti stop na zadek a seděl jak vycvičený pes, velké tlapy ztěžklé od bláta, svěšené před hrudníkem. Deset let už žil v těchto horách a nikdy nezvěřil takový pach. Pohrdal jím. Čekal na něj, zatím co se pach zesiloval a blížil. Thor se neskrýval. Bezelstně a nebojácně se vztyčil. Vzrůstem byl pravý obr a jeho nový červnový kožich se na slunci zlatohnědě leskl. Paže měl téměř tak velké jako lidské tělo; Tři největší z jeho pěti drápů, podobných nožům, byly dlouhé pět a půl palce*. (1 anglický palec = 2,54 cm) V blátě jeho tlapy zanechávaly stopy, jež měly patnáct palců od špičky k patě. Byl vypasený, s uhlazenou srstí a mohutný. Oči, velké asi jako plody amerického ořešáku, byly od sebe vzdálené osm palců. Dva horní špičáky, ostré jako hroty dýky, měl tak dlouhé jako mužský palec, a svými mohutnými čelistmi dovedl rozdrtit každému karibu vaz. Do Thorova života nezasáhla dosud přítomnost člověka, a proto nebyl zlý. Jako většina grizzlyů nezabíjel pro rozkoš ze zabíjení. Chytil si třebaš ze stáda jednoho karibu a sežral ho obyčejně až do morku v poslední kosti. Byl to mírumilovný král. Měl jediný zákon: "Nechte mě na pokoji!" A hlas tohoto zákona byl patrný v jeho postoji, jak tu seděl na zadku a věřil divný pach.

Ve své mohutné síle, ve své osamocenosti a nadřazenosti byl velký medvěd jako ty hory, nemaje soupeře v údolích, jako ony neměly v oblacích. Spolu s horami se objevil před dávnými věky. Patřil k nim. Dějiny jeho plemene začínaly a končily uprostřed nich a v mnohém se sobě podobaly. Do dnešního dne si nemohl vzpomenout, že by si nějaké stvoření dovolilo pochybovat o jeho moci a právu - s výjimkou jedinců z jeho vlastního plemene. S takovými soupeři zápasil poctivě a často na život a na smrt. Byl připraven bojovat opět, kdyby vznikly pochybnosti o jeho svrchovanosti nad územím, na které si dělal nároky jako na své vlastnictví. Dokud nebyl poražen, byl neomezeným vládcem,

pánem a dokonce despotou, jestliže se mu tak zalíbilo. Byl panovníkem v bohatých údolích a na zelených svazích, a lenním pánem všech živých tvorů kolem sebe. Získal a spravoval své panství otevřeně, bez úskoku nebo proradnosti. Byl nenáviděn a obáván, sám však v sobě neživil nenávist ani strach - a byl čestný. Proto bezelstně očekával podivnou věc, která k němu přicházela zdola z údolí. Jak seděl na zadku a věřil svým citlivým hnědým čenichem, cosi v jeho nitru pronikalo zpět do dávných a minulých generací. Nikdy předtím nezachytil do nozder takový pach, ale přes to, když se nyní k němu blížil, nezdál se mu úplně nový. Nemohl jej nikam zařadit. Nedovedl si vybavit, k čemu patří. Věděl však, že je to hrozba a nebezpečí. Deset minut seděl na zadku jako vytesaný z kamene. Potom se vítr stočil a pach stále slábl, až se zcela ztratil. Thorovy ploché uši se trochu vztyčily. Pomalu obrátil svou obrovskou hlavu tak, že zrakem utkvěl na zeleném svahu a maličké planince. Snadno nyní zapomněl na pach, neboť vzduch byl opět čistý a lahodný. Spustil se na všechny čtyři a pokračoval zase v lovení gogrů. A v jeho lovu bylo něco zábavného. Thor vážil tisíc liber. (1 anglická libra = 0,453 kg) Horský gofer je šest palců dlouhý a váží šest uncí. (1 anglická unce = 2,835 dkg) A přece Thor usilovně hrabal třebaš celou hodinu a nakonec se zaradoval, když slupl malého vykrmeného gofra jako malinu; Byla to jeho bonne bouche, sladounký pamlsek, a na jaře a v létě zasvětil třetinu svého úsilí pátrání právě po tomto pamlsku. Našel noru, která ho svým umístěním uspokojila, a začal vyhazovat zem jako obrovský pes, když vyhrabává krysu. Byl na vrcholu svahu. Jednou nebo dvakrát během následující půlhodiny zvedl hlavu, už ho však nezneklidňoval podivný pach, který k němu předtím přivál vítr. —

Kapitola 2.

Asi o míli dále v údolí, tam kde u ústí strže řídí les smrků a balzámových jedlí, zastavil Jim Langdon svého koně, zahleděl se na okamžik před sebe jako bez dechu a potom přehodil s hlasitým povzdechem rozkoše pravou nohu tak, že se pohodlně zaklesl ohnutým kolenem o hrušku sedla a čekal. Dvě nebo tři sta yardů (1 anglický yard = 91,439 cm) za ním, stále ještě skryt v lese, zápolil Otto s Disphanou, tvrdohlavou nákladní klisnou. Langdon se blaženě pochechtával, když naslouchal, jak jeho druh křičí a vyhrožuje Disphaně, že ji všemožným způsobem zmučí a vytrestá, od okamžitého vykuchání až k milosrdnějšímu konci, kdy jí vytluče mozek klackem. Pochechtával se proto, že Ottův slovník plný hrůz, jež stále visely nad hlavami jeho vychytralých nákladních koní, kteří si z něho nic nedělali, ho vždy ohromně pobavil. Věděl, že kdyby Disphaně napadlo dělat kotrmelce s nákladem, který měla pečlivě přivázaný na hřbetě,

velký, dobromyslný Bruce Otto by nedělal nic jiného, než rámusil, až by se v horách daleko široko rozléhalo jeho strašlivé lání, při němž by člověku stydla krev v žilách. Z lesa, jeden za druhým, vycházelo šest koní naložených výzbrojí a poslední za nimi vyjel Horal. Za leta, prožitá v horách, si navykl sedět v sedle jako povolené pero, protože mu dělalo potíže, jak se na hřbetě horského koníka půvabně rozložit, když měří šest stop a dva palce a je samá kost a sval. Když se Otto objevil, sesedl Langdon s koně a opět se zadíval do údolí. Světlé, rozježené strniště na jeho obličejích neskryvalo tmavou snědost, kterou mu vtiskly týdny pobytu v tomto horském prostředí. Jak si u krku rozepjal košili, odhalil šíji osmahlou sluncem a větrem. Bystrým, pronikavým pohledem modrošedých očí si nyní prohlížel krajinu před sebou s radostnou pozorností, jakou pocítuje každý lovec a člověk, který dychtí po dobrodružství. Langdonovi bylo pětatřicet let. Svůj život trávil buď přímo v divokých končinách, nebo psáním o věcech, které tam objevil. Jeho společník byl sice o pět let mladší, zato ho však předčil o dobrých šest palců do výšky, dají-li se ovšem tyto nadbytečné palce nazvat předností. Bruce se domníval, že nikoliv. "A kdo ví, co za tím vězí, že jsem ještě nepřestal růst!" Často říkával. Když nyní dojel, neohrabaně sesedl. Langdon ukázal před sebe. "Viděl jsi vůbec někdy něco, co by tohle předčilo?" Zeptal se. "Pěkný kraj," přisvědčil Bruce. "Místo pro táboření jako stvořené, Jime. Tady by měli být karibu a medvědi. Potřebujeme čerstvé maso. Podej mi sirku!" Stalo se u nich zvykem, že si zapalovali obě dýmky pokud možno jednou sirkou. Vykonávali nyní tento obřad a přitom se rozhlíželi kolem. Když Langdon vyfoukl první rozkošnický obláček kouře ze své lulky, pokynul směrem k lesu, ze kterého právě vyjeli. "Pěkné místo pro náš stan," řekl. "Suché dříví, tekoucí voda a první dobrá balzámová jedle na lůžka, na kterou jsme v tomhle týdnu přišli. Můžeme pustit koně se spoutanýma nohama na tu malou otevřenou planinku, kterou jsme projeli asi čtvrt míle odtud. Viděl jsem tam hodně trávy Buffalo a spoustu Bojínku." Podíval se na hodinky. "Jsou teprve tři hodiny. Ještě můžeme jet dál. Ale co tomu říkáš? Nezdržíme se tu na den nebo na dva a nepodíváme se, jak ten kraj vypadá?" "Mně se líbí," řekl Bruce. Za řeči usedl zády ke skále a na koleně zaměřoval dlouhý mosazný terestrický dalekohled. Langdon vyňal ze svého sedla triedr dovezený z Paříže. Dalekohled byla zase památka z občanské války. Opřeni o skálu tak, že se navzájem dotýkali rameny, společně prozkoumávali zvlněné svahy a zelené stráně hor před sebou. Byli v kraji velké zvěře, který Langdon nazýval neznámo. Pokud se jim podařilo zjistit, nikdy sem nezavítal před nimi žádný jiný běloch. Byl to kraj uzavřený ohromnými horskými řetězy, jimiž se namáhavě prodírali dvacet dní, než urazili sto mil. Dnešního odpoledne překročili vrchol Great Divide (velkého předělu), který přetíná v oblacích sever od jihu, a nyní svými dalekohledy vyhlíželi na první zelené svahy a překrásné štíty

Firepanských hor. K severu - a oni směřovali na sever - byla řeka Skeena; Na západě a jihu bylo pohoří a vodstvo Babine, východně, za Great Divide, bylo pohoří Driftwood, a ještě dále k východu pohoří Omineca a přítoky řeky Finlay. Opustili civilizaci dne desátého května, a dnes bylo třicátého června. Jak se tak Langdon díval svým triedrem, byl přesvědčen, že konečně dosáhli cíle svých tužeb. Skoro dva měsíce se lopotili, aby se dostali za lidské stezky, a podařilo se jim to. Nebyli zde žádní lovci. Nebyli zde žádní zlatokopové. Údolí před nimi bylo plno zlatých příslibů, a jak se Langdon snažil vypátrat první z jeho tajemství a divů, naplnilo se mu srdce hlubokou a uspokojující radostí, kterou mohou plně pochopit pouze lidé jako on. Jeho příteli a druhu, Brucemu Ottovi, s nímž se už pětkrát vypravil na sever, zdály se všechny hory a všechna údolí skoro stejná. Narodil se v nich, žil v nich po celý svůj život a pravděpodobně v nich zemře. Bruce do něho náhle prudce dloubl loktem. "Vidím hlavy tří karibu, jak přecházejí po svahu asi půldruhé míle nad údolím?" Řekl, aniž odtrhl zrak od dalekohledu. "A já vidím kozu s kůzlem na černé břidličné skále, na té první hoře vpravo," odvětil Langdon. "A, jen se podívej, támhle je kozel a dívá se na ně z útesu tisíc stop nad břidličnou skálou. Má bradu skoro stopu dlouhou. Bruci, vsadím se, že jsme přišli na opravdovou rajskou zahradu!" "Vypadá to tak," potvrdil blahosklonně Bruce a pokrčil dlouhé nohy, aby získal lepší oporu pro dalekohled. "Jestli tohle není kraj divokých ovcí a medvědů, tak je to můj nejhorší odhad, jaký jsem v životě udělal." Pět minut se dívali, a nevyměnili si ani slovo. Za nimi koně hladově uškubávali hustou bujnou travu. Hukot četných horských vod jim zněl v uších, a údolí jako by dřímalo v záplavě sluneční záře. Langdon si nemohl představit nic výstižnějšího než pojem - dřímota. Údolí bylo jako velká, pohodlně natažená, šťastná kočka, a zvuky, které slyšeli, splývaly v příjemný bzukot a byly jako její ospalé předení. Zaostřoval triedr ještě lépe na kamzíka, který stál ostražitě na svém útesu, když Otto opět promluvil. "Vidím grizzlyho velkého jako hora!" Oznamil klidně. Kromě nákladních koní vyvedlo Bruceho jen zřídka něco z duševní rovnováhy. Podobné vzrušující novinky ohlašoval vždy tak lhostejně, jako by hovořil třeba o kytičce fialek. Langdon se rázem napřímil. "Kde?" Zeptal se. Naklonil se, aby se dostal do zorného pole dalekohledu svého druha, a každičký nerv se mu v těle náhle zachvěl. "Vidíš ten svah na druhém výstupku, právě tamhle za strží?" Řekl Bruce, s jedním okem přivřeným a druhým stále přitisknutým k dalekohledu. "Je v polovici svahu a vyhrabává gofra." Langdon zaostřil triedr na svah a za chvíli vzrušeně vydechl. "Vidíš ho?" Ptal se Bruce. "Triedr mi ho přenesl až skoro k nosu," odvětil Langdon. "Bruci, to je největší grizzly v skalistých horách!" "Jestli není, je jeho dvojče," uchechl se průvodce a nehnul ani brvou. "Překonává tvého osmistopého grizzlyho aspoň o tucet palců, Jime! A -" Zarazil se v tomto napjatém okamžiku,

vytáhl z kapsy smotek černého tabáku Macdonald a ukousl si z něho žvanec, ale dalekohled od oka neodtrhl - "vítr je nám příznivý, a on pilně pracuje jako včelička!" Dodal. Otto se otočil a povstal. Langdon čile vyskočil. V takových situacích bylo mezi nimi vzájemné dorozumění, a nepotřebovali slov. Zavedli koně zpět na okraj lesa a uvázali je tam, vytáhli pušky z kožených pouzder, a každý pečlivě dbal, aby vložil do komory pušky šestý náboj. Potom asi dvě minuty pouhým okem prozkoumávali svah a cesty k němu. "Můžeme se dostat nahoru strží," navrhl Langdon. Bruce přikývl. "Počítám, že bude odtamtud na dostřel, je to asi tři sta yardů," řekl. "To je to nejlepší, co můžeme udělat. Zvěřil by nás, kdybychom šli pod něj. Kdyby to bylo o pár hodin dříve ..." "Vyšplhali bychom se přes horu a přišli na něj seshora!" Zvolal Langdon se smíchem. "Bruci, ty jsi s tím svým lezením po horách ten nejpitoměší osel na zeměkouli. Vyšplhal by ses na Hardesty nebo Geike, abys zastřelil kamzíka seshora, i kdybys ho mohl dostat docela pohodlně ze zdola. Jsem rád, že není ráno. Můžeme dostat toho medvěda ze strže!" "Možná," řekl Bruce, a vyrazili. Šli přímo přes zelené, květinami poseté louky. Dokud se nepřiblížili aspoň na půl míle ke grizzlymu, nehrozilo nebezpečí, že je uvidí. Vítr se otočil a vál téměř proti nim. Jejich rychlá chůze se změnila v mírný poklus, a přiblížili se už ke svahu tak, že jim asi na patnáct minut velký kopec grizzlyho zakryl. V dalších deseti minutách přišli ke strži, úzké, kamenité a srázné rokli, vymleté v úbočí hory jarními přívaly, které se tudy po staletí řítily dolů ze sněžných štítů-. Zde se obezřele rozhlédli. Velký grizzly byl na svahu asi šest set yardů nad nimi a opravdu skoro na tři sta yardů od nejbližšího místa dostupného strží. Bruce nyní mluvil šeptem. "Vystoupíš nahoru a přiblížíš se k němu, Jime," řekl. "Ten medvěť má jen dvě možnosti na vybranou, jestli ho nezasáhneš nebo jen poraníš - nebo snad nejvýš tři: Půjde si tě prohlédnout, nebo se dá rozsedinou vzhůru, nebo konečně sleze dolů do údolí touto cestou. Nemůžeme mu zabránit, aby neunikl rozsedinou, a jestli se na tebe vyřítí - skutálej se jednoduše strží dolů. Unikneš mu. Nejspíše přijde touhle cestou, jestli ho nedostaneš, proto počkám tady. Hodně zdaru, Jime!" Nato odešel a přikrčil se za skálu, odkud mohl grizzlyho pozorovat, a Langdon začal tiše vystupovat kamenitou roklí. —

Kapitola 3.

Thor byl ze všech živoucích tvorů v tomto dřímajícím údolí nejpilnější. Řekli byste, že to byl zvláštní medvěd. Jako někteří lidé chodíval spat hodně brzy; V říjnu začal být ospalý a v listopadu se uložil k dlouhému zimnímu spánku. Spal do dubna a obvykle se probouzel o týden nebo deset dnů později než ostatní medvědi. Spal tvrdě, ale

jakmile se probudil, byl čilý jako rybička. V dubnu a květnu hodně podřimoval v teple prosluněných skal, ale od začátku června do polovice září zavíral oči v opravdovém spánku jen asi na čtyři hodiny z každých dvanácti. Když Langdon začal obezřele vystupovat roklí, byl Thor právě v nejpilnější práci. Podařilo se mu dostat gofra, vypaseného ctihodného patriarchu, kterého slupl jedním chroupnutím, a nyní dokončoval svou denní hostinu sem tam tučnou bílou larvou a několika kyselými mravenci vydobytými zpod kamenů, které převrátil tlapou. Když pátral po těchto lahůdkách, převracel Thor kameny pravou tlapou. Devadesát devět medvědů z každého sta medvědů - a pravděpodobně sto devadesát devět z každých dvou set - jsou leváci. Thor byl pravičák. Proto byl ve výhodě, kdož zápasil, chytil ryby a lovil zvěř, neboť grizzly má pravou paži delší než levou - a to o tolik delší, že kdyby ztratil svůj šestý smysl, orientační, chodil by stále dokola. Thor vyhledával potravu a mířil k rokli. Obrovskou hlavu skláněl těsně k zemi. Na krátkou vzdálenost měl zrak ostrý jako mikroskop. Čichové nervy měl tak citlivé, že mohl chytit se zavřenýma očima velkého skalního mravence. Většinou si vybíral ploské kameny. Mohutnou pravou tlapu s dlouhými drápy měl tak obratnou jako lidskou ruku. Zdvihl kámen, jednou nebo dvakrát přičichl, lízl horkým plochým jazykem a šoural se k dalšímu kameni. Dělal tuto práci úžasně vážně, podoben slonovi, který v kupě sena hledá burský oříšek. Neviděl v tom nic směšného. Ostatně příroda ani nezamýšlela, aby v tom bylo něco směšného. Thorův čas byl vlastně bezcenný a během léta spořádal mnoho set tisíc kyselých mravenců, lahodných larev a rozličného šťavnatého hmyzu, nemluvě o velké spoustě gofrů a ještě drobnějších skalních králíků. (Skalní králík je místní název. Jde pravděpodobně o blíže neurčitelný druh zemní veverka.) A zásluhou všech těchto malých tvorečků tvořily se mu silné vrstvy tuku, kterými se musel nutně zásobit, aby měl z čeho trávit a udržet se při životě za dlouhého zimního spánku. Proto mu příroda přizpůsobila malá, zelenavě hnědá očka k dvěma mikroskopům, neomylným na vzdálenost několika stop, ale téměř bezcenným na tisíc yardů. Thor chtěl převrátit další kámen, ustal však ve své práci. Dobrou chvíli stál takřka bez hnutí. Potom zvolna zakýval hlavou s čenichem těsně u země. Zachytil velmi slabě neobyčejně příjemnou vůni. Byla tak slabá, že se bál pohnout, aby ji neztratil. Proto stál tak dlouho, až si jí byl jist, pak otočil ohromné plece a sestoupil o dva yardy po svahu, a čenichaje, kýval pomalu hlavou nalevo, napravo. Vůně byla silnější. Ještě o další dva yardy níže na svahu mu připadala pod jedním balvanem velmi silná. Byl to velký balvan, který vážil snad dvě stě liber. Thor jej odvalil pravou paží stranou, jako by to byl pouhý oblázek. Ihned se ozvalo divoké a protestující zavřeštění a malý pruhovaný skalní králík vyrazil odtamtud. Jako šíp, ale právě v tom okamžiku na něho dopadla Thorova levá tlapa s takovou silou, že by byla zlomila vaz i karibu.

Thora nepřivábil pach skalního králíka, nýbrž vůně toho, co si skalní králík nashromáždil pod kamenem. A tato kořist tam dosud zůstala - trocha zemních oříšků pečlivě uložených v malé dutině vystlané mechem. Nebyly to opravdové oříšky. Spíše vyhlížely jako maličké brambůrky, velké přibližně jako třešně a svým vzhledem se hodně podobaly bramborům. Byly škrobnaté, sladké a výživné. Thor je měl hrozně rád, a když hodoval, pobroukával si hluboko v hrudi zvlášť spokojeně. Pak hledal dál. Neslyšel Langdona, jak se neustále blíží hrbolatou roklí. Nezvěřil ho, neboť vítr vál na neštěstí opačně. Zapomněl na protivný lidský pach, který ho před hodinou znepokojil a podráždil. Byl zcela šťasten; Byl v dobré náladě; Byl vypasený a srst měl hladkou a lesklou. Popudlivý, bručivý a svárlivý medvěd je vždy hubený. Opravdový lovec ho pozná ihned, jakmile se naň podívá. Je jako slon samotář. Thor hledal dál potravu a šoural se přitom ještě blíž k rokli. Byl od ní vzdálen asi na sto padesát yardů, když tu nějaký zvuk vyburcoval jeho ostražitost. Jak se Langdon snažil vylézt na strmou stěnu rokle, aby mohl dobře zamířit, uvolnil náhodou kámen. Ten se řítit s hrozivým lomezem strží a lavinovitě s sebou strhával jiné kameny, jež se za ním valily s hlučným rachotem. Na úpatí strže, o šest set yardů níže, Bruce potichu zaklel. Viděl, jak se Thor posadil. Chystal se, že na něho vystřelí i na tuto vzdálenost, kdyby medvěd vyrazil k rozsedlině. Třicet vteřin seděl Thor na zadku. Potom se vydal ke strži, šouraje se pomalu a rozvázně. Langdon supěl, v duchu proklínal svou smůlu a snažil se ze všech sil vylézt posledních deset stop k okraji svahu. Slyšel, jak Bruce křičí, ale nerozuměl tomu varování. Rukama i nohama se chvatně zachytával břidlice a kamení, jak se namáhal, aby co nejrychleji zdolal poslední tři nebo čtyři yardy. Už téměř na vrcholku se na okamžik zastavil a podíval se vzhůru. Ustrnul a srdce se mu rozbušilo až v krku. Deset vteřin se nemohl ani podívat. Přímo nad ním byla obludná hlava a obrovská hora plecí. Thor se na něj díval dolů s rozevřenou tlamou, s vyceněnými špičáky na prst dlouhými a s očima planoucíma zelenavě rudým ohněm. V tomto okamžiku uviděl Thor poprvé člověka. Mohutné plíce se mu naplnily ostrým pachem, a náhle se odvrátil od tohoto pachu jako od pohromy. Langdon měl pušku pod sebou a nemohl vystřelit. Divoce se škrábal zbývajících několik stop. Břidlice a kameny se pod ním sesouvaly a ujížděly. Uplynulo šedesát vteřin, než se dostal na vrcholek. Thor již uběhl asi sto yardů a valil se kolébovavě jako míč k rozsedlině. Od úpatí strže zarachotilo ostré třesnutí Ottovy pušky. Langdon rychle poklekl na pravé koleno, o druhé opřel loket a začal střílet. Někdy se stává, že hodina - ba i minuta - změni osud člověka; A deset vteřin, které vzápětí následovaly po prvním výstřelu od úpatí strže, změnil Thora. Dosaďte se načichal lidského pachu. Člověka též uviděl. A nyní pro něho i trpěl. Bylo to, jako by jeden z těch blesků, jež často vídával projet tmavou oblohou, do něho udeřil a vnikl mu do masa jako

rozžhavený nůž; A s touto první palčivou mukou bolesti přišel podivný třeskot pušek, který ozvěna opakovala. Vystupoval po svahu, a tu ho kulka zasáhla do plece, jenže se smrtonosná měkká špička o tuhou kůži zploštila a vyrvala mu v mase jen díru, aniž se však dotkla kosti. Byl dvě stě yardů od strže, když ho zasáhla; Byl od ní skoro tři sta yardů, když ho žahavý oheň zpražil zase, tentokrát do slabiny. Ani první, ani druhá rána neomráčila obrovské tělo, ani dvacet takových ran by ho nezabilo. Ale druhá ho přiměla, že se zastavil a obrátil se, vzteklým řevem, jenž se podobal řevu rozzuřeného býka - vrčivým, burácejícím a rozlíceným řevem, který bylo jistě slyšet na čtvrt míle dole v údolí. Bruce jej zaslechl, když vypálil šestou neúspěšnou ránu na sedm set yardů. Langdon nabíjel. Na patnáct vteřin se mu Thor otevřeně vystavil a vzdorně řval, vyzýváje nepřítele, kterého již nemohl vidět; Ale potom při Langdonově sedmé ráně sjelo Thorovi po hřbetě ohnivě šlehnutí, a v podivném děsu před tímto bleskem, s kterým nemohl bojovat, přešel rozsedlinou na druhou stranu. Slyšel další rány z pušek, které se podobaly nějakému novému hromu. Již ho však nezasáhly. Bolestivě začal sestupovat do sousedního údolí. Thor věděl, že byl zraněn, ale nemohl pochopit toto zranění. Při sestupu se jednou na chvíli zastavil a pod přední nohou mu natekla na zem loužička krve. Podezíravě a udiveně k ní přičichl. Namířil si k východu a trochu později zachytil ve vzduchu čerstvý závan lidského pachu. Vítr jej nyní přinášel k němu, a ačkoli by si byl rád lehl a ošetřoval si ránu, šel trochu rychleji, neboť se naučil jednomu, nač nikdy nezapomene: Lidský pach a zranění přišly současně. Dostal se dolů do údolí a zmizel v hustém lese. A když potom prošel lesem, přišel k potoku. Snad stokrát putoval dolů a nahoru podél potoka. Byla to hlavní stezka, která vedla z jedné polovice jeho území do druhé. Instinktivně se ubíral touto cestou, když byl zraněn nebo nemocen a také když se chtěl uložit k zimnímu spánku do brlohu. Měl pro to jeden hlavní důvod: Narodil se v neproniknutelných a nedostupných zákoutích u pramene potoka a mládí strávil uprostřed trnitých houštin planého rybízu, mýdlovníku a na zemi se rozprostírajících bohatých rudých koberců medvědice lékařské. Byl to jeho domov. V něm byl sám. Byla to jediná část jeho říše, kterou mu nesměl znesvětit jiný medvěd. Byl snášenlivý vůči jiným medvědům - černým i grizzlyům - na rozsáhlejších a výslunnějších svazích svého území, pokud se mu ovšem vyhnuli, když se tam objevil. Mohli si tam vyhledávat potravu, podřimovat na výsluní a žít v klidu a míru, ale museli uznávat jeho svrchovanost. Thor nevyháněl jiné medvědy ze své říše, nemusel-li právě znovu dokázat, že je tu nejvyšším vládcem. To se občas stávalo a pak docházelo k boji. Po boji přicházel Thor vždy do tohoto údolí a šel vzhůru podél potoka, aby si vyléčil rány. Putoval pomaleji než obvykle. V pleci cítil hroznou bolest. Chvílemi ho zabořila tak, že mu noha poklesla a klopýtl. Několikrát se, ponořen až po plece, brodil tůněmi a nechal si

studenou vodou omývat rány. Pozvolna přestávaly krvácet. Bolest však vzrůstala. Thorovým nejlepším přítelem v takových chvílích bylo jílové kaliště. Také proto se vždycky vydal touto stezkou, když byl nemocen nebo raněn. Vedla k jílovému kališti. A jílové kaliště bylo jeho lékařem. Než dorazil ke kališti, slunce se již chýlilo k západu. Thorovi poklesávala pootevřená tlama. Mohutnou hlavu měl svěšenou. Ztratil hodně krve. Byl unaven a plec ho bolela tak strašlivě, že chtěl zuby vyrvat podivný oheň, který ji stravoval. Jílové kaliště mělo dvacet až třicet stop v průměru a uprostřed vytvářelo mělkou tůňku. Jíl byl jemný, chladivý, nazlátlý a Thor do něho vlezl až po plece. Potom se opatrně převálil na poraněnou stranu. Jíl lnul k ráně jako chladivý balzám. Uzavřel ránu a Thor si úlevou zhluboka oddechl. Dlouho ležel v tomto měkkém jílovém loži. Slunce zapadlo, nastala tma a na obloze se objevily překrásné hvězdy. A Thor tam ještě ležel a ošetřoval své první zranění, které mu způsobil člověk. —

Kapitola 4.

Na okraji lesa balzámových jedlí a smrků seděli Langdon a Bruce, kouřili po večeri dýmky a u nohou jim sálaly žhavé uhlíky ohniště. V noci se na těchto horských výšinách značně ochladilo, a proto se Bruce pozvedl, aby dosáhl pro novou náruč suchého smrkového dříví, kterou přihodil na ohniště. Potom opět natáhl dlouhé tělo, opřel se pohodlně hlavou a rameny o pařez a po padesáté se blaženě uchechtl. "Jdi k čertu se svým chechtáním," bručel Langdon. "Říkám ti, že jsem ho zasáhl dvakrát, Bruci - rozhodně dvakrát; A byl jsem v prožluklé nevýhodě!" "Zvláště když se díval dolů a cenil ti zuby do obličeje," odsekl Bruce, který se ohromně radoval z kamarádovy směly. "Jime, na tuhle vzdálenost jsi ho mohl zabít takřka kamenem!" "Měl jsem pušku pod sebou," vysvětloval mu Langdon po dvacáté. "Což není zrovna vhodné místo pro pušku, když se loví grizzly," podotkl Bruce. "Rokle byla proklatě strmá. Zachytával jsem se nohama a prsty. Kdyby byla ještě trochu strmější, byl bych musel použít i zubů." Langdon se napřímil, vyklepal popel z hlavičky dýmky a znovu ji nacpal čerstvým tabákem. "Bruci, tohle je největší grizzly ve skalistých horách." "Byl by z něho hezký kobereček v té tvé boudě, Jime, kdybys nebyl měl pušku pod sebou." "Ale uvidíš, že si s ním svou boudu vyšperkuju, až to tady skončím," prohlásil Langdon. "Už jsem se rozhodl. Utáboříme se tu nastálo. Chci dostat toho grizzlyho, i kdyby to mělo trvat celé léto. Raději bych měl jeho než deset jiných medvědů ve firepanských horách. Měl devět stop přesně na palec. Hlavu měl velkou jako pořádný koš a srst na plecích na čtyři palce dlouhou. Ani moc nelituji, že jsem ho nezabil. Zasáhl jsem ho a bude se nám určitě vyhýbat. Budeme mít náramnou legraci, než ho dostaneme." "To budeme," souhlasil Bruce,

"zvláště jestli ho potkáš někdy příští týden, dokud ho budou ještě trápit střelné rány. Pak radši neměj pušku pod sebou, Jime!" "Co tomu říkáš, abychom si zde zřídili stálý tábor?" "Lepší místo nenajdeme. Spousta čerstvého masa, dobrá pastva a znamenitá voda." Za okamžik dodal: "Dostal ji pořádně. Tam nahoře zle krvácel." Langdon si začal v záři ohniště čistit pušku. "Myslíš, že odtud může zmizet - dát tomuhle kraji vale?" Bruce odmítavě zabručel: "Zmizet? Utéci? Možná, že by to udělal, kdyby byl černý. Ale on je grizzly a pán tohohle kraje. Snad se bude nějaký čas vyhýbat tady tomu údolí, ale můžeš se vsadit, že se nevystěhuje. Čím tvrději zasáhneš grizzlyho, tím je zuřivější, a čím více do něho pálíš, tím více zuří, až klesne mrtev. Jestli chceš ulovit toho medvěda stůj co stůj, určitě ho dostaneme." "Chci," opakoval Langdon důrazně. "Překonává dosavadní rekordní rozměry, nebo je můj odhad k ničemu. Chci ho, a chci ho opravdu, Bruce. Myslíš, že se nám ráno podaří ho vystopovat?" Bruce zavrtěl hlavou. "Nemusíme ho stopovat," řekl. "Je to jednoduše honba. Poraněný grizzly se nezastaví. Nevyjde však ze svého území a taky se neukáže na otevřených svazích, jako je tamhleten nahoře. Metoosin by tady měl být se psy do tří nebo čtyř dnů, a když za ním pustíme smečku Airedalů, budeme mít pěknou zábavu." Langdon se podíval vyleštěnou hlavní pušky proti ohništi a řekl pochybovačně: "Už skoro celý týden se o Metoosina bojím. Šli jsme sem hrozně drsným krajem." "Ten starý indián dovede naši stopu sledovat i po skále," ujistil Bruce. "Bude tu do tří dnů, jestli zabrání psům, aby nehonili moc bláznivě dikobrazy. A když přijdou" - vstal a protáhl si vychrtlé tělo - "budeme mít největší švandu, jakou jsme kdy zažili. Hádám, že spousta medvědů v těchto horách rozsápe našich deset psů do týdne. Chceš se vsadit?" Langdon zavřel s cvaknutím pušku. "Chci jen jednoho medvěda," řekl, nevsímaje si vyzvání, "a něco mi říká, že ho dostaneme zítra. Ty jsi v naší výpravě znalec medvědů, ale já si myslím, že jsem ho zasáhl příliš těžce, aby došel daleko." Poblíže ohniště udělali dvě lůžka z měkkých větví balzámové jedle a Langdon nyní po příkladu svého společníka rozprostřel příkrývky. Měli za sebou namáhavý den, a jakmile se Langdon natáhl, do pěti minut usnul. Ještě spal, když Bruce vylezl za svítání zpod příkrývky. Aniž vzbudil Langdona, vklouzl do bot a brouzдал se silnou rosou čtvrt míle zpět, aby sehnal koně. Když se vrátil, přivedl s sebou Disphanu a jízdní koně. Zatím byl už Langdon vzhůru a rozdělával oheň. Langdon si často vzpomínal, že taková jitra jako dnešní, připravila zklamání jeho lékařům a vyrvala jej hrobu. Právě v červnu před osmi lety přišel poprvé na sever se zapadlým hrudníkem a nemocnými plicemi. "Můžete jít, jestli na tom trváte, mladý muži," řekl mu jeden lékař, "ale jdete si na vlastní pohřeb." A teď měl rozpětí hrudníku na pět palců a byl houževnatý jako suk. První růžové červánky se vynořovaly za horskými štíty; Vzduch byl pln sladké vůně květin, rosy, rostlinstva. Langdonovy plíce zhluboka vdechovaly

kyslík prosycený posilující léčivou vůní balzámových jedlí. Radoval se z tohoto zálesáckého života daleko více než jeho druh. Chtělo se mu pokřikovat, zpívat a hvízdát. Tohoto rána se však ovládal. Měl v krvi loveckou horečku. Zatím co Otto sedlal koně, Langdon připravoval bannock. (bannock - původně ovesná nebo ječná placka ve Skotsku) byl hotovým umělcem v pečení "chleba na divoko", a jeho metoda byla dvojnásob výhodná, neboť nemrhal zbytečně zásobami, ani časem. Otevřel těžký plátěný pytel mouky, udělal v mouce oběma sevřenými pěstmi důlek, nalil tam trochu vody a půl šálku karibího tuku, přidal k tomu polévkovou lžící prášku do pečiva a špetku soli a začal mísit. Asi za pět minut měl chlebové bochánky ve velké pocínované plechovce a za půl hodiny usmažil skopové řízky, uvařil brambory a upekl chléb do zlatohněda. Na východě se zrovna vynořoval sluneční kotouč nad obzor, když vyrazili z tábora. Projeli napříč údolím, po svahu však vystupovali pěšky a koně jim šli poslušně v patách. Docela snadno našli opět Thorovu stopu. Kde se zastavil, aby hněvivým zamručením vyzval k boji své nepřátele, tam byla na zemi velká červená skvrna; Odtud až k vrcholku sledovali karmínovou nit krve. Třikrát při sestupu do druhého údolí našli místo, kde se Thor zastavil. A pokaždé viděli, kde se kaluž krve vsákla do země nebo kde stekla po kameni. Prošli lesem a dostali se k potoku a tam se na utvrdlé tmavé písčíně zastavili u Thorových šlápů. Bruce vyvalil oči. Langdon úžasem vykřikl, a aniž by mezi nimi padlo slůvko, vytáhl kapesní míru a poklekl vedle jedné šlápoty. "Patnáct a čtvrt palce!" Vydechl těžce. "Změř jinou," řekl Bruce. "Patnáct a - půl!" Bruce vzhlédl k rokli. "Největší, kterou jsem kdy viděl, měla čtrnáct a půl," řekl s nádechem posvátné bázně. "Toho medvěda zastřelili nahoře na Athabesce a považovali ho za největšího grizzlyho, zabitého v britské kolumbii. Jíme, tenhle ho předčí!" Šli dále a znovu měřili šlápoty na okraji první tůně, kde si Thor vymýval rány. V rozměrech nebyl téměř žádný rozdíl. Potom jen ojediněle nacházeli zaschlé kapky krve. Asi v deset hodin přišli k jílovému kališti a uviděli, kde si v něm Thor vyválel lože. "Bylo mu hodně zle," řekl Bruce tlumeně. "Byl tady bezmála celou noc." Zaujati týmž popudem a touž myšlenkou, podívali se před sebe. Půl míle odtud, sevřena horami, se táhla tmavá roklina, do níž slunce neproniklo. "Bylo mu hodně zle," opakoval Bruce, dívaje se stále vpřed. "Snad raději uvážeme koně a půjdeme dál sami. Je možné, že je tam v rokli." Uvázali koně k zakrslým cedrům a složili s Disphany náklad. Pak s připravenými puškami, bdělými očima a napjatými ušima obezřele vstoupili do ticha a skličujícího přítmní rokliny. __

#

Kapitola 5.

Thor vystupoval roklinou za rozbřesku. Tělo měl ztuhlé, když se zdvihl

z jílového kaliště, ale rána jej už tak nepálila a nebolela. Trápila ho ještě, ale ne tolik jako minulého večera. Plec už ho nebolela, ani jiná část těla. Byl nemocen, a kdyby byl člověkem, ležel by v posteli s teploměrem v podpaždí a lékař by mu zkoumal tep. Šel roklinou pomalu a loudavě. Neúnavný slídil už nehledal potravu, už na ni nemyslel. Neměl hlad a nechtělo se mu jíst. Horkým jazykem chlemtal často chladnou vodu z potoka, ještě častěji se však pootočil a větril. Věděl, že lidský pach, podivný hrom a ještě nevysvětlitelnější blesk jsou někde za ním. Celou noc byl na stráži a i teď si počíнал ostražitě. Pro jednotlivou bolest neznal Thor zvláštní lék. Nebyl žádným vynikajícím znalcem rostlin, ale když ho duch divočiny stvořil, rozhodl, aby si byl sám lékařem. Jako si kočka vyhledává šantu kočičí, tak si i Thor vyhledával jisté byliny, když mu nebylo dobře. Co je hořké, není všechno chinin, avšak hořké rostliny byly zcela jistě Thorovými léky, a jak putoval vzhůru roklinou, měl čenich těsně u země a očichával nízký podrost a hustá křoviska, kolem nichž šel. Přišel k malé zelené kotlince porostlé medvědicí lékařskou, přízemní bylinou vysokou dva palce, která má červené plody velikosti malého hrášku. Nebyly dosud červené, ale zelené, byly hořké jako žluč a obsahovaly svíravý lék, zvaný uvaursi. Thor je pojídal. Pak našel mýdlovníkové plody, které rostou na keřích velmi podobných rybízovým. Plody byly již větší než rybízové bobule a zapalovaly se do růžova, indiáni je pojídají, když mají horečku, a Thor jich hodně spolikal, než šel dál. Byly rovněž hořké. Očichával stromy a nakonec našel, co potřeboval. Byl to jistý druh borovice, a na několika místech, na něž mohl dosáhnout, vytékala z ní čerstvá pryskyřice. Medvěd zřídka kdy přejde bez povšimnutí kolem poraněné borovice. Je to jeho hlavní posilující lék, a Thor lízal čerstvou pryskyřici. Tak polykal nejen terpentýn, ale i celou spoustu léků, které se z této zvláštní látky vyrábějí. Když došel na konec rokliny, měl už v žaludku docela slušnou hromádku léčiv. Nažral se také pořádně smrkového jehličí a jehličí z balzámových jedlí. Když je pes nemocen, žere trávu; Když je medvěd nemocen, žere borovicové jehličí nebo jehličí z balzámových jedlí, najde-li je. Také si jím naplní žaludek a vnitřnosti těsně předtím, než zaleze na zimu do svého brlohu. Slunce ještě nevyšlo, když Thor došel na konec rokliny a chvíli postál u ústí nízké jeskyně, která vedla do nitra hory. Těžko říci, jak daleko sahala jeho paměť do minulosti; Ale na celém světě, který znal, byla mu tato jeskyně domovem. Nebyla vyšší než čtyři stopy a dvakrát tak široká, ale hodně dlouhá, a půdu měla pokrytou jemným bílým pískem. Kdysi za dávných dob vyvěral z této jeskyně malý pramének, a nyní byl zadní kout pohodlnou ložnicí pro spícího medvěda, když bylo venku padesát stupňů pod nulou. Před deseti lety zalezla do ní Thorova matka k zimnímu spánku, a když se vykolébala ven, aby zas poprvé zhlédla jaro, vybatolila se s ní tři malá medvíďata. Thor byl jedním z nich. Byl ještě poloslepý, neboť

grizzlyho mládě vidí teprve pět týdnů po narození. Na tělíčku neměl mnoho srsti, neboť grizzlyho mládě se rodí holé jako děťátko. Oči se mu otvírají a srst mu začíná růst takřka zároveň. Od toho času Thor osmkrát přezimoval v této rodné jeskyni. Chtělo se mu nyní do ní zalézt. Měl chuť si lehnout v odlehlém koutě a vyčkat, až mu bude lépe. Asi dvě nebo tři minuty váhal, toužebně čenichaje u vchodu do jeskyně a věřil, jaký pach vane zdola z rokliny. Něco mu říkalo, že by měl jít dál. K západu vedla z rokliny k vrcholu srázná cesta a Thor se dal po ní vzhůru. Slunce stálo již vysoko na obloze, když dosáhl vrcholu a tam opět nakrátko odpočíval a díval se dolů na druhou polovici svého panství. Toto údolí bylo ještě krásnější než ono, do kterého Bruce a Langdon vjeli před několika hodinami. Od jednoho horského hřebenu ke druhému bylo dobře dvě míle široké a po délce se rozprostíralo v úchvatné zvlněné panoráma zlata, zeleně a černi. Z místa, kde Thor stál, se podobalo ohromnému parku. Zelené svahy dosahovaly téměř k horským štítům a do poloviny těchto svahů - nejzazší hranice lesů - byly v zeleni roztroušeny skupiny smrků a balzámových jedlí, jakoby zasazené lidskou rukou. Některé z těchto ostrůvků stromů nebyly větší než ozdobné skupiny v městském parku, jiné zase pokrývaly celé akry, ba i desítky akrů. Na úpatí svahů po obou stranách se táhly úzké a nepřetržité pruhy lesa jako malebné trásně. Mezi nimi se rozprostíralo otevřené údolí měkkých a zvlněných luk, posetých nachovými skupinami buvolí vrby a horského pelyňku, zelenými houštinami šípku a hlohu i skupinami stromů. Údolím protékal potok. Z místa, kde stál, sestoupil Thor asi čtyři sta yardů a pak se obrátil k severu po zeleném svahu, takže putoval tímto přírodním parkem od jednoho ostrůvku stromů ke druhému, sto padesát nebo dvě stě yardů nad třásňovitým okrajem lesa. Do tohoto pásma, uprostřed mezi loukami v údolí a okrajem břidlice i holých skal pod vrcholy, přicházel nejčastěji při honbách na drobnou zvěř. Stejně jako tuční lesní svišti, začínali se již vyhřívat na skalách také stříbrošedí svišťové. Jejich táhlé, tiché, výstražné pískání lahodně znělo nad zurčením horských vod a naplňovalo vzduch hudebním rytmem. Občas zapískl některý z nich zcela nablízku pro výstrahu, přitiskl se ke skále, když šel velký medvěd mimo, a nějakou chvíli žádný svišť nerušil svým pískáním tlumené broukání údolí. Ale Thor neměl dnes ráno na lov ani pomyšlení. Dvakrát narazil na dikobraza, který byl jeho nejchutnějším soustem, a minul ho bez povšimnutí; Teplý pach spícího karibu zavanul ostře a čerstvě z houštiny, on se však k ní ani nepřiblížil, aby ji propátral; Ze strže, úzké a tmavé jako černá strouha, zachytil pach jezevce. Dvě hodiny putoval nepřetržitě k severu středem úbočí, načež sestoupil lesem k potoku. Jíl na jeho ráně začal tvrdnout. Znovu vlezl po plece do tůně a stál tam několik minut. Voda smyla většinu jílu. Další dvě hodiny se ubíral podél potoka a často pil. Potom přišlo sapoons oowin - zvracení - šest hodin nato, co

opustil jílové kaliště. Plody medvědice lékařské, mýdlovníku, borovicové pryskyřice, smrkového jehličí a jehličí balzámové jedle a voda, kterou vypil, to vše se smíchalo v jeho žaludku v jednu pořádnou dávku a přivodilo zvracení. Thorovi se hodně ulevilo, tak se mu ulevilo, že se poprvé obrátil a zabručel dozadu směrem, kde byli jeho nepřátelé. Plec ho ještě bolela, ale nevolnost zmizela. Po sapoos oowin stál Thor chvíli bez hnutí a vícekrát zabručel. Vrčivé rachocení hluboko v jeho hrudi mělo nyní nový význam. Až do včerejší noci a dnešního dne nepoznal opravdové zášti. Zápasil s druhými medvědy, ale bojová zuřivost nebyla nenávistí. Náhle vznikala a náhle pomíjela; Nezanechávala vzrůstající odpor. Lízal rány rozdrásaného protivníka a obvykle byl svrchovaně spokojen, když ho ošetřoval. Ale tento nový pocit, který se v něm zrodil, byl zcela odlišný. Nesmiřitelným a divokým záštím nenáviděl věc, která mu ublížila. Nenáviděl lidský pach; Nenáviděl podivného tvora s bílým obličejem, kterého viděl přitisknutého ke svahu rokliny; A jeho nenávist zahrnovala vše, co s nimi souviselo. Byla to nenávist pudově zděděná a zkušeností náhle vyburcovaná z dlouhého spánku. Aniž kdy dříve viděl nebo zvěřil člověka, věděl, že člověk je jeho nejúhlavnější nepřítel, kterého se musí bát víc než všech ostatních divokých tvorů v horách. Zápasil by s tím největším grizzlym. Postavil by se na odpor proti nejlítější smečce vlků. Vzдорoval by bez váhání povodni i ohni. Před člověkem však musí prchat! Musí se před ním skrývat. Musí se stále zrakem, sluchem a čichem chránit na vrcholcích i na planinách. Proč to vytušil, proč najednou pochopil, že do jeho světa vstoupil tvor, pouhý trpaslík, kterého se však musí obávat více než jakéhokoliv nepřítele, jehož dosud poznal, byl zázrak, který mohla vysvětlit jen příroda. Byl to hlas pradávného Thorova plemene z šeré minulosti jeho pudového citění, které sahalo až k prvopočátkům člověka. Člověka nejprve s kyjem. Člověka s oštěpem. Člověka s šípem s pazourkovým hrotem. Člověka s pastí a kolovou jámou a konečně člověka s puškou. Po všechny věky ho předčil jedině člověk. Příroda mu to vštípila do paměti - vštěpovala mu to po sta či tisíce nebo desetitisíce generací. A nyní poprvé v životě procitla v něm tato dřímající část pudu a on porozuměl varovnému hlasu. Nenáviděl člověka a napříště bude nenávidět vše, co čpí lidským pachem. A s touto nenávistí se v něm také poprvé zrodil strach. Kdyby byl člověk nikdy nepronásledoval Thora a jeho rod až na smrt, nebyl by světu Thor znám jako strašlivý *ursus horribilis*. Thor šel stále podél potoka a věřil kolem pomalu a hlučně, ale velmi vytrvale; Hlavu a šíji měl sehnutou a mohutný zadek se mu zvedal a klesal kolébavým pohybem vlastním všem medvědům a především grizzlyům. Dlouhé drápy mu klapaly na kamenech klap-klap-; Štěrk skřípěl pod jeho tíží; V měkkém písku zanechával ohromné šlápoty. Část údolí, do které Thor právě vcházel, měla pro něj obzvláštní význam a začal se loudat, často se zastavoval, aby věřil na všech

stranách. Nebyl přívržencem páření s jedinou medvědicí, ale po několik minulých údobí páření přicházela, aby vyhledal svou iskwao na těchto překrásných širých loukách a planinách obklopených dvěma horskými řetězy. Mohl ji vždy najít v červenci, jak naň čeká nebo jak ho hledá s podivnou, nezkroutnou touhou po mateřství ve své hrudi. Byla nádherný grizzly a přicházela ze západních pohoří v době, kdy ji volala touha po páření. Byla velká, silná a překrásně zlatohnědě zbarvená, takže mláďata Thora a jeho iskwao byli nejhezčí mladí grizzlyové v okolních horách. Matka si je odnášela opět nenarozené, a mláďata spatřila světlo světa, žila a zápasila v údolích a na svazích daleko na západě. Jestliže v pozdějších letech vyháněl Thor někdy vlastní mláďata ze svých lovišť, nebo jim napráskal v zápase, příroda to před ním laskavě zastírala. Byl jako většina bručavých starých mládenců; Neměl rád drobotinu. Strpěl malé medvídky asi tak, jako snese mrzutý starý nepřítel žen růžové děťátko; Nebyl však krutý jako punch (punch - hrbatý a nosatý hrdina loutkových her), neboť nikdy medvídky nezabil. Pořádně je plácl, kdykoliv se odvážilo přijít mu do cesty, vždy však plochým, měkkým spodkem tlapy a jen natolik, aby se odkutálelo jako malá chundelatá kulička. Jedině tak projevoval Thor nelibost, když mu cizí medvědice vnikla s mláďaty do revíru. Jinak byl docela rytířský. Nikdy nevyhnal medvědici s mláďaty, ani s ní nezápasil, i když byla sebesvárlivější nebo protivnější. Dokonce když je přistihl, že žerou z nějaké jeho kořisti, uštědřil medvídkům jenom pořádný pohlavek. To vše je třeba podotknout, aby bylo zřejmé, s jakým náhlým a prudkým rozhořčením zachytil Thor určitý teplý blízký pach, když obešel hromadu ohromných balvanů. Zastavil se, otočil hlavu a bručivě zahromoval. Šest stop před ním se plazilo osamělé medvídky, přitisknuto k bílé písčíně, vrtělo se a chvělo strachy před celým světem jako polekané štěně, které ještě neví, zda potkalo přítele či nepřítele. Nebylo starší než tři měsíce - tedy příliš mladé, aby žilo bez matky. Mělo špičatou žlutohnědou tvářičku a bílou skvrnu na drobné hrudi, což svědčilo o tom, že náleží k rodu černých medvědů a ne grizzlyů. Medvídky se usilovně snažilo říci, jak jen dovedlo: "Ztratilo jsem se, zabloudilo jsem, nebo mě ukradli; Mám hlad a zabodl se mi do tlapy dikobrazí osten." Ale přesto vše Thor znovu zlověstně zavrčel a začal se rozhlížet na skalách po matce. Nikde ji neviděl a ani ji nezahlédl, dvě skutečnosti, kvůli nimž zas obrátil velkou hlavu k medvídky. Muskwa - tak by indián medvídky nazval - se připlazil po bříšku o kousek blíže. Uvítal Thorovu druhou prohlídku s boдрým vrtěním a posunul se tak kupředu o další kousíček, avšak v Thorově hrudi zarachotila tlumená výstraha. "Nepřibližuj se více," říkala naprosto jasně, "nebo ti jednu vrazím, až se převalíš!" Muskwa porozuměl. Ležel jako mrtvý, s čumáčkem, tlapkami a bříškem přitisknutými k písku, a Thor se opět rozhlížel kolem. Když znovu pohlédl na muskwu, medvídky bylo od něho už jen asi tři stopy, tisklo se do písku a tiše kňučelo.

Thor zdvihl pravou tlapu na čtyři palce od země. "Ještě jeden palec a napráskám ti!" Bručel. Muskwa se vrtěl a třásl; Olizoval si pysky červeným jazýčkem zpola strachem a zpola s prosbou o milost, ale navzdory Thorově zdvižené tlapě se připlazil jako červíček o dalších šest palců blíže. Z Thorova chřtánu vycházelo místo mručení jakési chrčení. Těžká tlapa dopadla na písek. Po třetí se rozhlédl kolem a věřil; opět zavrčel. Mrzoutský starý mládenec byl by tomu zavrčení porozuměl. Znamenalo to asi: "Kde jen teď u čerta vězí matka toho mláděte!" Vtom se něco stalo. Muskwa se připlazil až k Thorově poraněné noze. Vztyčil se a čenicem zachytil pach čerstvé rány. Jemně se jí dotkl jazýčkem. Jazýček byl jako samet. Byl to báječně příjemný pocit, a Thor tam stál hezkou chvíli nehybně a bez hlesu, zatím co mu medvídě lízalo ránu. Pak sklonil velkou hlavu. Očichal přátelskou hebkou kuličku, která k němu přišla. Muskwa osiřele zakňučel. Thor zabručel, nyní však mírněji. Nebyla to již vyhrůžka. Horkým velkým jazykem olízl medvíděti tvářičku. "Jen pojd'!" řekl a pokračoval v putování na sever. A těsně v patách ho následovalo osiřelé malé medvídě s žlutohnědou tvářičkou. __

Kapitola 6.

Potok, který Thor sledoval, byl přítok Babine, a tak Thor mířil téměř přímo ke Skeeně. Jak putoval proti proudu, byl kraj stále vyšší a drsnatější. Thor již ušel asi sedm nebo osm mil od vrcholu předělu, než našel Muskwu. Od tohoto místa začaly svahy měnit vzhled. Zařezávaly se do nich tmavé úzké rokliny a přehrazovaly je ohromné spousty balvanů, rozeklaných útesů a strmé břidličnaté sutě. Potok silněji hučel a šlo se podél něho obtížněji. Thor nyní vstupoval do jedné ze svých pevností; Do oblasti, která mu skýtala na tisíc úkrytů, kdyby se chtěl skrýt. Byl to divoký a rozervaný kraj, kde snadno mohl zabít velkou zvěř a byl si jist, že ho tam lidský pach nebude pronásledovat. Když opustil hromadu balvanů, kde se setkal s muskwou, hnal se asi půl hodiny lomozně kupředu, jako by zcela zapomněl, že medvídě jde za ním. Slyšel je však a cítil. Muskwa prožíval krušné chvíle. Jeho baculaté tělíčko a tlusté nožky nebyly zvyklé na takové putování, byl však statečný junák a jen dvakrát zakňučel v této půlhodině - jednou, když se skulil z balvanu na břeh potoka, a po druhé, když příliš těžce došlápl na dikobrazí osten, který mu vězel v tlapce. Nakonec opustil Thor potok a dal se vzhůru hlubokou strží, až přišel asi v polovině rozlehlého svahu ke kotlině či jakési ploské náhorní planině. Zde na slunečné straně travnatého kopečku našel balvan a zastavil se. Je možné, že dětinské přátelství malého muskwy, mazlivé olizování hebkým červeným jazýčkem zrovna v pravém okamžiku a vytrvalost, s níž následoval Thora, to vše společně se dotklo citlivé

struny v Thorově velkém drsném srdci, neboť chvíli kolem neklidně čenichal a pak se natáhl u balvanu. Nato teprve ulehlo také zcela vyčerpané medvědě s žlutohnědou tvářičkou, avšak bylo tak na smrt unaveno, že sotva ulehlo, hned tvrdě usnulo. Ještě dvakrát záhy odpoledne postihlo Thora sapoos oowin, a potom pocítil hlad. Nebyl to takový hlad, který lze ukojit mravenci a larvami, či dokonce gofry a stříbrošedými svišti. Snad také pochopil, jak je malý Muskwa strašně vyhladovělý. Medvědě ani jednou neotevřelo oči a stále ještě leželo na výsluní, když se Thor rozhodl, že půjde dál. Byly asi tři hodiny, nejklidnější a nejospalejší denní doba koncem června nebo začátkem července v horském údolí na severu. Stříbrošedí svišti pískali, až se unavili a leželi nyní rozvaleni na skalách. Orli se vznášeli tak vysoko nad horskými štíty, že byli jako pouhé tečky. Sokoli s žaludky nacpanými masem, zmizeli v lesích. Kamzíci a horské ovce zalehli až vysoko, kde se hory dotýkaly oblaků, a býložravá zvířata, pokud byla nablízku, byla dobře napasena a podřimovala. Horský lovec ví, že to je hodina, kdy má slídit na zelených svazích a otevřených místech mezi skupinami stromů po medvědech a zvláště po masožravých medvědech. Byla to Thorova nejnadějnější doba. Instinkt mu říkal, že se může pohybovat volněji a s menší obavou, že bude zpozorován, když všichni ostatní tvorové jsou syti a dřímají. Mohl si svou zvěř najít a počíhat si na ni. Občas sice ulovil kamzíka, horskou ovci nebo karibu za bílého dne, neboť na krátké vzdálenosti dovedl běžet rychleji než kamzík nebo horská ovce a tak rychle jako karibu. Hlavně však lovil při západu slunce nebo za soumraku brzy zvečera. Thor se zvedl u balvanu s hrozitánským zafuněním, které muskwu probudilo. Medvědě vstalo, po očku se podívalo na Thora a pak po slunci a otřepalo se, až se překotilo. Thor si poněkud rozmrzele změřil černého mrňouse s žlutohnědou tvářičkou. Po sapoos oowin horoucně dychtil po červeném, šťavnatém mase, právě tak jako hodně vyhladovělý muž touží po pořádném bifteku a nikoliv po salátu s majonézou - dychtil po mase, a to spoustě masa. Byl však na rozpacích, jak dokáže uštvat a zabít karibu s tímto hladem zmořeným, ale velmi zvědavým medvědětem v patách. Muskwa jako by to pochopil, hned na tuto otázku odpověděl. Předběhl Thora o kousek, pak se zastavil, drze se ohlédl a tvářil se s oušky nastraženými jako malý klučina, který chce dokázat otci, že už je dost velký, aby mohl jít na svůj první hon na králíky. Thor znovu zafuněl a vyrazil po svahu takovým špurtem, že se okamžitě octl u muskwy a prudkým mávnutím pravé tlapy srazil medvědě dozadu, že se odkutálelo kus za něho, jako by mu chtěl jasně říci: "Tam patříš, jestli máš chuť jít se mnou na lov!" Potom se Thor valil pomalu kupředu s očima, ušima a nozdrami nastraženými k lovu. Sestoupil skoro až nad potok a nevyhledával již nejsnadnější stezku, ale strmá a rozbrázděná místa. Postupoval pomalu a křížem krážem se plížil obezřele kolem velkých hromad nakupených balvanů, věřil u každé strže, ke které přišel, a

prozkoumával skupiny stromů a polomy. Jednou se dostal tak vysoko, že byl těsně u holé břidlice, a pak zas tak nízko dolů, že šel v písku a šterku potoka. Zvěřil v závanu větru mnoho různých pachů, ale žádný ho neupoutal, ani hluboce nezaujal. Jednou nahoře blízko břidlice zvěřil kamzíka. Ale nikdy nevystupoval za masem nad břidlici. Dvakrát ucítil horskou ovci a pozdě odpoledne uviděl velkého berana, jak se na něj dívá ze srázného skalního převisu sto stop nad ním. Poněkud níže se dotkl čenichem dikobrazí stezky a často skláněl hlavu nad stopami karibu, když zkoumal vzduch před sebou. V údolí byli také jiní medvědi. Ubírali se nejčastěji podél potoka, dokazující tak, že jsou černí nebo skořicoví. Jednou narazil Thor na pach jiného grizzlyho a nevrle zabručel. Od té doby, co opustili sluncem zalitý balvan, si Thor zřejmě během dvou hodin ani jednou nevšiml muskwy, který byl, jak se připozdívalo, stále hladovější a slabší. Žádný hoch na světě nebyl statečnější než toto malé medvídě s žlutohnědou tvářičkou. Na kostrbatých místech často klopýtlo a upadlo; Při vystupování nahoru, kdy Thor udělal jeden krok, muselo se zoufale namáhat, aby se za ním dostalo. Třikrát Thor přebrodil potok, a Muskwa se div neutopil, když ho následoval. Byl utrmácen, pohmožděn, mokrý a tlapka ho bolela, ale držel se stále za Thorem.. Někdy šel těsně za ním a jindy zas musel utíkat, aby ho dohonil. Slunce právě zapadalo, když Thor konečně přišel na zvěř, ale Muskwa byl napůl mrtev. Nevěděl, proč se Thor náhle přitiskl ohromným tělem ke skalisku na okraji hrbolaté louky, odkud viděli dolů do malé kotlinky. Chtěl zakňučet, ale bál se. Postrádal-li kdy matku ve svém krátkém životě, bylo to nyní. Nedovedl pochopit, proč ho opustila mezi skalisky a už se nevrátila. Tuto tragedii objevili teprve poněkud později Bruce a Langdon. A nedovedl pochopit, proč právě teď k němu nepřišla. Byl zrovna čas, kdy mu před spaním dávala pít, neboť byl březnové medvídě a podle nejosvědčenějších zásad medvědic měl by dostávat mléko ještě jeden měsíc. Indián Metoosin by ho byl nazval munookow, to znamená pěkně zhýčkaný. Poněvadž byl medvěd, nenarodil se jako jiná zvířata. Matka, jako všechny medvědice v studených končinách, ho přivedla na svět dlouho předtím, než se probrala ze zimního spánku v brlohu. Narodil se, když ještě odpočívala. Měsíc nebo šest týdnů potom, když byl ještě slepý a holý, dávala mu mléko, a sama přitom ani nežrala, ani nepila, ani nespátřila denní světlo. Ke konci těchto šesti týdnů vyšla s ním z brlohu, aby si vyhledala první sousto potravy. Od té doby neuplynulo ještě dalších šest týdnů a Muskwa vážil již asi dvacet liber - to znamená, vážil dvacet liber tehdy, teď však byl vyhladovělý jako nikdy dosud a pravděpodobně vážil o trošku méně. Tři sta yardů pod Thorem byla skupina balzámových jedlí, malý hustý ostrůvek, který se prostíral těsně u břehu malého jezírka, z něhož voda odtékala na vzdálenějším konci kotlinky. V tomto lesíku byl karibu - snad dokonce dva nebo tři. Thor to věděl tak jistě, jako by je viděl. Rozlišoval

whnipow, pach "zalehlých" kopytníků, od nechisoo, pachu "pasoucích" se kopytníků, jako den od noci. Nechisoo se vznášel prchavě ve vzduchu jako slabý a míjivý závan navoněných šatů a vlasů kolemjdoucí ženy; Wenipow vanul ostře a sytě při zemi jako vůně rozbité lahvičky s voňavkou. Dokonce i Muskwa zachytil nyní pach, když se připlazil těsně za velkého grizzlyho a ulehl na zem. Plných deset minut se Thor ani nepohnul. Zrakem prozkoumával kotlinu, břeh jezírka a cestu k lesu a čenichem určoval směr větru tak přesně jako strelka kompasu. Setrval v klidu, poněvadž byl již nebezpečně blízko. Jinými slovy, hory a náhlý sklon půdy rozrážely v kotline vítr, a kdyby se Thor objevil o kousek dál nad místem, kde nyní příkrčen cíhal, byl by ho karibu bystrým čichem naplno zvěřil. S ouškama vzpřímenýma a s novým zábleskem pochopení v očích učil se nyní Muskwa poprvé, jak se plížit ke zvěři. Příkrčen k zemi, že se zdálo, jako by lezl po břiše, přibližoval se Thor pomalu a nehlukně k potoku a dlouhá srst mu vpředu na plecích stála jako zježené chlupy na psím hřbetě. Muskwa jej následoval. Thor se plížil oklikou dobrých sto yardů a třikrát se přitom zastavil, aby zvěřil směrem k lesíku. Konečně byl spokojen. Vítr, plný příslibů, vál přímo proti němu. Thor se začal plíživě valit kupředu, kolébaje plecemi, dělal nyní kratší kroky a každý sval v mohutném těle měl připravený k útoku. Za dvě minuty dosáhl okraje balzámových jedlí a zde se opět zastavil. Ozval se zřetelně praskot v podrostu. Karibu už vstali, nepoplašili se však. Vycházeli k vodě a na pastvu. Thor se znovu posunul za praskotem. Dostal se tak rychle na kraj lesíka a tam se zastavil skryt listím, ale měl výhled na jezírko a část louky. Velký býk karibu vyšel první. Parohy měl polovzrostlé a pokryté lýčím. Za ním následoval vidlák, zakulacený, s hladkou srstí, lesknoucí se v paprscích zapadajícího slunce jako hnědý samet. Dvě minuty stál býk ostražitě a zrakem, sluchem i čichem pátral po známkách nebezpečí. Hned za ním uškubávalo mladší zvíře méně podezíravě trávu. Potom sklonil starý býk hlavu, až se mu parohy dotýkaly plecí, a zvolna vykročil k jezeru, aby se navečer napil. Vidlák jej následoval - a Thor tiše vyšel z úkrytu. Okamžik jako by se soustřeďoval - a pak vyrazil. Od karibu ho dělilo padesát stop. Urazil polovinu vzdálenosti jako ohromná valící se koule, když ho zvířata zaslechla. Vyřítla se jako šípy vystřelené z luku. Opozčila se však. Jen rychlý kuň by byl předstihl Thora, když se již rozběhl naplno. Jako vítr se vrhl na vidlákův bok, uhnul se poněkud stranou a potom bez patrného úsilí - stále jako ohromná koule - na něj skočil, obrátil se a krátký závod byl skončen. Mohutnou pravou paží obemkl plec vidlákovu, a jak padali, levou tlapou sevřel karibův čenich jako obrovskou lidskou ruku. Thor padl dospod, jak to vždy dělával. Svou oběť pažemi nerozdrtil. Jen jednou skrčil zadní nohu, a když ji vymrštil, rozpáralo karibu jejích pět nožů; Nejen rozpáraly, ale zkroutily a zlámaly mu žebra, jako by byla ze dřeva. Pak se Thor

vztyčil, rozhlédl se kolem a otřepal se s dunivým zabručáním, které mohlo být buď triumfální bručení či pozvání pro muskwu, aby přišel k hostině. Bylo-li to pozvání, nečekalo malé medvědě s žlutohnědou tvářičkou ani vteřinu. Poprvé cítilo a okoušelo teplou krev z masa. Ucítilo ji a ochutnalo v pravém okamžiku života, zrovna tak, jako před lety Thor. Všichni grizzlyové nezabíjejí vysokou zvěř. Ve skutečnosti to dělají jen málokterí. Většinou jsou převážně vegetariáni a požírají maso drobných živočichů, jako gofrů, pískajících svišťů a dikobrazů. Občas udělá náhoda z grizzlyho lovce karibu, kamzíků, horských ovcí, jelenů, ba dokonce i losů. Takový byl Thor. A takovým se stane v budoucnu i Muskwa, třebaže je černý medvěd a nikoliv z rodu ursus horribilis ord. Oba hodovali asi hodinu, nikoliv hltavě jako hladoví psi, ale pomalu a spokojeně jako labužníci. Muskwa rozložen na bříšku a téměř mezi Thorovými pažemi, chlemtal krev a vrčivě mručel jako kotě, když drtil křehké maso drobnými zoubky. Thor, jako vždy když vyhledával potravu, sháněl se nejprve po vybraných pochoutkách, ačkoliv byl po sapos oowin vyprázdněn jako pokoj bez nábytku. Vytrhával tenké vrstvy tuku od ledvin i střev a s přimhouřenýma očima žvýkal pruhy asi yard dlouhé. Na horách pohasly poslední sluneční paprsky a soumrak se rychle měnil v tmu. Setmělo se již úplně, když skončili hodování, a malý Muskwa byl širší než delší. Thor si počínal v přírodě co nejšetněji. Nic nenechal zkazit, co bylo dobré k jídlu, a kdyby mu byl v tomto okamžiku starý býk karibu schválně přišel na dosah, Thor by ho byl se vši pravděpodobností nezabil. Měl potravu a nyní ji musel uschovat na bezpečném místě. Vrátil se do houštiny balzámových jedlí, ale přečpané medvědě se teď nenamáhalo, aby ho následovalo. Bylo ohromně spokojeno a něco mu říkalo, že Thor maso neopustí. Za chvíli se Thor opravdu vrátil. Uchopil karibu ohromnými čelistmi vzadu za šíji. Pak se otočil trochu stranou a táhl zdechlinu k lesíku, jako by pes vlekl desetiliberní plát slaniny. Mladý býk vážil pravděpodobně čtyři sta liber. Kdyby vážil osm set nebo dokonce tisíc, Thor by ho rovněž odtáhl, v tom případě by se však úplně obrátil a vlekl břímě pozpátku. Na okraji balzámových jedlí našel už Thor předtím díru v zemi. Strčil zdechlinu do této díry a začal ji pokrývat suchým jehličím, roštím, ztrouchnivělým pařezem a vyvráceným stromem, a Muskwa přihlížel zatím s velkým vzrůstajícím zájmem. Thor se nevztyčil a nezanechal svou "značku" na stromě jako výstrahu pro ostatní medvědy. Jen to kolem trochu očichal a pak vyšel z lesíka. Muskwa ho nyní následoval a jen stěží mu stačil, neboť mu vadila zvýšená váha. Na obloze se objevovaly nespočetné hvězdy, a pod hvězdnatou klenbou se Thor pustil přímo vzhůru na příkrý a rozeklaný svah, který vedl k horským štítům. Vystupoval stále nahoru, výš a výše, kam se Muskwa ještě nikdy nedostal. Přešli menší sněhové pole. Potom přišli k místu, kde jako by sopka vyvrhla útroby hory. Člověk by stěží prošel, kudy Thor vedl muskwu. Posléze se zastavil. Byl na úzké

římse s kolmou skalní stěnou za zády. Pod ním se svažovala změt' zpřevrácených balvanů a břidlice. Hluboko dole se černalo údolí jako bezedná propast. Thor si lehl a poprvé od okamžiku, kdy byl zraněn v druhém údolí, si položil hlavu mezi velké paže a ulehčeně i zhluboka si oddechl. Muskwa přilezl blízko k němu, tak blizoučko, že ho Thorovo tělo zahřívalo. Oba usnuli s plnými žaludky hlubokým a klidným spánkem, a hvězdy nad nimi svítily stále jasněji, vyšel měsíc a zaplavil horské štíty i údolí zlatistým svitem. __

Kapitola 7.

Odpoledne téhož dne, kdy Thor opustil jílové kaliště, přešli Langdon a Bruce přes vrcholek hory do údolí, které se táhlo k západu. Byly dvě hodiny, když se Bruce vrátil pro tři koně a zanechal Langdona na vysokém horském hřebenu, aby triedrem prozkoumával okolní krajinu. Jakmile Bruce s koňmi přišel, putovali dvě hodiny podél potoka, nad kterým se o něco dříve pohyboval grizzly, a když se utábořili na noc, měli ještě dvě až tři míle k místu, kde Thor potkal Muskwu. Nenašli dosud u potoka jeho stopy. Přesto však si Bruce byl jist. Věděl, že Thor šel po horním okraji svahů. "Jestli se odtud vrátíš a budeš psát o medvědech, nezesměšňuj se jako většina těch pisálků, Jime," řekl, když se pohodlně rozložili po večeři, aby si vykouřili dýmku. "Před dvěma lety jsem provázel celý měsíc nějakého přírodopisce. Byl moc spokojen a řekl, že mi pošle hromadu knih o medvědech a divokých zvířatech. Poslal mi je. Dal jsem se do čtení. Nejdřív jsem se smál, a pak jsem se dopálil a zatopil s nimi. Medvědi jsou zvláštní zvířata. Může se o nich vyprávět strašná spousta zajímavostí, a nemusíš přitom ze sebe dělat šaška. Věř mi!" Langdon přikývl. "Člověk musí dlouhá leta lovit a zabíjet, lovit a zabíjet, než pochopí, co je pravá rozkoš při stopování velké zvěře," řekl pomalu, zahleděn do ohně. "A teprve když pochopí, co z té rozkoše ho opravdu chytlo za srdce a duši, shledá, že konec konců není největší potěšení zabíjet, nýbrž nechat žít. Chci toho grizzlyho a dostanu ho. Neodejdu z hor, dokud ho neskolím. A přece jsem si dnes vůbec nevystřelil na ty dva jiné medvědy, které jsme mohli složit. Už do té zábavy vnikám, Bruci - začínám přicházet na chuť pravému potěšení při honbě. A když loví člověk správným způsobem, poznává přírodu jaká je. Nedělej si starosti. Až budu psát, vylíčím jen skutečné události." Náhle se obrátil a pohlédl na Bruceho. "Jaké 'hlouposti' jsi četl v těch knihách?" Zeptal se. Bruce zamyšleně vyfoukl oblak kouře. "Nejvíc mě dopálilo," řekl, "co tihle pisálkové vyprávějí o medvědech 'značkách'. Dobrotivý bože, podle toho, co říkají, stačí medvědovi, aby se vztyčil, udělal na stromě značku, a patří mu celý ten kraj, dokud tam nepříjde nějaký větší medvěd a nenapraská mu. Vzpomínám si, že v jedné

knížce bylo, jak grizzly přivalil ke stromu kámen, aby si na něj stoupl a udělal svou značku nad značkou jiného grizzlyho. Jen si to představ! Žádný medvěd nedělá značku, která by měla nějaký zvláštní smysl. Viděl jsem šedé medvědy, jak okousávají stromy a škrábou je, zrovna jako to dělá kočka, a v létě když je svědí kůže a začnou pelichat, postaví se a otírají o stromy. Otírají se, protože je svědí kůže, a ne proto, aby zanechali navštívenky pro jiné medvědy. Karibu, losi a jeleni dělají totéž, aby si otloukli lýčí z parohů. Ti spisovatelé si myslí, že každý grizzly má svou vlastní oblast, ale tak to není - ani zdaleka! Viděl jsem osm dospělých šedých medvědů, jak se živí na téže stráni. Vzpomínáš si, jak jsme před dvěma lety zastřelili čtyři grizzlye v údolíčku, které nebylo ani míli dlouhé? Čas od času se vyskytne mezi šedými medvědy vládnoucí pán, jako je tenhle výtečník, za kterým jdeme, ale ani ten nemá obvod jen pro sebe. Vsadím se, že v těchhle dvou údolích je ještě dvacet jiných medvědů! A ten přírodopisec, kterého jsem provázel před dvěma lety, nedovedl rozeznat stopu grizzlyho od stopy černého medvěda, a na mou duši, nevěděl dokonce ani, co to je takový skořicový medvěd!" Vyňal dýmku z úst a zlostně si odplivl do ohně, a Langdon věděl, že přijde ještě pokračování. Ve chvílích kdy se obvykle málomluvný Bruce dostal do takové nálady, získával Langdon nejvíce nových poznatků. "Skořicový!" Zabručel. "Představ si jen, Jime - Myslel, že je takové zvíře jako skořicový medvěd! A když jsem mu řekl, že není takové zvíře a že skořicový medvěd, o kterém se může dočíst, je černý medvěd nebo grizzly skořicově zbarvený, vysmál se mi - a já jsem se narodil a vyrostl mezi medvědy. Oči mu div nevypadly, když jsem mu vyprávěl o zbarvení medvědů, a myslel si, že si z něho tropím blázný. Později mi napadlo, že mi snad proto poslal ty knihy. Chtěl mi dokázat, že měl pravdu. Jime, není na zemi zvíře, které by bylo v tolika různých zbarveních jako medvěd! Viděl jsem černé medvědy bílé jako sníh, a viděl jsem grizzlye skoro tak černé jako černí medvědi. Viděl jsem černé medvědy skořicově zbarvené, viděl jsem skořicové grizzlye, a viděl jsem medvědy obou druhů hnědé, zlatové a skoro žluté. Jsou tak rozdílní v barvě, jako se liší povahou a tím, co žerou. Myslím, že většina přírodopisců i někam vyjede, seznámí se s jedním grizzlym a potom popisuje všechny šedé medvědy podle něho. Rád bych věděl, jak k tomu grizzlyové přijdou! Nenašel jsem v té hromadě ani jednu knížku, která by o grizzlym nemluvila jako o nejzuřivějším a nejlidožravějším neřádovi pod sluncem. Není takový - leda že ho vženou do úzkých. Je zvědavý jako děcko a docela dobromyslný, dokud ho nikdo neobtěžuje. Většinou jsou medvědi vegetariáni, ale ne všichni. Viděl jsem šedé medvědy, jak srazili kamzíka, horskou ovci a karibu, a viděl jsem jiné grizzlye, jak se živí s těmi zvířaty na stejných stráních a nikdy se k nim ani nepřiblíží. Jsou zvláštní, Jime. Můžeš o nich vyprávět spoustu věcí a přitom se nemusíš zesměšnit!" Bruce vyklepal popel z dýmky, aby

tak zdůraznil poslední poznámku. Když si znovu nacpal čerstvý tabák, řekl Langdon: "Troufal by sis tvrdit, že ten velký medvěd, za kterým jdeme, zabíjí zvěř, Bruce?" "To je těžko říci," odvětil Bruce.

"Velikost vždycky nerozhoduje. Znal jsem grizzlyho, který nebyl o moc větší než pes a zabíjel zvěř. Tady v horách pojdou každoročně přes zimu stovky zvířat, a když přijde jaro, požírají medvědi padliny; Ale maso pošlých zvířat je neučí zabíjet vysokou zvěř. Někdy se už grizzly narodí jako zabíječ a někdy začne zabíjet náhodou. Jestli jednou zabije nějaké zvíře, bude zabíjet zas. Byl jsem kdysi na úbočí jedné hory a viděl jsem kamzíka, jak jde přímo proti grizzlymu. Medvěd se ani nepohnul, ale kamzík se tak poplašil, že do milého medvěda rovnou vrazil, a ten ho zabil. chvíli byl sám strašně překvapen, věřil a očichával kolem dokola teplé zdechliny dobře půl hodiny, než ji rozpáral. Tak okusil poprvé, čemu se říká živá zvěř. Nezastřelil jsem ho, ale jsem přesvědčen, že od toho dne lovil vysokou zvěř." "Domnívám se, že by velikost s tím měla mít něco společného," namítal Langdon.

"Zdá se mi, že medvěd, který se živí masem, měl by být větší a silnější než vegetarián." "Tak o téhle pozoruhodnosti chceš také psát?" Odvětil Bruce a jako obvykle se podivně zasmál. "A jak to, že medvěd tak ztloustne, že se v září sotva valí, a přece se živí jenom bobulemi, mravenci a larvami? Ztloustl bys ty po planém rybízu? A proč roste tak rychle ve čtyřech nebo pěti měsících, kdy je zalezlý v brlohu a mrtev pro ostatní svět a nežere ani nepije nic? Čím to, že medvědice dává mláďatům mléko celý měsíc nebo někdy i dva, v době kdy stále ještě, jak se říká, spí? Když vrhne mláďata, neuplynou ani dvě třetiny jejího zimního spánku. A proč nejsou ta mláďata větší, než ve skutečnosti jsou? Ten přírodopisec se smál, až jsem myslel, že smích praskne, když jsem mu řekl, že mládě grizzlyho není při narození o moc větší než mládě domácí kočky!" "Byl to takový blázen bláznivá, který se nechce učit - a přece se mu nemůže jen tak dávat vina," řekl Langdon, "před čtyřmi nebo pěti lety nebyl bych tomu věřil, Bruce. Nevěřil jsem tomu doopravdy, dokud jsme nevyhrabali ta mláďata nahoře na Athabascce - jedno vážilo jedenáct uncí. a druhé devět; Vzpomínáš si?" "Abyla týden stará, Jime. A matka vážila osm set liber." Chvíli oba mlčky bafali z dýmek. "Skoro nepochopitelné," řekl pak Langdon. "A přece je to pravda. A není to nějaký vrtoch přírody, Bruce - je to prostě výsledek její prozíravosti. Kdyby byla mláďata poměrně tak velká jako domácí kořata, nemohla by je medvědice uživit během těch týdnů, kdy sama nic nežere, ani nepije. Zdá se, že je v tom uspořádání jen jediná nesrovnalost: Obyčejný černý medvěd je jenom asi zpola tak velký jako grizzly, a přece když se narodí mládě černého medvěda, je mnohem větší než mládě šedého medvěda. Proč u čerta je to tak ..."

Bruce přerušil svého přítele dobráckým smíchem. "To je přirozené - tak přirozené, Jime!" Zvolal. "Vzpomínáš si, jak jsme loni sbírali v údolí jahody a za dvě hodiny nato jsme se koulovali vysoko na horském svahu?"

Čím výš vystoupíš, tím je chladněji, že? Zrovna dnes - prvního července - bys div nezmrzl na některém z těch horských štítů! Grizzly si vyhledává zimní brloh vysoko v horách, Jime, a černý medvěd má brloh nízko. Když je nahoře, kde odpočívá grizzly v zimě, už spousta sněhu, může se černý medvěd ještě krmit v hlubokých údolích a hustých lesích. Ukládá se ke spánku snad o týden nebo dva později než grizzly a probouzí se na jaře o týden či dva dříve; Je vypasenější, když zalezl na zimu do brlohu, a není tak zubožený, když zase vyjde ven - a proto má samice více mléka a může je dávat mláďatům. Tak si to představuji." "Přišel jsi tomu opravdu na kloub, je to jasné jako den!" Vykřikl Langdon nadšeně. "To mě, Bruci, nikdy nenapadlo!" "Tady je moc věcí, které pochopíš, teprve až se s nimi náhodou setkáš!" Řekl horal. "A jak jsi to sám před chvílí řekl, lov je nejzábavnější, když člověk přijde na to, že lovit neznamena vždycky zabíjet, nýbrž nechat žít. Jednou jsem ležel sedm hodin na vrcholu hory a pozoroval stádo horských ovcí, jak skotačí, a měl jsem při tom větší potěšení, než kdybych celé to stádo složil." Bruce povstal a protáhl se, jak to obvykle dělal po večeri, dříve než řekl, že půjde na kutě. "Zítří bude hezky," podotkl a zív. "Podívej se, jak se bělá sníh na štítech hor." "Bruci ..." "Copak?" "Jak je těžký medvěd, kterého pronásledujeme?" "Dvanáct set liber - možná že o něco víc. Neměl jsem to potěšení, abych se na něj podíval tak zblízka jako ty, Jime. Kdybych byl měl, sušili bychom už teď jeho kůži!" "A je v plné síle?" "Podle toho, jak vystupoval po svahu, řekl bych, že je mu osm až dvanáct let. Starý medvěd neuhání tak lehce." "Setkal jsi se s nějakými hodně starými medvědy, Bruci?" "Někteří byli tak staří, že už div nepotřebovali berle," řekl Bruce a rozšněroval si boty. "Zastřelil jsem medvědy tak staré, že už neměli zuby." "Kolik jim mohlo být?" "Třicet - pětatřicet - možná čtyřicet roků. Dobrou noc, Jime!" "Dobrou noc, Bruci!"

Za několik hodin zakřičel Langdon na Bruceho, protože ho probudil příval deště a vyhnal ho z příkrývek. A vzápětí zaslechl, jak Bruce proklíná jejich pitomost, že si zvečera nepostavili stan. Byla tma jako v pytli až na okamžiky, kdy oblohu protínaly sinavé blesky a v horách se rozléhalo hluboké burácení hromu. Langdon se vymotal z promočené příkrývky a vstal. Oslivé zablesknutí mu ozářilo Bruceho, jak sedí v příkrývkách a mokré vlasy mu zplihle padají do podlouhlého, hubeného obličeje, a když ho uviděl, hlasitě se rozesmál. "Zítří bude hezky," škádlil, opakuje Brucova slova, která řekl před několika hodinami. "Jen se podívej, jak se bělá sníh na štítech hor!" Brucova odpověď zanikla v rachotu hromu. Langdon počkal, až se znovu zablýskne, a pak se uchýlil pod ochranu husté balzámové jedle. Krčil se pod ní pět až deset minut, ale potom déšť ustal právě tak náhle, jako začal. Hřmění se valilo k jihu a blýskání se vzdalovalo s ním.

Slyšel ve tmě, jak Bruce šmátrá někde poblíže. Potom vzplanula zápalka a uviděl kamaráda, jak se dívá na hodinky. "Jsou už tři hodiny," řekl. "Hezký lijáček, co?" "Skoro jsem ho očekával," odvětil Langdon nedbale. "Víš, Bruci, kdykoliv se sníh bělá na horských štítech!" "Mlč už - rozdělejme raději oheň! Dobře, že jsme měli tolik zdravého rozumu a přikryli si aspoň baštu pokrývkami. Zmohl jsi?" Langdon si stíral vodu s vlasů. Připadal si jako zmoklá slepice. "Nezmohl. Byl jsem pod hustou balzámovou jedlí a počítal s tím. Když jsi mě upozornil, jak se sníh bělá na horských štítech, věděl jsem ..." "Dej už s tím sněhem pokoj," bručel Bruce, a Langdon slyšel, jak ulamuje pod smrkem suché pryskyřičnaté haluze. Šel mu pomoci a za pět minut už oheň plápolal. Plameny jim ozařovaly tváře a oba viděli, že ani jeden, ani druhý si z toho nic nedělá. Bruce se šklebil zpod zmáčených vlasů. "Spal jsem jako dudek, když to přišlo," vysvětloval. "A zdálo se mi, že jsem spadl do jezera. Probudil jsem se, když jsem se pokoušel plavat." V horách severní britské Kolumbie začátkem července není déšť ve tři hodiny ráno tak teplý, jak by měl být, a bezmála celou hodinu sbírali Langdon a Bruce palivo a sušili si přikrývky a šaty. Bylo pět hodin, než posnídali, a něco málo po šesté vyrazili s dvěma jezdeckými koňmi jedním nákladním vzhůru údolím. Bruce měl zadostiučinění, když připomínal Langdonovi, že jeho předpověď se splnila, neboť po lijáku s bouřkou nastával nádherný den. Louky, po kterých jeli, byly oroseny. Údolím šuměla hlasitěji hudba rozvodněných potůčků. Z horských štítů zmizela polovina sněhu, který tam ležel včera navečer, a Langdonovi se zdálo, že květiny jsou větší a krásnější. Vánek, který proudil údolím, byl prosycen jitrní vůní a svěžestí, a nade vším hýřilo slunce záplavou hřejivých paprsků. Vydali se vzhůru proti proudu potoka a nakláněli se ze sedel, aby pátrali po stopách na každé písčince, kterou míjeli. Neurazili ani čtvrtinu míle, když Bruce náhle vykřikl a zastavil se. Ukázal na okrouhlou písčinku, kde Thor zanechal obrovskou šlápotu. Langdon slezl z koně a změřil ji. "Je to on!" Zakřičel a hlas se mu chvěl vzrušením. "Neměli bychom raději jít dál bez koní, Bruci?" Horal zavrtěl hlavou. Dříve však, než vyslovil svůj názor, sesedl z koně a pozorně prohlížel dlouhým dalekohledem horská úbočí před nimi. Langdon použil loveckého triedru. Neobjevili nic. "Je ještě dole u potoka a asi tři nebo čtyři míle před námi. Pojedeme proto asi o dvě míle dál a najdeme vhodné místo pro koně. Do té doby už tráva i křoví oschnou." Potom už mohli snadno sledovat Thorovu cestu, neboť se držel poblíže potoka. Asi tři sta nebo čtyři sta yardů od velké hromady balvanů, kde grizzly potkal medvědě s žlutohnědou tvářičkou, bylo v srdci travnaté kotliny malé smrčí, a zde lovci odstrojili koně a spoutali jim přední nohy. Za dvacet minut nato obezřele došli k měkkému písčitému koberci, kde se Thor a Muskwa poznali. Prudký déšť smyl drobné šlépěje medvědě, písek však byl rozbrázděn stopami grizzlyho. Brucemu se v úsměvu zaleskly zuby, když pohlédl na

Langdona. "Není moc daleko," zašeptal. "Nedivil bych se, kdyby byl strávil noc hezky blízko a teď se potuloval zrovna před námi." Naslinil prst a držel jej nad hlavou, aby zjistil směr větru. Nato významně pokývl. "Bude lépe, když vystoupíme na svahy," řekl. S puškami pohotově šli kolem balvanů směrem k malé strži, která slibovala snadný výstup po prvním svahu. U jejího ústí se oba opět zastavili. Dno strže bylo pokryto pískem a v písku byly stopy jiného medvěda. Bruce poklekl. "Je to jiný grizzly," řekl Langdon. "Ne, není; je to černý medvěd," řekl Bruce. "Jíme, vtluču ti někdy do hlavy rozdíl mezi stopou černého medvěda a grizzlyho? Tohle je zadní noha a pata je zakulacená. Kdyby to byl grizzly, byla by zašpičatělá. A na grizzlyho je moc široká a kyjovitá, a drápy jsou v poměru k délce tlapy příliš dlouhé. Rozhodně černý medvěd. To je jasné jako noc a den." "A jde stejným směrem jako my," řekl Langdon. "Pojďme!" O kus výše vylezl medvěd ze strže na svah. Langdon a Bruce šli za ním. V husté trávě a tvrdé břidlici na prvním hřebeni svahu se stopy náhle ztratily, lovci se však o ně teď už příliš nezajímali. Z výše, ve které se ubírali, měli pod sebou nádherný rozhled. Bruce ani jednou neodtrhl zrak od potoka. Věděl, že jenom tam dole mohou najít grizzlyho, a zrovna nyní se nestaral o nic jiného. Naproti tomu Langdon se zajímal o vše, co žilo nebo se kolem nich hýbalo. Každé skalisko i každé houští hlohu skrývalo něco zajímavého. Pozorně prohlížel vyšší hřebeny, horské štíty a rovněž stezku bezprostředně před nimi. Proto také uviděl něco, co ho přimělo, že chvatně uchopil kamaráda za paži a strhl ho vedle sebe na zem. "Podívej se!" Zašeptal a ukázal rukou dopředu. Bruce se vkleče pátravě rozhlédl. Úžasem vyvalil oči. Asi třicet stop nad nimi byl velký balvan ve tvaru bedny a za ním vyčníval zadek medvěda. Byl to černý medvěd a hladký kožich se mu leskl na slunci. Bruce se na něho chvilku překvapeně díval. Pak se zašklebil. "Spí - spí jako zabitý! Jíme, chceš vidět nějakou legraci?" Položil pušku a vytáhl dlouhý lovecký nůž. Tiše se pochechtával, když zkoušel jeho ostrou špičku. "Jestli jsi ještě nikdy neviděl upalovat medvěda, tak ho teď uvidíš. Zůstaň tady!" Začal se pomalu a tiše plížit po svahu k balvanu, a Langdon tajil dech v očekávání příštích událostí. Dvakrát se Bruce ohlédl a ze široka se zašklebil. Za chvilinku jistě bude uhánět pořádně překvapený medvěd k vrcholům Skalistých hor, a tato představa a pohled na dlouhou a hubenou Brucovu postavu, jak se plazí vzhůru stopu za stopou, vzbudili v Langdonovi humorné veselí. Posléze Bruce dospěl k balvanu. Čepel dlouhého nože se zaleskla na slunci; nato se mihla kupředu a půl palce oceli vniklo medvědovi do zadku. Co následovalo v příštích vteřinách, Langdon nikdy nezapomene. Medvěd se ani nepohnul. Bruce bodl znovu. Pořád se nic nehýbalo, a Bruce po druhém bodnutí znehybněl sám jako ten balvan, u kterého se krčil, a s ústy ze široka otevřenými civěl dolů na Langdona. "Nu, co si k čertu o tom myslíš?" řekl a zvolna se

vztyčil. "Nespí - je po něm!" Langdon přiběhl nahoru a obešli spolu balvan. Bruce stále ještě držel v ruce nůž a ve tváři měl podivný výraz, stál na okamžik beze slova a čelo se mu ustaraně vraštilo. "Nikdy předtím jsem neviděl nic takového," řekl a zvolna zastrčil nůž do pochvy. "Je to medvědice, měla mlád'ata - a podle jejího vzhledu docela malá mlád'ata." "Chtěla se dostat na sviště a podhrabala balvan," řekl Langdon. "A ten ji přimáčkkl, že Bruci?" Bruce přikývl. "Nikdy předtím jsem neviděl nic takového," opakoval. "Vždycky jsem se divil, že nepřijdou k úrazu, když hrabou pod balvany - nikdy však jsem to neviděl. Jen bych chtěl vědět, kde jsou mlád'ata? Ubožáckové!" Klečel a prohlížel cecíky mrtvé medvědice. "Měla nanejvýš dvě - snad jen jedno mládě," řekl a vstal. "Byly jim asi tři měsíce." "A nepojdou hladem?" "Jestli bylo jen jedno, asi pojde. Ten malý darebáček měl tolik mléka, že se nemusel shánět po potravě. Medvíďata jsou takřka jako děti - mohou se odstavit brzy, nebo mohou dostávat mateřské mléko tak dlouho, až povyrostou. A tak to dopadá, když matka uteče pryč a opustí děti," moralizoval Bruce. "Jestli se někdy oženíš, Jime, nedopusť, aby něco podobného udělala tvá žena. Někdy se pak stává, že děti uhoří, nebo si zlámou vaz!" Potom se pustil po hřebenu svahu, pátral znovu zrakem v údolí, a Langdon šel krok za ním přemýšleje, co se asi stalo s medvíďetem. A Muskwa stále ještě podřimoval s Thorem na skalní římsce a snil o matce, která však ležela rozdrcena pod balvanem na horském svahu, a ze spaní tichonce kňučel. __

Kapitola 8.

Na římsu, kde Thor a Muskwa leželi, dopadly první paprsky jitřního slunce, a jak zářivý kotouč stoupal výš, bylo na ní stále tepleji, a když se Thor probudil, jen se protáhl a ani trochu se nenamáhal vstát. Po zranění, sapoos oowin a hodování v údolí bylo mu úžasně dobře a královsky, a nijak nespěchal, aby opustil tuto zlatou lázeň slunečního světla. Dlouho se upřeně a zvědavě díval na Muskwu. V sychravém nočním chladu se malé medvíďe stulilo přímo do tepla mezi Thorovy obrovské paže a dosud tam leželo, tenounce kňučíc ze spaní jako děťátko. Po chvíli udělal Thor něco u něho naprosto nového - očichal jemně měkkou kuličku mezi svými tlapami, a velkým, plochým červeným jazykem olízl medvíďeti tvářičku. A Muskwa, kterému se snad ještě zdálo o matce, se k němu přivinul těsněji. Jako si malé bílé děti získaly srdce divochů, kteří je už už chtěli zabít, tak se v Thorově životě nezvyklým způsobem objevil Muskwa. Velký grizzly byl stále na rozpacích. Zápasil nejen s nevysvětlitelným odporem ke všem mlád'atům vůbec, ale také s pevně zakořeněnými návyky deseti let samotářského života. Také však si začínal uvědomovat, že v Muskwově blízkosti je něco velmi příjemného a

družného. S příchodem člověka se v Thorovi zrodil nový citový vznět - snad jen jiskra citového vznětu. Dokud nemáme nepřátele a nestojíme tvář v tvář nebezpečí, nedovedeme plně ocenit přátelství - a Thor, který nyní musel po prvé čelit skutečným nepřítelům a skutečnému nebezpečí, začínal možná chápat, co znamená přátelství. Také se blížilo údobí páření, a na Muskwovi lpěl pach jeho matky. A jak se tedy Muskwa dál vyhříval a podřimoval ve sluneční záři, v Thorovi vzrůstala spokojenost. Podíval se dolů do údolí, které se třpytilo krůpějemi nočního deště, a neviděl nic, co by v něm vzbudilo nespokojenost. Zkoumal vzduch, jenž byl pln ničím nezkalené líbezné vůně rostoucí trávy, květin, balzámových jedlí a čerstvé dešťové vody. Thor si začal lízat ránu, a jak se pohnul, probudil Muskwu. Medvěd zvedl hlavu. Chvilinku mžouralo na slunce, potom si ospale promnulo tvářičku drobnou tlapkou a vstalo. Jako všichni mladí tvorové bylo připraveno na nový den, navzdory trampotám a námaze minulého dne. Zatím co Thor pořád klidně odpočíval a díval se dolů do údolí, Muskwa začal prozkoumávat štěrbinu ve skalní stěně a skotačil mezi balvany na skalní římsě. Thor odvrátil zrak od údolí a pohlédl na medvěda. Zvědavě pozoroval Muskwovo dovádění a podivné poskoky mezi balvany. Pak se těžkopádně zvedl a otřepal se. Stál asi pět minut nehybně jako vytesaný z kamene, díval se dolů do údolí a věřil. A Muskwa vztyčil ouška, přiběhl, stanul vedle něho a bystře pokukoval z Thora na sluncem ozářený kraj a pak zase na Thora, jako by se chtěl dovědět, co se teď bude dít. Velký grizzly mu odpověděl. Pustil se po skalním výstupku a začal sestupovat do údolí. Muskwa šel za ním zrovna tak jako předchozího dne. Medvěd se cítilo dvakrát tak velké a dobře dvakrát tak silné než včera a již nebylo posedlé protivnou touhou po matčině mléku. Thor je rychle zaučil a udělal z něho masožravce. A medvěd vědělo, že se vrací tam, kde včera večer hodovali. Sestoupili už do polovice svahu, když vítr Thorovi něco přivanul. Na okamžik se zastavil, temně a dunivě zabručel, a hustá srst se mu na šíji zlověstně zježila. Od jeho skrýše přicházel pach, a když ho Thor zvěřil, nebyl vůbec ochoten strpět ho právě na tomto místě. Cítil bezpečně přítomnost jiného medvěda. Za normálních okolností by ho to nebylo podráždilo a nevzrušilo by ho to ani teď, kdyby tam byla samice. Byl to však pach medvědího samce a vanul silně vzhůru rozervanou strží, která se svažovala přímo dolů k lesíku balzámových jedlí, v němž si Thor ukryl karibu. Thor se nezastavil, aby rozvažoval. Tichounce pobručuje sestupoval tak rychle, že mu Muskwa sotva stačil. Zastavili se teprve až na okraji planinky, která vedla k jezírku a balzámovým jedlím. Muskwa měl tlamičku rozevřenou a těžce oddechoval. Pak nastražil ouška, upřeně se zadíval a náhle se mu v tělíčku napjal každický sval. Kus pod nimi právě jejich zásobárnu někdo zneuctíval. Lupičem byl ohromný černý medvěd. Byl to nádherný zbojník. Snad o tři sta liber lehčí než Thor, ale téměř stejně velký,

a na slunci se mu kožich sametově leskl jako sobolina - největší a nejodvážnější medvěd, který vstoupil po dlouhém čase do Thorovy říše. Vytáhl zdechlinu karibu ze skrýše a právě ji požíral, když se Thor s Muskwa na něj dolů dívali. Za okamžik pohlédl Muskwa tázavě na Thora. "Co uděláme?" jako by se ptal. "Sebral nám oběd!" Pomalu a velmi rozvážně začal nyní Thor sestupovat dolů posledních sedmdesát pět yardů. Jako by vůbec neměl naspěch. Když dorazil k okraji louky, asi třicet či čtyřicet yardů od velkého vetřelce, opět se zastavil. V jeho postoji nebylo nic obzvláště šeredného, ale srst se mu zježila na plecích hrozivěji, než to Muskwa kdy předtím viděl. Černý medvěd vzhlédl od své hostiny a dobré půl minuty se navzájem měřili očima. Ohromná hlava grizzlyho se jako kyvadlo zvolna kývala ze strany na stranu; černý stál nehybně jako sfinga. Čtyři nebo pět stop od Thora stál Muskwa. Jako nějaký hošík věděl, že se brzy něco přihodí, a zrovna jako takový chlapeček byl hotov stáhnou kratičký ocásek mezi nohy a upalovat s Thorem nebo postoupit a bít se po jeho boku. Kyvadlovitý pohyb Thorovy hlavy podivně přitahoval jeho očka. Veškerá příroda rozuměla tomuto kývání. Také člověk se mu naučil rozumět. "Měj se na pozoru, když grizzly kýve hlavou!" je první příkázání lovce medvědů v horách. Velký černý medvěd mu rozuměl a jako jiní medvědi v Thorově říši se měl poněkud odplížit nazpět, obrátit se a dát se na ústup. Thor mu k tomu poskytl dost času. Černý však byl nováček v údolí - a nejen to: byl hodně silný medvěd, kterému ještě nikdo nenapraskal; ve svém území byl svrchovaným pánem. Nehnul se z místa. První výhrůžné zavrčení, které si vyměnili, zaznělo od černého medvěda. Thor zase postoupil, pomalu a rozvážně - přímo k lupiči. Muskwa šel za ním na půl cesty, a pak se zastavil a bříškem se přitiskl k zemi. Deset stop od zdechliny se Thor opět zarazil; A nyní se mu ohromná hlava kývala ještě rychleji sem a tam a z pootevřené tlamy se mu dralo hluboké burácivé mručení. Černý medvěd vycenil zažloutlé špičáky a Muskwa kňučel. Thor znovu postoupil, po každé o pěkný kousek, rozevřenou tlamou se téměř dotýkal země a mohutné tělo přikrčil. Když už k sobě měli jen asi jeden yard, zastavil se. Chvilinku stáli proti sobě jako dva rozzlobení muži, kteří se navzájem snaží upřeným pohledem zasít hrůzu do protivníkovy srdce. Muskwa se třásl jako v zimnici a kňučel- tichonce a stále kňučel, a toto kňučení dolehlo k Thorovým uším. Co se přihodilo potom, odehrálo se tak rychle, že Muskwa děsem strnul a ležel přitisknut k zemi nehybně jako kámen. S drtivým, vrčivým řevem grizzlyho, který se nepodobá žádnému zvířecímu křiku na světě, vrhl se Thor na černého medvěda. Černý se malinko vztyčil - jen natolik, aby snadno odskočil nazpátek, když na sebe narazí hrudí. Nato se převalil na záda. Thor však byl příliš zkušený rváč, než aby se nechal zasáhnout prvním záludným drásavým mávnutím zadní nohy černého medvěda, a zaťal čtyři dlouhé trháky do protivníkovy plece až ke kosti. Současně mu zasadil hrůznou tržnou

ránu levou tlapou. Thor hodně hrabal a drápy měl otupené; Černý medvěd nehrabal, ale často lezl po stromech a drápy měl ostré jako nože. A jako nože se zaryly do Thorovy zraněné plece a krev mu nanovo vytryskla. S řevem, který se zdál otřásat zemí, sebou Thor trhl a vztyčil se v plné výšce devíti stop. Dal černému medvědovi výstrahu. Dokonce po první rvačce se mohl nepřítel dát na ústup a Thor by ho nebyl pronásledoval. Nyní to však byl boj na život a na smrt. Černý medvěd nejenže mu zpusťošil skrytou zásobárnu. Otevřel mu také ránu, kterou způsobil člověk! Před chvilkou Thor bojoval za zákon a právo - bez velké zloby či opravdové touhy zabíjet. Nyní však byl strašlivý. Tlamu měl rozevřenou tak, že měřila od čelisti k čelisti asi osm palců; Pysky ohrnul, až obnažil bílé zuby a červené dásně. Na čenichu mu vystupovaly svaly jako provazce a mezi očima měl rýhu jako zásek sekerou v kmeni borovice. V očích mu divoce probleskovala rudá světélka a v zelenavě černých panenkách planul zuřivý oheň a zastíral je. Člověk, který by se v tomto okamžiku díval Thorovi do tváře, by poznal, že pouze jeden z nich vyjde z tohoto zápasu živ. Thor nebojoval rád vstoje. Pár vteřin zůstal sice vztyčen, ale rychle se spustil na všechny čtyři, jakmile černý medvěd postoupil o krok. Černý se s ním srazil v půli cesty, a potom - hodnou chvíli - se Muskwa tiskl stále těsněji k zemi, zatím co lesknoucíma se očkama pozoroval zápas. Byl to takový boj, jaký se vidí jen v džunglích a horách, a bojová vřava se rozléhala široko daleko po celém údolí. Jako lidské bytosti používala obě obrovitá zvířata silných paží, zatím co špičáky a zadními tlapami rvala a drásala. Dvě minuty byla v těsném smrtonosném objetí, obě se válela po zemi, brzy bylo dole jedno a brzy zase druhé. Černý medvěd zuřivě drápal; Thor používal hlavně zubů a strašlivé pravé zadní tlapy. Nesnažil se, aby rozdrásal černého medvěda pažemi, ale používal jich především k tomu, aby protivníka přidržel a strhl ho k zemi. Usiloval, aby se při zápase dostal dospod, jako se vrhl pod karibu, kterému rozpáral břicho. Znovu a znovu zarýval Thor dlouhé špičáky do protivníkovy masa; V zápase špičáky však byl černý medvěd dokonce rychlejší než on a doslova trhal na kusy Thorovu pravou plec, když vtom na sebe narazily jejich čelisti. Muskwa slyšel cvaknutí. Slyšel skřípot zubů o zub, děsivé praštění kosti. Pak se náhle černý medvěd svalil na bok, jako by měl zlomený vaz, a Thor se mu dostal na hrdlo. Černý dosud bojoval, rozevřené a krvácející čelisti byly však nyní bezmocné, když se mu grizzly zakousl svými ohromnými čelistmi do krční žíly. Muskwa se zdvihl. Ještě se stále tetelil, avšak novým a divným vzrušením. Tohle nebyla hra, jak si s matkou hrávali. Po prvé se díval na pravý zápas, jehož vzrušující průběh mu rozpaloval a zrychloval v tělíčku krev. Vyrazil se slabounkým štěněcím vrčením. Zaťal mělce zoubky do husté srsti a tuhé kůže na zadku černého medvěda. Tahal za ni a vrčel; Opřel se předními tlapkami a škubal tím kouskem kůže, naplněn slepou a nevysvětlitelnou

zuřivostí. Černý medvěd se překulil na záda a zadní nohou škrábl Thora od hrudi přes celé břicho. Tato rána byla by rozpárala karibu nebo jelena; na Thorovi zanechala rudou, otevřenou krvácející ránu dlouhou tři stopy. Dříve než ji černý mohl opakovat, uhnul se grizzly stranou a druhá rána zasáhla Muskwa. Tlapa černého medvěda ho odhodila na dvacet stop jako kámen vržený prakem. Neporanila ho, jen omráčila. V témže okamžiku Thor uvolnil své sevření na nepřítelově hrdle a uskočil na dvě nebo tři stopy stranou. Krev z něho crčela a smáčela plece, hrud' a šíji černého medvěda. Černý medvěd měl z těla vyrvány velké kusy masa a pokoušel se vstát, ale Thor byl opět na něm. Tentokrát se Thorovi podařilo chňapnout ho naplno. Mohutné čelisti vražedně sevřely horní část čenichu černého medvěda. Jediné hrůzné chrupnutí a boj byl skončen. Černý medvěd nemohl po něm zůstat na živu. To však Thor nevěděl. Nyní mohl snadno rvát protivníka ostrými drápy na zadní tlapě. Drásal a trhal ho ještě hodnou chvíli, když už byl černý medvěd mrtev. Konečně Thor ustal v řádění, ale bitevní pole poskytovalo děsivou podívanou. Půda byla rozrytá a zrudlá. Pokrývaly ji velké cáry černé kůže a kusy masa. A černý medvěd měl břicho rozpárané odshora až dolů. Ve vzdálenosti dvou mil odtud krčili se u balvanu na horském úbočí Langdon a Bruce a bledí napětím, sledovali dalekohledy sotva dýchající boj na život a na smrt. Na tuto vzdálenost byli svědky hrůzné podívané, medvídě však neviděli. Když Thor stanul supě a krváčeje nad mrtvým nepřitelem, vzhlédl Langdon od triedru. "Můj bože!" vydechl. Bruce chvatně vyskočil. "Honem!" zvolal. "Už je po černém medvědovi! Jestli si pospíšíme, dostaneme svého grizzlyho!" Dole na louce přiběhl k Thorovi Muskwa s kouskem teplé černé kůže v tlamičce a Thor sklonil velkou zkrvácenou hlavu, aby červeným jazykem polaskal Muskwovu tvářičku. Neboť malé medvídě s žlutohnědou tvářičkou obstálo při zkoušce; a možná, že to Thor vyděl a pochopil. ___

Kapitola 9.

Po urputném boji se nedotkl ani Thor, ani Muskwa masa karibu. Thor nebyl s to žrát a Muskwa byl tak rozčilen a rozechvěn, že nemohl polknout ani sousto. Neustále škulbal cárem černé kůže, slabounce vrčel a bručel, jako by dokončoval co jiný započal. Grizzly stál dlouhou chvíli se svěšenou hlavou a krev se pod ním hromadila v kalužích. Byl obrácen dolů do údolí. Vítr téměř ustal - větřík byl tak slabý, že se ani nedalo říci dobře, odkud vane. Jeho víření se zachycovalo ve stržích, ale výše nad horskými hřebeny a štíty dul silněji. Občas sklouzl vzdušný závan dolů a lehounce proletěl údolím, že sotva pohnul vrcholky balzámových jedlí a smrků. Jeden z těchto horských závanů zalétl k Thorovi, když stál obrácen k východu. A s ním přišel - slabý, ale strašlivý - lidský pach. Thor

se s náhlým zabručením probral ze strnulosti, do které na chvilinku upadl. Uvolněné svaly se mu napjaly. Zvedl hlavu a zavětril. Muskwa ustal v bezúčelném zápolení s cárem kůže a rovněž větril. Vítr byl prosycen lidským pachem, neboť Langdon a Bruce se potili, jak běželi, a zápach lidského potu je pronikavý a táhne se daleko. Vzbudil v Thorovi znovu zuřivost. Zalétl k němu po druhé ve chvíli, kdy byl zraněn a krvácel. Už předtím spojoval lidský pach se zraněním, což se v něm nyní dvojnásob utvrdilo. Ohlédl se a zavrčel na zohavenou zdechlinu velkého černého medvěda. Pak hrozivě zavrčel proti větru. Neměl vůbec chuť utíkat. Kdyby se Bruce a Langdon v tomto okamžiku byli objevili na kopci, Thor by na ně byl zaútočil s takovou vražednou zuřivostí, jakou olovo stěží zadržít, a která dala Thorovu rodu děsivé jméno. Vánek však ustal a nastalo tiché, klidné bezvětrí. Zurčení tekoucí vody naplňovalo údolí. Ze skalisk zaznívalo tlumené hvízdání svišťů. Nahoře, na zelené planině, švitořili bělokurové a vzlétali v bělostných hejnech. *(bělokurové - ptáci z čeledi tetřevovitých, kteří žijí na evropském, asijském a americkém severu a ve velehorách. V létě jsou obvykle zbarveni hnědavě, v zimě a na jaře jsou čistě bílí.). To vše uklidňovalo Thora, jako konejší něžná ženská ruka rozzlobeného muže. Ještě chvíli vrčivě bručel, jak se nadarmo snažil opět zachytit pach. Avšak vrčivé mručení stále sláblo, a posléze se obrátil a pomalu šel ke strži, kterou s Muskwou před chvíli sestoupili. Muskwa šel za ním. Když vystoupili, skryla je vymletá strž, že je nebylo vidět z údolí. Dno měla pokryté kameny a úlomky břidlice. Rány, které utržil Thor při zápase, na rozdíl od střelných ran, přestaly zanedlouho krváčet, takže nezanechával za sebou zrádné rudé stopy. Strži se dostali k první změti skalisk tyčících se v polovině cesty k vrcholu hory a tam byli ještě bezpečněji ukryti před pohledy zdola. Zastavili se a pili z kaluže, která se utvořila z tajícího sněhu na temenech hor, a pak šli dál. Thor se nezastavil, když dorazili k římse, na které přespali minulou noc. Tentokrát se už Muskwa neunavil, než k ní došli. Poslední dva dny důkladně změnilly malé medvídě s žlutohnědou tvářičkou. Nebylo již tak kulaťoučké a baculaté. Bylo silnější - mnohem silnější; otužovalo se pod Thorovým horlivým dohledem a vedením rychle vospívalo z medvíděte v mladého medvěda. Thor šel zřejmě po této římse již vícekrát. Věděl, kam směřuje. Vedla stále nahoru, výš a výše, až nakonec jako by končila před sráznou skalní stěnou. Thor se ubíral přímo k velké trhlině, sotva širší než jeho tělo, prošel jí a vynořil se na okraji nejdrsnějšího a nejdivočelšího kamenitého úbočí, jaké Muskwa kdy viděl. Vypadalo jako ohromný lom, svažovalo se lesem hluboko pod nimi a dosahovalo téměř k temeni hory nad nimi. Pro Muskwu bylo zhora nemožné, aby se dal cestou necestou přes tisíce jam v tomto chaotickém moři skalisk a balvanů, a když Thor začal

přelézat první skaliska, medvědě se zastavilo a zakňučelo. Bylo to po prvé, co povolilo, a když vidělo, že Thor si nevšímá jeho kňučení, zachvátila je hrůza, volalo o pomoc, jak nejhlasitěji dovedlo, a skoro jako smyslů zbavené hledalo nějakou stezku vzhůru mezi skalisky. Naprosto nedbaje Muskwovy tísňe, pokračoval Thor v cestě, až ušel hezký kousek. Pak se zastavil, rozvážně se obrátil, a čekal. To dodalo Muskwovi odvahy, a tak se škrábal a drápal, ba použil i brady a zubů, aby se dostal za Thorem. Trvalo mu to ještě deset minut, než se k němu dostal, a hrozně se udýchal. Pak byla jeho hrůza rázem ta tam. Neboť Thor stál na bílé úzké stezce, udusané jako podlaha. Stezka byla asi osmnáct palců široká. Vypadala neobvykle a záhadně a jaksi se sem nehodila. Vyhlížela, jako by sem byla přišla celá armáda dělníků s kladivy a roztloukla tuny pískovce a břidlice, pak je nacpala se šterkem mezi balvany a vytvořila tak rovnou a úzkou stezku, která byla místy pokryta jemným prachem a tvrdá jako cement. Avšak nikoliv kladiva, nýbrž kopýtko sta nebo snad tisíce generací horských ovcí vybudovala tuto cestu. Byla to ovčí stezka přes horský hřeben. První stádo horských ovcí razilo snad tuto cestu dříve, než objevil Kolumbus Ameriku; jistě to kopýtkům trvalo mnoho let, než ji udusala mezi skalami tak do hladka. Thor používal stezky jako jednoho přechodu z údolí do údolí a ještě častěji než on chodívala po ní jiná horská zvířata. Jak tu stál a čekal, až Muskwa popadne dech, zaslechli oba podivný chechtavý zvuk, který se k nim přibližoval seshora. O čtyřicet nebo padesát stop výše na úbočí se stezka zatáčela a procházela malou proláklinou za ohromným balvanem, a z pozadí tohoto balvanu přicházel velký dikobraz. Po celém Severu platí zákon, že člověk nemá zabíjet dikobraza. Je to "přítel zbloudilého člověka", neboť hladem strádající zlatokop či lovec může na dlouhé cestě téměř vždy najít dikobraza, když už nenajde nic jiného. I dítě jej chytí. Je to humorista divočiny - nejšťastnější, nejdobrosrdečnější a zcela nejdobráčtější zvíře pod sluncem. Bez ustání si povídá, tlachá a chechtá se, a když je na pochodu, jde jako obrovský oživlý polštářek na jehly a nevnímá nic kolem sebe, jako by spal. Jak si tento zvláštní "čuník" vykračoval k Muskwovi a Thorovi, bavil se šťastně sám se sebou, a chechtavé zvuky, které vydával, se značně podobaly dětskému broukání. Byl ohromně tlustý, a jak se kolébal kupředu, klapaly mu po kamenech ostny na bocích a na ocase. Oči měl upřené na stezku u nohou. Okolí si nevšímá a došel skoro až k Thorovi, než ho zpozoroval. V mžiku se svinul do klubíčka. Pak chvilčku hlučně nadával. Poté ztichl jako pěna a červenýma očkama pozoroval velkého medvěda. Thor ho nechtěl zabít, ale stezka byla úzká, a on chtěl jít dál. Postoupil o kousíček a čuník se k němu otočil zády a chystal se k úderu mocným ocasem. Měl v něm několik set ostnů. Poněvadž Thor již vícekrát přišel do styku s

dikobrazovými ostny, zaváhal. Muskwa zvědavě přihlížel. Neměl ještě zkušenosti s dikobrazem, neboť ostn, který si jednou zabodl do tlapky, byl ztracený ostn. Ale protože se zdálo, že dikobraz uvádí Thora do rozpaků, medvěd se obrátilo a chystalo se jít zpátky po úbočí, kdyby bylo zapotřebí. Thor postoupil o další krok a čuník couval nazad s náhlým čak, čak, čak - nejhrůzostrašnějším zvukem, jakého byl schopen - a svým širokým, mohutným ohonem mrskal silou, která by pěkně hluboko zarazila ostny i do pařezu. Protože se však minul cíle, opět se stočil, a Thor tedy vystoupil na balvan, aby ho obešel. Tam pak čekal na Muskwu. Čuník byl nesmírně spokojen se svým vítězstvím. Rozvinul se; ostny mu trochu klesly, popošel k Muskwovi a znovu se doobrosrdečně pochechtával. Medvěd se pudově přitisklo k okraji stezky a vtom se sesmeklo. Než se opět vyškrábalo nahoru, čuník byl již o kus dál, úplně pohroužen do svého putování. Dobrodružství na ovčí stezce však ještě zcela neskončilo, neboť sotva se čuník pracně odklidil do bezpečí, objevil se nahoře za velkým balvanem jezevec a dychtivě se hnál po čerstvé a lákavé stopě své oblíbené pochoutky - dikobraza. Tento bídácký loupežník hor byl třikrát větší než Muskwa a tělo měl samý sval, kost, dráp a ostré zuby vždy pohotové k boji. Na čenichu a na čele měl bílou skvrnu; Nohy měl krátké a silné, ohon hustý a drápy na předních nohou téměř tak dlouhé jako medvěd. Thor ho okamžitě uvítal výstražným zabručáním a jezevec v obavě o svůj život upaloval zpět vzhůru pěšinou. Mezitím se čuník pomalu kodrcal dále na nová místa, kde by si hledal potravu, povídal si a pobroukával a úplně zapomněl na to, co se před chvilkou událo, dokonce ani nevěděl, že ho Thor zachránil před smrtí tak jistou, jakou by byl pád do hluboké propasti. Téměř míli šli Thor a Muskwa dále po stezce horských ovcí, než se po četných zákrutech nakonec dostali až na vrchol pohoří. Byli dobré tři čtvrtiny míle nad potokem, a hřeben hory, po kterém vedla ovčí stezka, byl místy tak úzký, že viděli dolů do obou údolí. Muskwovi to vše dole připadalo jako zelenavě zlatá mlha; hlubiny se mu zdály nedozírné. Les podél vodního toku byl pouhý černý trásnitý pruh a skupiny balzámových jedlí a cedrů, které byly na vzdálenějších svazích jakoby pro okrasu, vypadaly jako maličká křoví hlohu nebo buvolí vrby. I zde nahoře vál vítr. Opíral se do medvěděte s neobvyklou prudkostí, a Muskwa několikrát pocítil pod tlapkami záhadný a nepříjemně mrazivý chlad sněhu. Dvakrát se blízko k němu snesl střemhlav nějaký velký pták. Byl to největší pták, jakého kdy viděl - orel. Po druhé se spustil tak blízko, že Muskwa slyšel i tlukot křídel a viděl velkou, divokou hlavu a pařáty, které se po něm vztahovaly. Thor se hbitě otočil k orlovi a zamručel. Kdyby byl Muskwa sám, již by ho byly unášely vražedné pařáty. Takto však po třetím zakroužení se orel již značně od nich vzdálil dolů na svah. Letěl za jinou zvěří. Její pach se nesl až k Thorovi a Muskwovi a

oba se zastavili. Snad sto yardů pod nimi se svažovala stráň s břídlíchnatou sutí a na ní se na teplém slunci vyhřívalo po ranní pastvě na dolejších lučinách stádo horských ovcí. Bylo jich dvacet nebo třicet, většinou ovce s jehňaty. Poněkud dále k východu leželi na malém sněhovém poli tři ohromní staří berani. A orel stále a stále kroužil s obrovskými křídly rozloženými jako dva vějíře. Vznášel se tiše jako pířko nesené větrem. Ovce a ani staří rohatí berani nepozorovali, že je nad nimi. Většina jehňat ležela u matek, avšak dvě nebo tři, která byla bujnější, se potulovala po břídlíchnaté suti a chvílemi poskakovala a rozpustile dováděla. Orlovy divoké oči se upíraly na tato jehňata. Náhle odlétl dále, až na dostřel pušky přímo proti větru, pak půvabně zakroužil a vracel se hnán větrem. S křídly zdánlivě nehybnými letěl stále rychleji a rychleji a pak se jako střela vrhl rovnou na jehňata. Jako by se přihnal a odlétl velký stín, a jen jedině plačtivé, žalostné zabečení dokazovalo, že se mihl kolem nich - a tam, kde byla dříve tři jehňátka, zbyla nyní dvě. Na stráni bylo okamžitě rušno. Ovce zmateně pobíhaly sem a tam a rozčíleně bečely. Tři berani vyskočili a stanuli jako zkamenělí, velké rohaté hlavy zdviženy, jak pátrali v hlubinách pod sebou a na skalnatých štítech v oblacích po novém nebezpečí. Jeden z nich uviděl Thora a varovný, hluboký, vrzavý bekot, jenž se mu vydral z hrdla, mohl slyšet kdejaký lovec na míli daleko. Když ohlásil beran nebezpečí, pustil se dolů po svahu, a vzápětí již dusala lavina kopýtek po strmém břídlíchnatém svahu, uvolňujíc drobné i větší kameny, jež se sesouvaly a řítily po svahu hory s lomozem, který se neustále stupňoval, jak uvolňovaly a strhávaly s sebou další kamení. To vše Muskwu tuze zaujalo a byl by tam dlouho stál a díval se dolů, zvědav co se bude dít, ale Thor ho vedl dál. Za chvíli se stezka horských ovcí začala svažovat do údolí, z jehož horního konce vypudily Thora první Langdonovy výstřely. Thor s Muskvou byli nyní šest nebo osm mil severně od lesíka, ve kterém si lovci zřídili stálý tábor, a směřovali k dolním přítokům Skeeny. Šli asi hodinu a opět se octli na zelených svazích a holou břídlíci a šedé skalnaté útesy měli nad sebou. Po skaliskách, studených větrech a děsivém pohledu orlových očí připadalo Muskwovi teplé a přívětivé údolí, do něhož sestupovali stále níže, jako ráj. Thor měl zřejmě něco za lubem. Nyní se už nepotuloval bez cíle. Šel přímo po svazích cestou necestou. Se skloněnou hlavou se ubíral stále na sever k dolnímu toku Skeeny, a ani kompas by nebyl označoval cestu příměji. Měl na mysli jen svůj cíl a Muskwa, který se mu chrabře držel v patách, byl zvědav, zda se vůbec někde zastaví a zdali by se na celém širém světě našlo lepší místo pro velkého grizzlyho a malé medvídě s žlutohnědou tvářičkou, než tyto úchvatné, prosluněné svahy, z nichž Thor tak zřejmě chvátil. __

Kapitola 10.

Nebýt Langdona, byl by den, kdy se odehrál zápas mezi oběma medvědy, přinesl Thorovi a Muskwovi ještě větší vzrušení a hrozivější nebezpečí. Jen lovci dorazili udýchaní a zpoceni na místo krvavé srážky, už chtěl hned Bruce mermomocí pronásledovat Thora dál. Věděl, že velký grizzly nemůže být daleko; byl si jist, že se Thor pustil vzhůru do hor. Našel stopy jeho tlap v štěrkou rokliny asi v touž dobu, kdy Thor a medvěd s žlutohnědou tvářičkou dospěli k stezce horských ovcí. Ale žádné jeho důvody Langdonem nepohnuly. Vzrušen do hloubi duše tím, co spatřil dříve a co viděl kolem sebe nyní, lovec a přírodopisec odmítl opustit krví potřísněné a rozryté zápasíště, kde vybojovali svůj souboj grizzly a černý medvěd. "I kdybych věděl, že nevypálím ani jedinou ránu, šel bych pět tisíc mil, jen abych tohle uviděl," řekl. "Stojí za to, aby o tom člověk přemýšlel a poohlédl se tu, Bruce. Grizzly nám nezasmrádne. Ale tohle už za několik hodin. Jestli se tu dá najít látka pro povídku, nechci ji propást." Znovu a znovu přecházel Langdon bojištěm, prohlížel si rozrytou půdu, velké tmavorudé skvrny, cáry stržené kůže a strašlivé rány na těle mrtvého černého medvěda. Bruce si však po celou půlhodinu všiml více zdechliny karibu. Pak zavolal Langdona na pokraj skupiny balzámových jedlí. "Chtěl jsi látku pro povídku," řekl, "a já ji pro tebe mám, Jime." Vstoupil mezi balzámové jedle a Langdon ho následoval. Po několika krocích se Bruce v úkrytu zastavil a ukázal na díru, kam si Thor schoval zdechlinu. Díra byla potřísněna krví. "Správně jsi to uhodl, Jime," řekl. "Náš grizzly je masožravec. Minulý večer zabil venku na louce karibu. Víím, že to byl grizzly, který ho zabil, a ne černý medvěd, protože stopy na pokraji lesíka jsou stopy grizzlyho. Pojď. Ukážu ti, kde karibu přepadl!" Vedl ho zpět na louku a ukázal mu místo, kde Thor srazil mladého býka k zemi. Tam, kde s Muskwou hodovali, byly kusy masa a spousta krvavých skvrn. "Když se nažral, ukryl zdechlinu pod balzámovými jedlemi," pokračoval Bruce. "Dnes ráno šel tudy černý medvěd, zvěřil maso a vyloupil skrýši. Vtom se však sem vrátil grizzly, aby se po ránu nažral, a už to bylo. Tady máš látku pro svou povídku, Jime." "A - Co když se zase vrátí?" zeptal se Langdon. "Za nic na světě se nevrátí!" zvolal Bruce. "Už se té zdechliny ani nedotkne, i kdyby měl pojit hladem. Bude se teď tomu místu vyhýbat na sto honů." Bruce zanechal Langdona na bojišti jeho úvahám a pustil se za Thorem. Langdon psal dobrou hodinu ve stínu balzámových jedlí a často povstával, aby zjistil nová fakta, nebo si ověřil jiná již známá. Horal zatím vystupoval krok za krokem roklinou. Thor nezanechal žádné stopy krve, jenže kde by druzí nic

nezpozorovali, objevil Bruce známky, že tudy medvěd prošel. Když se Bruce vrátil k Langdonovi, který si doplňoval zápisky, tvářil se spokojeně. "Přešel horu," pravil stručně. Bylo poledne, než se vyšplhali přes sopečný skalní lom a dospěli po stezce horských ovcí až k místu, odkud pozorovali Thor s Muskwou orla a ovce. Najedli se tam a pozorně zkoumali údolí svými dalekohledy. Bruce dlouho mlčel. Pak odložil dalekohled a obrátil se k Langdonovi. "Myslím, že jsem si revír grizzlyho moc dobře vyměřil," řekl. "Spravuje tahle dvě údolí. My máme tábor moc na jihu. Vidíš támhle ten lesík dole? Tam bychom se měli utábořit. Co tomu říkáš, abychom se vrátili zpět přes rozvodí a přestěhovali se sem?" "A nechali si grizzlyho až na zítřek?" Bruce přikývl. "Nemůžeme jít za ním a zanechat koně spoutané tam u potoka." Langdon zastrčil triedr do pouzdra a povstal. Náhle ustrnul. "Co to bylo?" "Neslyšel jsem nic," řekl Bruce. Okamžik stáli bok po boku a naslouchali. Prudký náraz větru jim zasvištěl kolem uší. Pak zanikl. "Poslouchej!" zašeptal Langdon a hlas se mu chvěl náhlým vzrušením. "Psi!" zvolal Bruce. "Ano, psi!" Naklonili se dopředu, napjali sluch směrem k jihu a tu k nim slabě doletěl vzdálený pronikavý štěkot airedalů. Metoosin přišel a hledá je v údolí. —

Kapitola 11.

Indiáni by Thora nazvali Pimootao. Jeho zvířecí mozek totiž sčítal dvě a dvě, a i když mu nevyšly právě čtyři, byl jeho početní odhad dosti přesný, aby ho přesvědčil, že musí jít přímo na sever. Ve chvíli, kdy Langdon a Bruce dosáhli nejvyššího bodu stezky horských ovcí a naslouchali vzdálenému štěkotu psů, malý Muskwa propadl naprostému zoufalství. Jít za Thorem bylo jako hra na honěnou, bez chvílky odpočinku. Když opustili ovčí stezku, přišli asi za hodinu k vyvýšenině v údolí, kde se rozdělují vodní toky. Odtud tekł jeden potok na jih do krajiny Takla Lake a druhý směřoval na sever do Babine, přítoku Skeeny. Sestupovali velmi rychle do značně nižší krajiny, a Muskwa se poprvé setkal s bažinami, kudy šli místy trávou tak bujnou a hustou, že Thora ani neviděl, jen ho slyšel, jak si před ním razí cestu. Potok byl stále širší a hlubší, a místy šli těsně podél tmavých tichých tůň, o nichž si Muskwa myslel, že musí být nezměrně hluboké. Tyto tůně poskytly Muskwovi první chvílky oddechu. Čas od času se Thor zastavil a čenichal na jejich březích. Pátral po něčem, co zatím asi nenacházel. A pokaždé, když vyrazil nanovo, byl Muskwa o hodně blíže krajní mezi své vytrvalosti. Když přišli k jezeru, byli dobrých sedm mil na sever od místa, odkud Bruce a Langdon svými dalekohledy pozorně prohlíželi údolí. Muskwovi, který dosud viděl jen sluncem ozářené tůně v

kotlinách, zdálo se jezero tmavé a nevlídné. Les rostl až k jeho břehu. Místy bylo téměř černé. V hustém rákosí vřeštěli podivní ptáci. Jezero vydávalo divný pach - vůni něčeho, co způsobilo, že se medvěd začal olizovat a pocítilo hlad. Thor na chvílku stanul a věřil pach, který prosycoval vzduch. Byla to vůně ryb. Velký grizzly se začal pomalu krást po břehu jezera. Brzy přišel k ústí malé říčky. Nebyla široká, avšak tmavá, tichá a hluboká jako jezero samo. Thor putoval o kus dál, až došel k místu, kde přes ni spadlo několik stromů a zatarasilo ji. Nad tímto zatarasem byla voda pokryta zelenavou pěnou. Thor věděl, co je pod ní a potichoučku vylezl na kmeny. Uprostřed říčky se zastavil a pravou tlapou opatrně odhrnul pěnu, takže přímo pod ním se otevřela tůňka čiré vody. Z břehu ho pozorovala Muskwova bystrá očka. Věděl, že Thor pátrá po něčem k snědku, a přesto že byl hodně unaven, zajímalo ho a vrtalo mu hlavou, jak Thor dostane kořist z vodní tůně. Thor se natáhl na břicho, hlavu a pravou tlapu vysunul hodně nad vodu. Nyní ponořil pravou tlapu do vody a držel ji tam nehybně. Viděl jasně na dno říčky. Nakrátko viděl pouze dno, několik klacků a vyčnívající konec větve. Pak se pod ním pomalu pohnul dlouhý, štíhlý stín - siven patnáct palců dlouhý. Byl příliš hluboko, a Thor se nenechal vzrušit a neohnal se po něm. Trpělivě čekal a jeho trpělivost byla velmi brzy odměněna. Zpod pěny vyplul krásný, červeně tečkovaný siven a Thorova mohutná tlapa vyrazila sloup vody do vzduchu tak znenadání, že Muskwa leknutím zakvikl, ale vtom už s plesknutím dopadla kousek od něho ryba. Muskwa se na ni bleskurychle vrhl. Ostrými zoubky se zakousl do sivena, který sebou mrskal, jak křečovitě zápasil. Thor se vztyčil na kmenech, když však viděl, že se Muskwa ryby zmocnil, zaujal opět dřívější polohu. Muskwa právě dobíjel svou první opravdovou kořist, když vyrazil vzhůru druhý sloup vody a další siven vířil vzduchem ke břehu. Tentokrát za ním Thor rychle pospíchal, neboť měl pořádný hlad. Byly to nádherné hody, které měli v tomto časném odpoledni u stinné říčky. Pětkrát vyhodil Thor rybu zpod pěny, ale Muskwa za nic na světě nemohl sežrat víc než prvního sivena. Po obědě leželi několik hodin v chladném a skrytém koutku u zatarasu z kmenů. Muskwa nespal tvrdě. Začínal chápat, že jeho život závisí nyní především na jeho vlastní odpovědnosti, a proto ouškama vnímal rozličné zvuky. Kdykoliv se Thor pohnul, nebo si zhluboka vydechl, Muskwa to věděl. Po onom celodenním maratónském běhu s grizzlym byl pln zneklidňujícího strachu, že by mohl ztratit svého velkého přítele a lovce potravy, a rozhodl se, že neposkytne otci, kterého si přisvojil, žádnou příležitost, aby mu potichu a nepozorovaně upláchl. Thor však neměl v úmyslu opustit svého malého druha. Dokonce začínal mít Muskwu rád. Thora nevedla do nížiny v povodí Babine jen chuť na ryby nebo strach před nepřáteli. Minulý týden v něm stále vzrůstal neklid a vyvrcholil v těch dvou

nebo třech dnech zápasu a útěku. Byl pln podivné a neukojené touhy, a jak Muskwa podřimoval v pelíšku v křoví, Thor jemným sluchem číhal na jisté zvuky a čenichem často věřil. Toužil po družce. Byl puskoowepesim - "měsíc línání" - a vždy v tomto měsíci nebo koncem "měsíce kladení vajec", což byl červen, se sháněl po samici, která k němu přicházela z krajů na západě. Thor byl tvor, kterého ovládala takřka výhradně síla zvyku, a proto dělal vždy stejnou okliku, když vstupoval do tohoto údolí daleko u řeky Babine. Neopomenul nikdy nakrmit se rybami, a čím více jich sežral, tím silněji páchl. Thor sotva asi přišel na to, že vůně zlatě tečkovaného sivena k němu vábí mocněji jeho družku. Buď jak buď, žral ryby a zaváněl jimi pořádně. Dvě hodiny před západem slunce se Thor vztyčil, protáhl a vyhodil z vody ještě tři ryby. Muskwa sežral hlavu z jedné a Thor spořádal ostatní. Pak putovali dál. Muskwa nyní vcházel do zcela nového světa. Nebyly v něm žádné staré známé zvuky. Pokojné zurčení horního údolí zmizelo. Nebyli zde žádní svišťové, žádní bělokurové a neskotačili zde žádní tlust'oučcí malí gofri. Voda v jezeře byla tichá, tmavá a hluboká, s černými tůněmi, kam nikdy neproniklo slunce, protože se skrývaly pod kořeny stromů, neboť se až těsně k jezeru rozprostíral les. Nebyly zde žádné skály, po kterých by se dalo lézt, jen plesnivé, ztrouchnivělé kmeny, husté polomy a křovinatý podrost. I vzduch zde byl jiný. Skoro se ani nehýbal. Občas měli pod nohama nádherný měkký mechový koberec, do kterého Thor zapadal téměř po plece. A les byl pln podivného pološera, mnoha tajemných stínů, a nad zemí se vznášel pronikavý pach tlejícího rostlinstva. Thor tady nešel tak rychle. Zdálo se, že ticho, šero a tísnivě páchnoucí vzduch vyburcovává jeho ostražitost. Našlapoval tiše. Chvílemi se zastavoval, rozhlížel se a naslouchal; Očichával břehy tůní ukrytých pod kořeny. Při každém novém zvuku se zastavil, hlavu skloněnou a uši vztyčeny. Několikrát uviděl Muskwa mátožné tvory, vznášející se v přítmí. Byly to velké šedé sovy, které v zimě zbělají jako sníh. A jednou, když už byla skoro tma, narazili na hrozivého tvora s vyvalenýma očima a plavnými pohyby, ale jakmile uviděl Thora, dal se kvapně na útěk. Byl to rys. Ještě se úplně nesetmělo, když Thor tichounce vyšel na mýtinu, a Muskwa se octl nejprve na břehu potoka a pak u jezírka. Vzduch byl pln šelestu a přítomnosti nějakých neznámých tvorů. Nebyly to ryby, ale přece jako by to vycházelo z jezírka, uprostřed něhož byly tři nebo čtyři kopulovité stavby, jež vyhlížely jako velké kupy roští oplácené blátem. Kdykoliv Thor přišel do této části údolí, vždy navštívil bobří kolonii a příležitostně si posloužil tučným mladým bobrem k večeři nebo k snídani. Dnes večer však neměl hlad a pospíchal. Přesto chvílu postál ve stínu u jezírka. Bobři se již dali do svého nočního díla. Muskwa pochopil brzy význam třpytivých pruhů, které rychle brázdily vodní hladinu. Na konci každého pruhu byla vždy tmavá ploská hlava,

a nyní viděl, že většina těchto pruhů začíná na protějším břehu jezírka a směřuje přímo k dlouhé, nízké hrázi, která uzavírala vodu nějakých sto yardů na východ. Tuto zvláštní hráz Thor ještě neviděl, a poněvadž byl dobře obeznámen s bobřími zvyky, věděl, že tito stavitelé, jeho přátelé - které pojídal jen občas - rozšiřují své panství stavbou nové hráze. Jak se Thor s Muskwou dívali, dva vypasení pracovití bobři shodili do jezírka s pořádným šplouchnutím kus kmene čtyři stopy dlouhý a jeden bobr jej začal postrkovat k místu, kde už se pracovalo na stavbě, zatím co jeho druh se vrátil k jiné práci. Trochu později zazněl praskot dřeva v lese na protější straně jezírka, kde se jinému pilnému bobrovi podařilo porazit strom. Thor zamířil k hrázi. Téměř vzápětí se ozvala uprostřed jezírka strašná rána provázená hrozitánským šplouchnutím. To starý bobr uviděl Thora a plochou stranou širokého ocasu varovně plácl na vodní hladinu, a tichým okolím projel třesk jako výstřel z pušky. Naráz to na všech stranách zašplouchalo, všechno se potápělo a rybník se čeril a vzdouval, jak se spousta vyrušených bobrů rozčileně vrhala pod hladinu do bezpečí svých hradů zbudovaných z roští a oplácaných blátem, a Muskwu tak zaujal všeobecný rozruch, že bezmála zapomněl jít za Thorem. Dohonil grizzlyho u hráze. Thor obhlížel chvíli nové dílo a pak je vyzkoušel svou váhou. Bylo pevné, a tak přešli po tomto mostě, jakoby vystavěném pro ně, na vyšší břeh na protilehlé straně. O několik set yardů dále narazil Thor na pěkně vyšlapanou karibí stezku, která je za půl hodiny dovedla kolem cípu jezírka k říčce, jež z něho vytékala na sever. Muskwa stále doufal, že se Thor zastaví. Odpolední zdřímnutí nepřineslo úlevu utmáčeným nožkám, ani otlačeným měkkým tlapkám. Měl už dost, ba více než dost cestování, a kdyby byl mohl uspořádat svět podle vlastních přání, nebyl by ušel za celý měsíc již ani míli. Pouhá chůze by nebyla tak zlá, ale aby stačil Thorovu kolébabému kroku, musel klusat jako čtyřleté baculaté dítě, zoufale svírající palec dospělého člověka, který vedle něho jde rychlým krokem. Muskwa neměl dokonce ani palec, kterého by se chytil. Chodidla tlapek měl jako podebraná, choulostivý čenich odřený od podrostu a řezavé ostřice a hřbítek jako přeražený. Avšak zoufale vytrvával, až se zase dostali na písčité a oblázky pokryté dno potoka, kde se jim šlo snáze. Na obloze už vyšly hvězdy, miliony jasných, zářivých hvězd; A Thor se zřejmě rozhodl pro "celonoční putování", kuppatisp pimootao, jak by to nazval stopař z kmene krí. Těžko říci, jak by to bylo vlastně pro Muskwu dopadlo, kdyby se mocnosti hromu, deště a blesku nebyly dobrotivě spojily, aby mu dopřály odpočinek. Snad hodinu svítily hvězdy jasně, Thor nemilosrdně uháněl a Muskwa pokulhával na všechny čtyři. Pak se na západě ozvalo dunivé zahřmění. Stále sílilo a rychle se přibližovalo - přímo od teplého pacifiku. Thor zneklidněl a zavěřil. Na ohromném

černém příkrovu, který se nad nimi stahoval jako obrovská opona, se začaly křížovat sinavé blesky. Hvězdy pohasínaly. Zvedl se sténavý vítr. A pak se dalo do deště. Thor našel ohromné převislé skalisko jako přístřešek, a dříve než se spustil hrozný liják, vlezl pod něj s Muskwou pozpátku. Chvíli to byla spíše zátopa než dešť. Jako by někdo nabral část Tichého oceánu a vychrlil ji na ně, a v půlhodině byla z potoka vzdouvající se bystřina. Blýskání a burácení hromu Muskwu děsilo. Tu zahlédl Thora v mohutných oslepujících plamenných záblescích a hned nato byla zase tma jako v pytli; zdálo se, že se vrcholky hor řítí do údolí; země se chvěla a otřásala - a on se tulil stále blíže k Thorovi, až mu nakonec ležel mezi pažemi, napolo zabořen do dlouhé srsti grizzlyovy široké chundelaté hrudi. Thor sám se příliš nestaral o tyto rámusivé výbuchy přírody, pokud zůstal suchý. Když se koupal, chtěl, aby svítilo slunce a aby měl poblíž nějakou pěknou teplou skálu, na kterou by se natáhl. Ještě dlouho po prvním prudkém přívalu neustále drobně, hustě přšelo. Muskwovi se to líbilo, přitulen k Thorovi, měl velmi příjemný pocit a snadno usnul pod ochranou skaliska. Thor bděl dlouhé hodiny sám, občas podřimuje, zdržován však od hlubokého spánku neklidem, který v něm háral. Brzy po půlnoci přestalo pršet, byla však veliká tma, potok vystoupil z břehů, a Thor zůstal pod skaliskem. Muskwa se skvěle vyspal. Již se rozednilo, když Thorovo vrtění Muskwu probudilo. Vylezl za Thorem ven a bylo mu neskonale lépe než minulý večer, ačkoliv měl tlapy ještě bolavé a tělíčko jako rozlámané. Thor se vydal opět podél potoka. Podél vody byly mělké náplavy a malé bažinaté choboty, kde bujně rostla jemná tráva, různé kořínky a zvláště štíhlé lilie s dlouhými stonky, které Thor s oblibou požíral. Ale bylo by zapotřebí několika hodin, ne-li celého dne, aby se tisíciliberní grizzly nasytil takovými vegetariánskými pamlsky, a Thor usoudil, že nemá času nazbyt. Když už Thor miloval, což trvalo pouze několik dnů z celého roku, byl tím nejžhavějším milovníkem. V těchto několika dnech obrátil svůj život na ruby, takže dokud ho ovládal duch lásky, nežil už jen pro to, aby žral a tloustl. Na krátkou dobu přestal žít, jen aby mohl žrát, a začal žrát, jen aby mohl žít. Proto ubohý Muskwa téměř klesal hladem, než si našli zase něco k snědku. Konečně však, brzy odpoledne, dospěl Thor k tůni, kterou nemohl jen tak minout. Nebyla ani tucet stop široká a hemžila se siveny. Ryby se už nemohly dostat do jezera na horním toku; opozdily se příliš při povodni a neodpluly včas do hlubších vod Babine a Skeeny. Uchýlily se do této tůně, která se jim nyní měla stát zrádnou pastí. Na jednom konci byla dvě stopy hluboká, na druhém jen několik palců. Thor chvíli uvažoval a potom se pustil bez okolků do nejhlubší části, a Muskwa viděl Thora z břehu třpytivé siveny, jak se vrhají do mělké vody. Thor postupoval pomalu, a jen se postavil do menší hloubky, snažily se vyděšené ryby uniknout jedna za druhou zpět do

hlubší části tůně. Opět a opět Thorova mohutná pravá tlapa vyrážela pršky vody. První záplava srazila Muskwu, až se překulil. S ní však přilétl dvouliberní siven, kterého medvěd rychle odvěklo stranou a pustilo se do něho. Mocné údery Thorovy tlapy tak rozbouřily tůň, že siveni úplně ztratili hlavu, a sotva dosáhli jednoho konce, otočili se, vrhali se k druhému. Tak to v tůni vřelo, dokud Thor nevyházel plný tucet ryb na břeh. Muskwa byl tak zaujat svou rybou a Thor rybolovem, že žádný z nich nepozoroval návštěvníka. Oba to uviděli takřka zároveň a plných třicet vteřin stáli a civěli, Thor v tůni a medvěd nad rybou, naprostým úžasem zcela ztrnutí. Návštěvníkem byl jiný grizzly a tak klidně, jako by je byl nalovil sám, dal se do ryb, které Thor vyházel na břeh. Těžko si představit horší pohanu nebo nebezpečnější výzvu v medvědí říši. Dokonce i Muskwa to vycítil. Pln očekávání hleděl na Thora. Schylovalo se k novému boji, a on se nedočkavě olizoval. Thor vylezl pomalu z tůně. Na břehu se zastavil. Oba grizzlyové se upřeně na sebe zadívali, cizí medvěd přitom chroustal rybu. Žádný z nich nezamručel. Muskwa nepostřehl nijaké známky nepřátelství, a pak se k jeho rostoucímu úžasu Thor pustil do ryb skoro hned vedle vetřelce. Člověk je snad nejušlechtilejší ze všech božích tvorů, avšak pokud jde o úctu ke stáří, není lepší, a někdy ani tak dobrý jako medvěd grizzly. Neboť Thor by byl neoloupil starého medvěda, nebojoval by s ním a neodehnal ho od vlastní potravy - což se nedá říci o některých lidech. A návštěvník byl starý a k tomu ještě nemocný medvěd. Byl téměř tak velký jako Thor, ale tak starý, že měl hrudník asi o polovinu užší a krk i hlavu směšně hubené. Indiáni mají pro něj jméno. Říkají mu kuyas wapusk - starý medvěd nad hrobem. Neubližují mu; druzí medvědi jsou k němu snášenliví a nechávají ho žrát ze své kořisti, přijde-li k nim náhodou. Běloch ho zabíjí. Starý medvěd byl vyhladovělý. Drápy už neměl; srst měl řídkou, kůži místy lysou a žvýkal už jen červenými tvrdými dásněmi. Dožije-li se podzimu, uloží se k zimnímu spánku - naposledy. Možná, že si smrt pro něho přijde ještě dříve. Bude-li tomu tak, kuyas wapusk to pozná včas a zaleze do nějaké skryté jeskyně nebo hluboké štěrbiny ve skalách, aby tam vydechl naposledy. Neboť v celých skalistých horách, pokud Bruce a Langdon věděli, nenašel dosud žádný člověk kosti nebo zdechlinu grizzlyho, který zemřel přirozenou smrtí. A ušlechtilý Thor, posetý ranami, pronásledovaný a štvaný člověkem, asi chápal, že toto bude poslední opravdová hostina na zemi pro kuyas wapuska - příliš starého, aby si chytal ryby, příliš starého, aby lovil zvěř, a dokonce příliš starého, aby si vyhrabával lahodné cibulky lilí. Nechal ho tedy žrát, dokud poslední ryba nezmizela, a pak se vydal na další cestu s Muskwou v patách. __

Ještě asi dvě hodiny vedl Thor Muskwu touto únavnou cestou na sever. Od chvíle, kdy opustili stezku ovčích, urazili dobrých dvacet mil a pro malé medvídě se žlutohnědou tvářičkou bylo těchto dvacet mil jako cesta kolem světa. Za obvyklých okolností by nebylo odešlo tak daleko od místa, kde se narodilo, dokud by mu nebyla aspoň dvě, spíš však tři leta. Ani jednou za tohoto putování údolím nepromarnil Thor čas na horských svazích. Vybral si tu nejsnadnější cestu podél potoka. Tři nebo čtyři míle za tůní, kde zanechali starého medvěda, náhle změnil směr a odbočili k západu, a zanedlouho se znovu šplhali nahoru. Asi čtvrt míle vystupovali po dlouhé zelené stráni a na štěstí pro Muskwovy nožky dospěli na krásně rovnou půdu v rozsedlině, kterou přešli bez zvláštní námahy na svahy sousedního údolí. Bylo to údolí, v němž Thor o dvacet mil jižněji zabil černého medvěda. Od okamžiku, kdy se Thor podíval přes severní hranice své oblasti, stala se s ním změna. Už tak horlivě nepospíchal. Asi patnáct minut stál, díval se dolů do údolí a věřil. Pak zvolna sestupoval, a když dorazil k zeleným loukám a korytu potoka, dokonce se podél něho loudal proti větru, který vál od jihozápadu. Nepřinášel mu pach, po kterém toužil - vůni jeho družky, avšak instinkt, jenž byl spolehlivější než rozum, mu říkal, že je někde nablízku, nebo by měla být nablízku. Nebral v úvahu nehodu, nemoc nebo dokonce možnost, že ji lovci mohli zastřelit. Odtud ji vždycky začínal hledat a dříve nebo později ji jistě našel. Znal její pach. A procházel údolí křížem krážem, takže mu nemohl uniknout. Když Thor propadl lásce, choval se skoro jako člověk, zhloupl totiž. Vše ostatní kromě lásky pozbylo své důležitosti. Jeho zvyky, které byly ustálené jako hvězdy, byly ty tam. Zapomínal bezmála i na hlad, a svišti i gofří byli před ním zcela bezpeční. Neznal únavy. Potuloval se dnem i nocí a hledal družku. Přirozeně, že v těchto vzrušených hodinách téměř úplně zapomněl na Muskwu. Aspoň desetkrát do západu slunce přešel potok sem a tam a medvídě se za ním brodilo, plavalo a lopotilo, div se neutopilo, a málem se už znechuceně rozhodlo, že jej opustí. Když se Thor po desáté nebo dvanácté brodil proudem, Muskwa se vzbouřil a šel dále po tom břehu potoka, na němž byl. Netrvalo dlouho a grizzly se vrátil. Brzy nato, právě když slunce zapadalo, přihodilo se něco neočekávaného. Slabounký vánek se náhle stočil přímo k východu a ze západních svahů, vzdálených půl míle, přinesl pach, při kterém se Thor na okamžik strnule zastavil, ale pak vyrazil kolébavým krokem, který je tím nejnemotornějším během všech čtvernožců. Muskwa se valil za ním jako kulička, namáhal se, jako by mu šlo o život, zůstával však přesto pozadu při každém skoku. Než uběhli první půl míle, byl by Thora úplně ztratil, kdyby se grizzly nebyl zastavil na úpatí prvního svahu, aby znovu zjistil směr. Muskwa ho spatřil, jak se dává vzhůru po svahu, a vyrazil opět za ním, ačkoli kňučivě zaječel, aby na něj

chvilku počkal. O kus výše na úbočí hory se stráň svažovala v úžlabinu či kotlinku a tam stála překrásná šedá medvědice ze sousedního revíru, a jako předtím Thor, čenichala při zemi a věřila. S ní bylo jedno její loňské mládě. Když Thor přešel hřeben, byl od ní asi padesát yardů. Zastavil se. Podíval se na ni. A Iskwao se podívala na něho jako pravá "žena". Pak začaly skutečné medvědí námluvy. Všechny spěch, všechna dychtivost, všechna touha po družce jako by Thora opustily. A jestliže Iskwao předtím netrpělivě po něm dychtila a toužila, byla nyní naprosto lhostejná. Malou chvilku Thor stál a nedbale se rozhlížel, a to poskytlo Muskwovi čas, aby přišel nahoru a nejistě se postavil po jeho boku, očekávaje nový zápas. Jako by byl Thor vzdálen od jejích myšlenek na tisíc mil, převrátila Iskwao ploský kámen a začala slídit po larvách a mravencích, a Thor, aby se nedal překonat v stoické lhostejnosti, vytrhl chomáč trávy a spolkl ji. Iskwao se pohnula o pár kroků a Thor také postoupil o pár kroků, a jakoby čirou náhodou směřovaly jejich kroky k sobě. Muskwa nevěděl kudy kam. I starší medvídě bylo na rozpacích. Seděli na zadečku jako dva psi, jeden třikrát tak velký jako druhý, a byli zvědaví, co se bude dít. Thorovi a Iskwao to trvalo pět minut, než se přiblížili k sobě na pět stop, a pak si velmi důstojně očichali čenichy. Roční medvídě se připojilo k rodinnému kruhu. Bylo právě v odpovídajícím věku, aby mělo neobyčejně dlouhé jméno, neboť indiáni mu říkají pipoonaskoos, "jednorozční mládě". Troufale přišlo k Thorovi a matce. Thor si ho na okamžik jakoby vůbec nevšímal. Pak vymrštil dlouhou pravou paži vzhůru, prudkou ranou vyzvedl pipoonaskoose se země a odhodil ho jako míč skoro až k Muskwovi. Matku vůbec nezajímalo, kam se poděla její ratolest, a jen stále láskyplně očichávala Thorovi čenich. Muskwa si však myslel, že je to předehra k dalšímu strašlivému zápasu a s vyzývavým kňučením vyrazil po svahu dolů a vši silou se vrhl na pipoonaskoose. Pipoonaskoos byl "maminčin mazlíček". Bylo to takové mládě, které se raději drží matky i ve druhém roce, místo aby se vydalo na vlastní pěst do světa. Živil se mateřským mlékem až do pátého měsíce. I pak mu matka stále sháněla všelijaké pamlsky. Byl vypasený, uhlazený a změkčilý - učiněný "mazánek z hor". Muskwu naproti tomu naplnilo několik posledních dnů opravdovou srdnatostí, a ačkoliv byl o dvě třetiny menší než Pipoonaskoos a tlapky měl rozbolavělé a hřbítek jako rozlámaný, dopadl na druhé medvídě jako dělová koule. Pipoonaskoos stále ještě omráčen úderem Thorovy tlapy se při tomto náhlém útoku ječivě dožadoval pomoci své matky. Ještě nikdy nezápasil, a tak se převaloval na záda a na bok, oháněl se tlapkami, škrábal a kňučel, jak se mu Muskwovy zoubky, ostré jako jehly, znovu a znovu zatínaly do choulostivé kůže. Muskwa ho náhodou popadl za čumáček a pořádně se mu do něho zakousl, a byla-li vůbec nějaká odvaha v mazánkovi Pipoonaskoosu, tohle mu ji odňalo, jenže Muskwa se ho stále držel jako klíště, a tak Pipoonaskoos ječel, jako by ho na nože

bral, aby upozornil matku, že ho chtějí zavraždit. Iskwao na jeho křik vůbec nedbala a jen se dál s Thorem očichávala. Konečně vyprostil Pipoonaskoos svůj krvácející čumáček, setřásl Muskwa jen pouhou silou své větší váhy a dal se na bezhlavý útěk. Muskwa se statečně hnal za ním. Dvakrát oběhli kotlinku, a ačkoliv měl Muskwa kratší nožky, byl mu stále v patách, když tu se Pipoonaskoos poděšeně ohlédl, narazil na kámen a natáhl se jak dlouhý tak široký. Vzápětí byl Muskwa zase na něm a byl by ho dál kousal a cloumal jím až do úplného vysílení, kdyby nebyl náhodou spatřil, jak Thor a Iskwao pomalu mizejí za okrajem svahu směrem k údolí. Muskwa zapoměl téměř rázem na boj. Užasl, když zhlédl, že Thor, místo aby druhého medvěda roztrhal, odchází s ním. Pak pohlédl Muskwa na Pipoonaskoose a Pipoonaskoos na Muskwa. Medvídě se žlutohnědou tvářičkou se olízlo, jako by váhalo mezi rozkošnou vyhlídkou zpráskat Pipoonaskoose a naléhavější povinností následovat Thora. Druhé medvídě mu nedalo na vybranou. S fňukavým kňučením vyrazilo za matkou. Oběma medvíd'atům nastaly vzrušující časy. Thor a Iskwao strávili celou noc zcela sami v houštinách buvolí vrby a pod balzámovými jedlemi na břehu potoka. V podvečer se Pipoonaskoos opět připlížil za matkou a Thor ho odhodil doprostřed potoka. Tento druhý zřejmý důkaz Thorovy nelibosti přesvědčil Muskwa, že dospělí medvědi nemají náladu kamarádit se s mláďaty, a proto uzavřel obezřelé a podezíravé přiměřené s Pipoonaskosem.

Thor a Iskwao zůstali po celý příští den pospolu o samotě. Časně zrána se Muskwa odvážil poohlédnout se trochu v blízkém okolí po něčem k snědku. Měl rád jemnou trávu, příliš však nesytila. Několikrát zahlédl, jak Pipoonaskoos hrabe v měkké půdě na břehu u potoka, a nakonec druhé medvídě odehnal od zpola vyhrabané díry a pátral v ní sám. Když ji ještě malinko prohloubil, vytáhl bílý hlízovitý, lahodný oddenek a pomyslně si, že je to ta nejsladší a nejvybranější pochoutka, kterou kdy jedl, nevyjímaje dokonce ani ryby. Bylo to také nejlepší z nejlepšího, "bonne bouche" všech lahůdek, které i později poznal - claytonie. *(Claytonia virginica - rostlina podobná u nás domácím druhu Portulaca oleracea, štrucha zelná. Příbuzný druh Claytonia perfoliata, batolka prorostlá, byl u nás dříve pěstován jako zelenina.). Pouze jedno se jí mohlo vyrovnat, a to kandík. Claytonii rostlo kolem něho hodně, a tak hrabal dál, až mu z toho rozbolavěly tlapy. Byl však

spokojen, že se skvostně nasytil.

A když se opět Muskwa s Pipoonaskosem poprali, mohl za to zase Thor. Pozdě odpoledne oba dospělí medvědi leželi bok po boku v houští, když tu zdánlivě pro nic za nic Thor rozevřel ohromnou tlamu a temně, táhle, mručivě zařval, velmi podobně jako tehdy, když dobíjel velkého černého medvěda. Iskwao zvedla hlavu a zařvala také, a přitom byli oba medvědi zcela šťastní a ve výborné náladě. Záhadu, proč se pářící medvědi oddávají tomuto duetu, při němž stydne krev v žilách, mohou jen medvědi sami vysvětlit. Řev trval asi minutu, a během této zvláštní chvíle si Muskwa, který ležel venku před houštím, myslel, že

již nadešel slavný okamžik, kdy se Thor pustí do Pipoonaskoosovy matky. A ihned se ohlížel po Pipoonaskoosovi. Na neštěstí se medvěd mazánek ploužil právě kolem křoví a Muskwa mu neposkytl příležitost k rozprávění. Skočil po něm jako černý blesk a Pipoonaskoos se překulil jako baculaté děťátko. Několik minut se kousali, oháněli se tlapkami a škrábali se, většinu toho však obstaral Muskwa, zatím co Pipoonaskoos jenom stále ječel z plných plic. Nakonec větší medvěd vyklouzlo a dalo se na útěk. Muskwa se hnal za ním do podrostu a zase ven, dolů k potoku a zpět, nahoru a dolů po svahu, až byl tak utrmácen, že si lehl na břicho, aby si odpočinul. A právě v tomto okamžiku se Thor vynořil z houští. Byl sám. Zdálo se, že si po prvé od minulého večera povšiml Muskwy. Věřil, co mu přinášel vítr vanoucí údolím, poté se obrátil a zamířil přímo k vzdáleným svahům, odkud přišli včera odpoledne. Muskwa byl potěšen i trochu zmaten. Měl zálsusk vlézt do houští a cloumat i škubat kůží mrtvého medvěda, který tam jistě leží, a chtěl si to také vyřídit s Pipoonaskoosem. Po krátkém váhání se rozběhl za Thorem a šel mu zase těsně v patách. Za chvíli vyšla z houští Iskwao a začala věřit jako přetím Thor. Pak se obrátila opačným směrem a s Pipoonaskoosem přímo za sebou vystoupila na svah a ubírala se pomalu a vytrvale proti zapadajícímu slunci. Tak skončily Thorovy námluvy a Muskwův první zápas. Opět putovali spolu k východu, aby čelili nejstrašnějšímu nebezpečí pro čtvernožce, které kdy přišlo do těchto hor - nebezpečí, jež bylo nemilosrdné, před nímž nebylo úniku, nebezpečí, které přinášelo smrt. —

Kapitola 13.

První noc, kdy opustili Iskwao a Pipoonaskoose, putovali velký grizzly a medvěd se žlutohnědou tvářičkou pod zářivými hvězdami a ani oka nezamhouřili. Thor nesháněl potravu. Vystoupil po strmém svahu, pak se spustil po břidličnatém úbočí a v malé kotlině, skryté na úpatí hory, přišel k hebké zelené louce, kde rostlo plno kandíků se štíhlými stonky, dvěma liliovitými listy, jednoduchým hroznem pětičetných květů a sladounkými hlízovitými cibulkami. A tady po celou noc hrabal a požíral. Muskwa, který se už nasytil oddenky claytonie, neměl hlad, a poněvadž minulý den, až na zápas, byl pro něj dnem odpočinku, liboval si, že tato noc, plná třpytivých hvězd, je docela příjemná. Kolem desáté hodiny vyšel měsíc, a byl to největší, nejrudější a nejkrásnější měsíc, jaký medvěd kdy vidělo ve svém krátkém životě. Vyplul nad vrcholky hor jako lesní požár a zalil celé skalisté hory kouzelnou září. Kotlinka, kterou pokrývalo asi deset akrů louky, byla osvětlena téměř jako ve dne. Jezírko na úpatí hory se stříbřitě mihotalo a drobný pramének, který je napájel z tajícího sněhu o tisíc stop výše, řítil se dolů třpytivými kaskádami, které odrážely měsíční

svit jako šňůry matně broušených dýmantů. Po louce byly roztroušeny malé skupinky keřů a několik balzámových jedlí a smrků, jako by je tam někdo zasadil pro okrasu. Na jedné straně vybíhala vzhůru úzká travnatá stráň a na jejím horním okraji spalo stádo horských ovcí, které ovšem Muskwa a Thor nemohli postřehnout. Muskwa se potuloval kolem, vždy však poblíže Thora, prozkoumáváje křovinaté ostrůvky, tmavé stíny balzámových jedlí a smrků a břeh jezírka. Tam objevil kaluž s jemným bahnem, jež skýtalo jeho rozbolavělým tlapkám velkou úlevu. Brodil se v bahně za noci asi dvacetkrát. Dokonce i když nastalo svítání, nezdálo se, že má Thor naspěch, aby opustil kotlinku. Dokud slunce nebylo vysoko nad obzorem, loudal se po louce a břehu jezírka, tu a tam vyhrabával kořínky a požíral jemnou trávu. To se tuze líbilo Muskwovi, jenž posnídal cibulky kandíku. Divil se jen, proč Thor nevrhne do jezírka a nevyhazuje siveny, neboť ještě nevěděl, že nejsou v každé vodě ryby. Nakonec šel rybařit sám a podařilo se mu ulovit černého vodního brouka s tvrdými krovkami, který ho štípl do čumáčku kusadly ostrými jako jehly, až bolestí zakňučel. Už asi v deset hodin bylo medvědovi s hustým kožichem v prosluněné kotlince horko jako na peci, a proto pátral Thor nahoře ve skalách u vodopádu, až objevil místo chladné jako starý sklep. Byla to maličká jeskyně. Tmavá břidlice a pískovec vlhce chladily, jak po nich stékaly stovky stružek sněhové vody z horských štítů. Právě takové místo měl Thor rád za červencového dne, Muskwovi se však zdálo tmavé a pochmurné a ani z tisíciny tak příjemné jako slunce. Asi po dvou hodinách zanechal Thora v jeho lednici a začal prozkoumávat zrádné skalní římsy. Chvilku šlo všechno dobře - pak vstoupil na zelenavé břidličnaté úbočí, po kterém tekla, velmi mělký pramének vody. Voda stékala tudy snad již po staletí a uhladila břidličnaté úbočí jako povrch vyleštěné perly, že bylo kluzké jako naolejovaná stanová tyč. Muskwovi ujely tlapky tak rychle, že ani nevěděl, co se stalo. V příštím okamžiku už cestoval k jezírku, které leželo o sto stop níže. Kutálel se jako soudeček. Padal do mělkých tůňek. Přeskakoval přes maličké vodopády jako gumový míč. Pádem se mu zarážel dech. Voda a nárazy ho oslepovaly a omamovaly a s každým yardem se jeho pád zrychloval. Na počátku se mu podařilo několikrát poděšeně vyjeknout, což Thora probudilo. V místě, kde voda z horských štítů padala do jezírka, byla srázná, deset stop dlouhá skluzavka, a Muskwa po ní sjel s takovou prudkostí, že vletěl do jezírka ještě jednou tak hluboko. Dopadl s velkým šplouchnutím a zmizel. Klesal níž a níže a dusil se v černém studenu; pak ho vynesl na hladinu záchranný pás, kterým ho příroda obdařila v podobě sádla. Začal hrabat všemi čtyřmi. Poprvé plaval, a když se konečně dovlékl na břeh, byl úplně schlíplý a vyčerpán. Když ještě ležel všecek vyděšen a těžce supěl, slezl už Thor dolů ze skal. Stačilo, aby si Muskwa zabodl dikobrazí osten do tlapky, a už mu matka uštědřovala pořádný pohlavek. Nasekala mu za každou nehodu, která ho postihla, protože věřila, že

pohlavek je dobrý lék. Výchova se většinou do medvíděte vtlouká, a matka by mu nyní byla dala pěkný štulec. Thor ho však jenom očichal, zjistil, že mu nic neschází, a začal vyhrabávat kandík. Ještě se na kandík ani nedostal a náhle se zarazil. Chvilenu stál jako socha. Muskwa vyskočil a otřepal se. Pak naslouchal. K oběma doletěl nějaký zvuk. Grizzly se zvolna, půvabně vztyčil v celé své výši. Díval se k severu, uši nastraženy, citlivé svaly na čenichu se mu zachvívaly. Necítil nic, zato však slyšel! Přes svahy, kudy slezli, k němu nejasně dolétal zvuk, jenž mu byl nový, zvuk, který nikdy předtím v životě nezaslechl. Byl to štěkot psů. Thor seděl chvíli na zadku a nepohnul se mu ve velkém těle ani sval, jen čenich se mu zachvíval. Do této kotliny hluboko pod horou k nim dokonce i zvuk sotva doléhal. Thor se rychle spustil na všechny čtyři a hbitě zamířil k jihu po zeleném svahu, na jehož horním okraji spalo minulou noc stádo horských ovcí. Muskwa pospíchal za ním. Asi o sto yardů výše se Thor na svahu zastavil a obrátil se. Opět se vztyčil. Muskwa se nyní rovněž obrátil k severu. Náhlý závan větru, jenž sklouzl dolů, k nim zřetelně přinesl štěkot psů. Ani ne půl míle odtud hnala se Langdonova smečka vycvičených Airedalů po jejich stopě. Štěkot psů, pln divokého vzrušení, hlásil Brucemu a Langdonovi, kteří byli o čtvrt míle za nimi, že jsou své kořisti těsně v patách. Mnohem více než je, vzrušil však štěkot psů Thora. Opět to byl instinkt, jenž mu říkal, že do jeho světa vstoupil nový nepřítel. Nebál se. Ale tento instinkt ho nabádal, aby se dal na ústup, a proto stoupal pořád výš, až dorazil nahoře k drsnému a rozeklanému místu, a tam se znovu zastavil. Tentokrát vyčkával. Ať to bylo cokoli, hrozba se k němu blížila rychlostí větru. Slyšel ji, jak se blíží vzhůru po svahu, jenž chránil kotlinu ze strany údolí. Hřeben tohoto svahu byl asi ve výši Thorových očí, a jak se tam díval, vyběhl vůdce smečky na vrchol a na okamžik se zastavil, zřetelně se rýsuje na obzoru. Ostatní psi vyběhli rychle za ním; asi třicet vteřin stáli strnule na nejvyšším místě pahorku, dívali se dolů do kotliny a věřili těžký pach, který ji naplňoval. Během těchto třiceti vteřin Thor pozoroval bez hnutí své nepřátele a hluboko v hrudi mu zvolna mohutnělo temné a hrozivé mručení. Dal se na ústup, teprve až se smečka pustila do horské kotliny a opět se naplno rozštěkala. Nebyl to však útek. Nebál se. Šel dál jak mu kázal jeho zvyk. Nevyhledával spory; netoužil dokonce ani po tom, aby hájil své právo na jezírko a louku pod horou. V horách bylo dosti jiných luk a jezer a od přírody neměl rád boj. Když však musel bojovat, bojoval. Stále zlověstně mručel a zvolna v něm doutnal ponurý hněv. Zašel za skaliska a s Muskwou, který se mu plížil v patách, přešel po skalní římsě, potom přešel ohromné srázné skalisko a proplétal se mezi balvany velkými bezmála jako domy. Ani jednou však nešel po těžko schůdných místech, kudy by ho Muskwa nemohl snadno následovat. Jednou, když se vyšplhal z římsy vzhůru k vyčnívajícimu pískovcovému výstupku

a shledal, že se Muskwa nedokáže na něj vydrápat, slezl dolů a šel jinudy. Štěkot psů se nyní rozléhal hluboko dole v kotlině. Pak začal rychle stoupat, jako by měl křídla, a Thor věděl, že smečka pádí vzhůru po zelené stráni. Opět se zastavil, a tentokrát mu vítr přinesl naplno jejich ostrý pach. Byl to pach, který mu napjal každičký sval v mohutném těle a rozpálil v něm nezvyklý žár, jako v šlehající výhni. Zároveň se psy dolétl k němu také lidský pach! Thor stoupal nyní sice trochu rychleji, a přece když vstoupil na malé prostranství v divoké zvěti skalisk a balvanů, zdálo se, že prudké a radostné štěkání psů je sotva kousek za nimi. Na jedné straně se na úbočí hory tyčila kolmo skalní stěna. Na druhé straně, ve vzdálenosti asi dvaceti stop, byl srázný spád do hloubky sta stop, a až na průchod sotva širší než Thorovo tělo, zatarasoval cestu vpřed obrovský kus skály, který se zřítil z horského převisu. Velký grizzly zavedl Muskwu až k zřícenému balvanu a průchodu, který se tam otvíral, a pak se náhle obrátil, takže se Muskwa octl za ním. Tváří v tvář nebezpečí, jež jim hrozilo, Byla by medvědice zatáhla Muskwu do bezpečí některé štěrbiny ve skalní stěně. Thor to neučinil. Vztyčil se na zadní nohy a čelil blížícímu se nebezpečí. Dvacet stop odtud se stezka, po které se předtím ubíral, zatáčela ostře kolem skaliska, které vyčnívalo z kolmé skalní stěny, a Thor rudýma, hroživýma očima přehlížel nyní nastraženou past. Smečka se blížila s hlasitým štěkotem. Padesát yardů před vyčnívajícím skaliskem běželi psi plec vedle plece a za okamžik se první z nich vrátil na prostranství, které si Thor vybral. Hlavní houf následoval tak těsně za ním, že první psy postrčil až k Thorovi, ačkoliv se šíleně snažili stůj co stůj včas se zastavit. Thor se s řevem vrhl mezi ně. Rozmáchl se velkou pravou paží a Muskwovi se zdálo, že shrnul polovinu smečky pod sebe. Jediným chrupnutím čelisti zlomil vaz vůdčímu ohaři. Druhému utrl hlavu, takže mu průdušnice vyhřezla jako rudý provaz. Vyřítit se kupředu, a než se mohli ostatní psi vzpamatovat z úleku, zasáhl jednoho takovou ranou, že sletěl přes okraj srázu na skály sto stop pod ním. Vše se událo v okamžiku a vtom se ostatních devět psů rozprchlo. Langdonovi Airedalové však byli rváči. Všichni do jednoho pocházeli z bojovného plemene, a Bruce a Metoosin je vycvičili tak, že je mohli pověsit za uši a psi ani nezakňučeli. Tragický osud tří z nich je nepoděsil o nic více, než oni sami polekali Thora urputným pronásledováním. S rozkročenýma předníma nohama bleskurychle obklíčili grizzlyho, připraveni uskočit stranou nebo dozadu, aby se vyhnuli náhlým výpadům, rychle divokým štěkotem hlásili lovcům, že už kořist obklíčili. To byl jejich úkol - zneklidňovat ji, dorážet na ni, bránit jí v útěku a zadržet ji tak dlouho, až přijdou páni, aby zvěř skolili. Pro medvěda a psy to byla zcela poctivá a napínavá hra. Člověk, který přijde potom, zakončí utkání vraždou. Jestliže psi měli své úskoky, Thor je měl také. Po třech nebo čtyřech bezvýsledných výpadech, při nichž mu Airedalové

unikli, protože byli rychlejší, couval pomalu k ohromnému balvanu, u něhož se krčil Muskwa, a jak ustupoval, psi šli za ním. Jejich čím dál halasnější štěkot a Thorova zřejmá neschopnost je zahnat nebo roztrhat na kusy, poděsila Muskwu víc než co jiného. Náhle se obrátil a vrhl se do štěrbin ve skále, která byla za ním. Thor stále ustupoval, až se mohutným zadkem dotkl skály. Pak otočil hlavu a hledal medvídě. Z Muskwu nebylo vidět ani chloupek. Dvakrát se Thor ohlédl. Pak, vida, že Muskwa zmizel, ustupoval dále, až zatarasil úzký průchod, svá zadní dvířka do bezpečí. Psi štěkali nyní jako posedlí. Měli u tlam pěnu, pružné hřbety naježeny jako kartáče a vyceněné špičáky obnaženy až po červené dásně. Blížili se k němu víc a více a vyzývali ho, aby se zastavil, aby je napadl, a jestli může, aby je chytil, a v rozčilení postoupili tak daleko, že měli za sebou kus volného prostoru. Thor si vyměřil tento prostor, tak jako si před několika dny vyměřil vzdálenost mezi sebou a mladým býkem karibu. A pak, bez výstražného zavrčení, se vyřítil na své nepřátele s takovou prudkostí, že se divoce rozprchli, aby si zachránili život. Thor se nezastavil. Hnal se dál. U skalního výstupku se stezka zužovala na pět stop a Thor si to vyměřil právě tak, jako si předtím vyměřil, jak je to daleko. Chytil posledního psa a přimáčkł ho tlapou k zemi. Airedal, když jej Thor rval na kusy, skučel bolestí tak pronikavě, že jeho skřeky zaslechli Bruce a Langdon, jak letěli bez dechu z kotliny a supěli po svahu vzhůru. Na zúžené stezce si Thor lehl na břicho, a když se smečka s novým štěkotem rozprchla, rval dál svou oběť, až byla skála potřísněna krví, srstí a vnitřnostmi. Pak se vztyčil a znovu se rozhlížel po Muskwovi. Medvídě svinuté do klubíčka, se tetelilo hluboko ve skalní štěrbině. Snad si Thor myslel, že vyběhlo nahoru, neboť nyní už neztrácel čas a ustupoval z bojiště. Zachytil znovu vítr. Bruce a Langdon se potili a Thor cítil silně jejich pach. Chvíli Thor nikterak nedbal na osm psů, hafajících mu v patách, a jen tu a tam se zastavil, aby se rozhlédl. Protože stále ustupoval, troufali si Airedalové stále víc a více, až konečně jeden z nich vyrazil kupředu a zaťal špičáky grizzlymu do nohy. Tím dokázal to, čeho štěkot nedosáhl. Thor se s novým řevem obrátil a hnal se za smečkou kus nazpět; ztratil tak pět drahocných minut, než se znovu pustil vzhůru ke hřebenu hory. Kdyby byl vítr váł jiným směrem, byla by smečka zvítězila, avšak pokaždé, když se Langdon a Bruce přiblížili, přinesl vítr Thorovi teplý pach jejich zpocených těl a varoval ho. A grizzly dbal, aby měl příznivý vítr. Byl by dosáhl vrcholu hory snáze a rychleji, kdyby byl odbočil na postranní stezku, ale tím by byl ztratil jejich pach. Dokud mohl dobře věřit, byl bezpečen, ledaže by se lovci byli pokusili znemožnit mu únik a odbočili by, aby ho zaskočili. Teprve po půl hodině dosáhne nejvyššího úbočí skal a odtud se pak nebude moci krýt a bude ho dobře vidět, až poběží dvě či tři sta yardů po břidličnatém úbočí k hřebenu horského pásma. Když Thor dospěl do nekrytého prostoru, vyrazil s

takovou rychlostí, že psi zůstali hezký kus za ním. Dvě či tři minuty se jasně rýsoval na úbočí hory na pokrývce bělostného sněhu, kde ho žádný keř nebo balvan neskrýval před očima zdola. Bruce a Langdon ho uviděli na vzdálenost pěti set yardů a zahájili palbu. Těsně nad hlavou zaslechl Thor podivné, trhavé svištění první kulky a vzápětí nato k němu dolehlo třesknutí pušky. Po druhé ráně vylétla kousek před ním prška sněhu. Prudce se stočil doprava. Tím se však vystavil střelcům bokem. Thor zaslechl třetí ránu a to bylo vše. Zatím co se ozvěna výstřelů ještě odrážela od skal a horských štítů, něco Thora strašlivě uhodilo na plochu do lebky, pět palců za pravým uchem. Jako by na něj spadla z oblak palice. Klesl jako podřátý. Kulka ho jen škrábla. Přivodila pouze nepatrné krvácení, avšak na okamžik jej omráčila, jako člověka omráčí rána zespoda pod bradu. Než se mohl zvednout z místa, kam upadl, byli psi na něm a doráželi mu na hrdlo, šíji a tělo. Thor s řevem vyskočil a setřásl je. Oháněl se divoce a Langdon a Bruce slyšeli jeho řev, jak stáli s prstem na spoušti pušky, a aby mohli vypálit smrtící ránu, čekali, až se psi od něho dostatečně vzdálí. Krok za krokem si Thor razil cestu vzhůru a zuřivě mručel na rozlíčenou smečku, vzdorně pohrdaje lidským pachem, podivným hromem, palčivým bleskem - ba dokonce i samou smrtí, a o pět set yardů níže Langdon zoufale proklínal psy, protože se drží kolem grizzlyho tak těsně, že nemůže vystřelit. Krvežíznivá smečka kryla Thora, až dospěl k samému obzoru. Pak zmizel za horským vrcholem. Psi se pustili za ním. A potom jejich štěkot slábl stále víc a více, protože je velký grizzly odlákal od člověka, který mu hrozil smrtí, a dal se s nimi do vzrušující štvance, z níž však nebylo každému psu souzeno, aby se vrátil. __

Kapitola 14.

Ve své skrýši slyšel Muskwa poslední ohlasy boje na skalní římse. Štěrbina ve skále měla tvar písmene "v" a on do ní zalezl co nejdále. Odtud viděl Thora, jak zabil čtvrtého psa a pospíchá kolem jeho úkrytu; slyšel, jak ustupuje nahoru po stezce a jak mu drápy klapou klap-klap-klap; a nakonec poznal, že grizzly odešel a nepřítel ho následoval. Dosud se však bál vyjít. Tito podivní pronásledovatelé, kteří přišli z údolí, v něm vzbudili smrtelnou hrůzu. Pipoonaskoos mu nenahnal strachu. Ani velký černý medvěd, kterého Thor zabil, ho nepoděsil tolik, jako ho polekali neznámí tvorové s rudými tlamami a bílými špičáky. Zůstal proto ve štěrbině, vmáčknut co nejdále dozadu, jako ucpávka, vražená do hlavně pušky. Stále ještě slyšel štěkot psů, když tu ho znepokojily jiné, bližší zvuky. Langdon a Bruce se přehnali kolem skalního výstupku a při pohledu na mrtvé psy se zastavili. Langdon hrůzou vykřikl. Nebyl víc než dvacet stop od Muskwy. Medvidě

poprvé slyšelo lidské hlasy; poprvé ucítilo pach lidského potu a sotva dýchalo, zachváčeno novým strachem. Pak jeden z lovců stanul přímo před štěrbinou, ve které se Muskwa ukrýval, a medvěd poprvé uvidělo člověka. Vzápětí nato odešli i lidé. Později Muskwa zaslechl výstřely. A štěkot psů se stále více vzdaloval, až je už nakonec vůbec neslyšel. Byly asi tři hodiny - doba odpoledního odpočinku v horách - a všude zavládl naprostý klid. Muskwa se dlouho ani nepohnul. Naslouchal. Neslyšel nic. Nyní se v něm vzmáhal jiný strach - strach, aby neztratil Thora. S každým novým nadechnutím doufal, že se Thor vrátí. Hodinu tak zůstal skryt ve skále. Potom zaslechl jakési pištění číp-číp-číp, na římsu si vyšel drobný pruhovaný skalní králík, a Muskwa spatřil, jak obezřele očichává jednoho ze zabitých Airedalů. To dodalo Muskwovi odvahy. Malounko vztyčil ouška. Tichounce zakňučel, jako by snažně dožadoval se pozornosti, přátelství jediného drobného tvora, který mu byl nablízku v této strastiplné hodině osamělosti a strachu. Kousek po kousíčku vylézal ze svého úkrytu. Konečně měl venku malou, kulatou, huňatou hlavičku a rozhlédl se. Vzduch byl čistý. A Muskwa vykročil ke skalnímu králíkovi. S ječivým vřeštěním vletěl pruhovaný špunt do své nory, a Muskwa znovu osaměl. Několik okamžiků nerozhodně stál a vdechoval vzduch prosycený pachem krve, člověka a Thora; pak se pustil po úbočí hory vzhůru. Věděl, že Thor odešel tímto směrem, a dovedl-li malý Muskwa vůbec myslet a cítit, ovládala jej teď pouze jediná touha - dohonit velkého přítele a ochránce. Dokonce strach ze psů a lidí, do dnešního dne neznámých činitelů v jeho životě, zatlačila nyní obava, že ztratil Thora. Nepotřeboval oči, aby sledoval Thorovu stezku. Cítil ji ještě teplou a rychle tedy, jak jen dovedl, začal klikatě vystupovat nahoru k vrcholu. Místy mu postup znesnadňovaly krátké nožky, držel se však chrabře a byl pln naděje, povzbuzován čerstvým Thorovým pachem. Trvalo dobrou hodinu, než dospěl k pásu holé břidlice, jež se prostíralo až k sněžné čáře a obzoru, a byly čtyři hodiny, když se vydal vzhůru posledních tři sta yardů k horskému vrcholu. Věřil, že tam nahoře najde Thora. Báł se však, a i když statečně zatínal dráčky do břidlice, stále si pro sebe tichounce kňučel. Jakmile se Muskwa vydal na cestu, nepodíval se už vzhůru k hřebenu horského vrcholku. Kdyby to byl chtěl udělat, byl by se musel zastavit a otočit, neboť výstup byl strmý. A tak se stalo, že neviděl Langdona a Bruceho, jak se vynořili na obzoru, když už urazil polovinu cesty k vrcholu. Ani je nezvěřil, neboť vítr vanul směrem nahoru místo dolů. Dostal se tedy k sněhovému pásu, aniž věděl o jejich přítomnosti. Radostně očichával Thorovy ohromné šlápoty a šel po nich. A nahoře čekali Bruce a Langdon, oba příkrčeni, pušky na zemi a v rukou drželi pohotově silné flanelové košile, které si svlékli, když byl Muskwa od nich už jen kousek, vyřítili se na něj jako lavina. Teprve až byl Bruce těsně nad ním, vzpamatoval se Muskwa natolik, že se mohl pohnout. Uviděl a uvědomil si nebezpečí ve zlomku vteřiny, a

jak se Bruce vrhl vpřed, košili roztaženou jako síť, Muskwa uhnul stranou. Bruce upadl obličejem k zemi, shrnul košili plnou sněhu a přitiskl ji k hrudi, domnívaje se na okamžik, že má medvídě, ale vtom vyrazil Langdon, zakopl o přítelovy nohy a skutálel se dolů po zasněženém svahu. Muskwa upaloval dolů s hory tak rychle, jak ho jen krátké nožky unesly. V mžiku mu byl v patách Bruce a hned za ním se hnul Langdon. Náhle se Muskwa ostře stočil a Bruce v prudkém rozběhu proletěl kolem něho a zastavil se teprve o kus níže jen tak, že se složil jako zavírací nůž a zabořil špičkami nohou, rukama, lokty i rameny do zvětralé břidlice. Langdon se mu vyhnul a pádil za Muskwou. Vrh se obličejem k zemi s roztaženou košilí zrovna ve chvíli, kdy se medvídě znovu stočilo, a když vstal, měl obličej poškrábaný a vyplivl asi půl hrsti hlíny a břidlice. Na neštěstí se Muskwa při druhé kličce dostal Brucemu přímo do rány, a než mohl opět odbočit, obklopila ho náhle tma, dusil se a nad ním zahlaholil ďábelský, vítězoslavný křik. "Dostal jsem ho!" hulákal Bruce. Muskwa v košili škrábal, kousal a vrčel, a než Langdon seběhl s druhou košilí, měl Bruce plné ruce práce. V okamžiku ovinuli Muskwu jako indiánské nemluvnátko. Nožky a tělo mu tak sešněrovali, že jimi nemohl pohnout. Hlavu zakrytou neměl. Byla to jediná část těla, která mu vykukovala ven, a také jediná část, kterou mohl hýbat, a vypadala tak kulaťoučká, vyděšená a směšná, že Langdon a Bruce na chvílku zapomněli na zklamání a ztráty celého dne a dali se do smíchu. Pak se posadili vedle Muskwu, z jedné strany Bruce a z druhé Langdon, nacpali si dýmky a zapálili si. Muskwa se proti tomu nemohl ani ohnat tlapkou. "Jsme to ale párek podařených lovců," řekl pak Langdon. "Honíme grizzlyho a skončíme s tímhle!" Pohlédl na medvídě. Muskwa si ho prohlížel tak vážně, že Langdon okamžik seděl v němém údivu, pak pomalu vyňal dýmku z úst a vztáhl ruku. "Medvídek, medvídek, hezký medvídeček," šeptal mazlivě. Muskwa vztyčil ouška. Jasná očka se mu leskla jako ze skla. Bruce, nepozorován Langdonem, se šklebil, vyčkávaje, co se bude dít. "Medvídek nebude kousat ... ne ... nebude ... hezký medvídeček ... neublížíme medvídkovi ..." V tom okamžiku divoký, pronikavý výkřik zalétl až k horským vrcholům, jak se Muskwovy zoubky, ostré jako jehly, zaťaly do Langdonova prstu. Zahlaholil Brucův smích a byl by zaplašil zvěř na míli daleko. "Ty malý rarášku!" vypravil ze sebe Langdon, a jak si pak cucal poraněný prst, smál se s Brucem. "Je to chlapík - skvostný, statečný chlapík," dodal. "Budeme mu říkat divoch, Bruci. Na mou věru, přál jsem si medvídě jako tohle už od té doby, kdy jsem poprvé přišel do hor. Vezmu si ho s sebou domů. Není to legrační darebáček?" Muskwa otočil hlavičku, jedinou část svého těla, jež nebyla pevně ovinuta jako mumie, a pátravě si prohlížel Bruceho. Langdon vstal a díval se zpět k obzoru. Obličej měl strnulý a přísný. "Čtyři psi!" prohodil, jako by mluvil sám k sobě. "Tři tam dole - a jeden tamhle nahoře!" na okamžik se odmlčel, načež řekl: "Nemohu to pochopit, Bruci. Vehnali do úzkých

padesát medvědů a zadrželi je, a do dnešního dne jsme nepřišli o jediného psa." Bruce uvazoval kolem Muskwova těla kožený řemínek a udělal na něm smyčku, aby mohl nést medvíďe jako džber vody nebo plát slaniny. Vstal a už se Muskwa klátil na řemínku. "Přišli jsme na zabíječe," řekl. "A grizzly, který loví zvěř, je nejhorší zvíře na zemi, když dojde k zápasu nebo honbě. Psi ho už nezadrží, Jime, a jestli se brzy nesetmí, nevrátí se ze smečky ani jeden. Nechají štvance, až bude tma - zůstane-li vůbec nějaký na živu. Ten mizera nás zvěřil a vsadím se, že ví, co ho srazilo k zemi tam nahoře na sněhu. Peláší - a peláší pěkně rychle. Až ho zase uvidíme, bude to hezky daleko odtud." Langdon došel nahoru pro pušky. Když se vrátil, začal Bruce sestupovat první s hory, nesl Muskwa na řemeni. Na chvíli se zastavili na krví potřísněné skalní římsy, kde se Thor pomstil na svých trapičích. Langdon se sehnul nad psem, kterému grizzly utrl hlavu. "To je Biscuita," řekl. "A my jsme si vždy mysleli, že byla jediným zbabělcem z celé smečky. Druzí dva jsou Jana a Tober; starý Fricek je nahoře na vrcholku. Tři nejlepší psi, které jsme měli, Bruci!" Bruce se podíval z okraje skalní římsy. Ukázal dolů. "A tamhle je další - shodil ho přímo odněkud s hory dolů!" vydechl. "Jime, to už jich je pět!" Langdon zatáhl pevně pěsti, když se upřeně díval z okraje srázu. Z hrdla se mu vydral přiškrcený sten. Bruce pochopil. Z místa, kde stáli, viděli asi sto stop pod sebou černou skvrnu na vzhůru obrácené hrudi psa. Pouze jediný ze smečky měl toto znamení. Langdonova nejoblíbenější fenka, která byla při táboření jeho mazlíčkem. "Je to Dixie," řekl. Poprvé cítil, jak ho zaplavuje prudká vlna hněvu, a když se zase obrátil na stezku, byl ve tváři bílý. "Mám nyní víc než jeden důvod, abych dopadl toho grizzlyho, Bruci," dodal. "Ani párem koní mě nedostaneš z hor, dokud ho nezabiju. Vydržím zde třeba do zimy, jestli bude třeba. Přísahám, že ho skolím - jestli zatím neuteče." "To neuděláš," odvětil Bruce stručně a šel s Muskvou dál po stezce. Až dosud byl Muskwa tak ohromen, že se odevzdaně podrobil postavení, které se mu muselo zdát naprosto beznadějně. Napjal v těle každický sval, aby pohnul nožkou nebo tlapkou, byl však omotán pevně, jako kdysi Ramses.* *(Podle akademika Františka Lexy správně Rameses. Jméno starověkých egyptských faraonů z devatenácté a dvacáté dynastie. Těla zesnulých byla velmi nákladně mumifikována a zavinuta do mnoha plátěných pásek.) Nyní však, jak se klátil sem a tam a tvářičkou často zavadil o nepřítelovu nohu, rozbřesklo se mu pomalu, že ještě má jako zbraň ostré zoubky. Vyčkával příležitosti a ta se mu naskytla, když Bruce udělal dlouhý krok s balvanu, takže Muskwovo tělo spočinulo na zlomek vteřiny na povrchu útesu, s kterého Bruce sestupoval. Muskwa se v mžiku zakousl. Bylo to pořádné hluboké kousnutí, a jestliže Langdonovo záupnění projelo tichým údolím na míli daleko, Bruce ho svým řevem ještě daleko předstihl. Byl to nejdivočejší zvuk, ten nejhrůzostrašnější, jaký Muskwa kdy slyšel,

mnohem strašlivější než štěkot psů. Poděsil ho tak, že naráz uvolnil své sevření. A znovu užasl. Podivní dvounozí tvorové se nesnažili mu to oplatit. Ten, kterého kousl, hrozně divně poskakoval chvilku na jedné noze, a druhý si sedl na balvan, držel se za břicho, kýval se dopředu a dozadu a ze široce otevřených úst se se mu ozýval jakýsi rachot. Potom ten první přestal poskakovat a rovněž to v něm tak podivně rachotilo. V Muskwovi to rozhodně nevyvolalo představu smíchu. Ale uvědomil si přece dvě věci: Že si ti dva groteskně vypadající netvoři buď netroufají s ním se bít, nebo jsou velmi mírumilovní a nemají v úmyslu mu ublížit. Byli však potom opatrnější, a jakmile dorazili do údolí, nesli ho mezi sebou zavěšeného na hlavní pušky. Byla téměř tma, když došli ke skupině balzámových jedlí rudě ozářených táborovým ohněm. Muskwa se prvně seznámil s ohněm. Také uviděl poprvé koně, děsivě vyhlížející obludy, dokonce větší než Thor. Třetí muž - indián Metoosin - vyšel lovcům v ústrety a Muskwa putoval do rukou tohoto člověka. Položili ho na bok, takže mu oheň svítil do očí, jeden z uchvatitelů ho podržel za ouška tak pevně, až ho to zabořilo, druhý mu upevnil kolem krku jako obojek řemen, jímž poutali koním přední nohy, a pak mu přivázali ke kroužku na řemenu silný provaz, jehož konec uvázali ke stromu. Muskwa přitom vrčel a chňapal na všechny strany. Za okamžik ho vyprostili z košil, a když se pak potácel na vratkých nožkách, které teď v sobě neměly ani za mák síly k útěku, vycenil drobné špičáky a divoce mručel. Znovu užasl, že jeho počínání nikterak nepůsobí na podivnou společnost, jen že všichni tři; dokonce i indián, otevřeli ústa, odkud jim vycházel ten nepochopitelný rachot, který se předtím, když jednomu na horském úbočí zaťal zoubky do nohy, vydral z úst druhého z nich. Tohle všechno nešlo nijak Muskwovi do hlavy. __

Kapitola 15.

K Muskwově velké úlevě si ho tito muži brzy přestali všímat a začali něco kutit kolem ohniště. To mu poskytlo příležitost k útěku, a tak tahal a škubal za konec provazu, až se div neuškrtil. Nakonec zanechal zoufalých pokusů, přitiskl se k patě balzámové jedle a začal pozorovat tábor. Krčil se jen asi třicet stop od ohniště. Bruce si zrovna myl ruce v plátěném umyvadle. Langdon si ručníkem utíral obličej. Hned u ohniště klečel Metoosin a z velké černé pánve, kterou držel nad ohněm, se ozývalo syčení a prskání tučných karibích řízků a šířila se snad nej příjemnější vůně, kterou kdy Muskwa ucítil. Vzduch kolem něho byl prosycen vůněmi různých dobrot. Když si Langdon osušil obličej, otevřel nějakou plechovku. Bylo v ní slazené kondenzované mléko. Nalil bílou tekutinu do misky a přibližoval se s ní k Muskwovi. Medvídě se zprvu bezúspěšně pokoušelo utéci po zemi, až je už bolel krk; pak se

vyšplhalo na strom. Vylezlo na něj tak rychle, že Langdon užasl, a mručelo a prskalo na Langdona, když kladl misku s mlékem na zem, aby do ní spadlo, až poleze dolů. Muskwa zůstal vysoko na stromě, kam až mu dosáhl provaz, a lovci si ho potom už dlouho nevšíмали. Viděl je, jak jedí, a slyšel, jak si povídají a umlouvají si novou výpravu na Thora. "Po tom, co se přihodilo dnes, ho musíme leda doběhnout," prohlásil Bruce. "Po tomhle je jakékoliv stopování zbytečné, Jime. To bychom ho mohli stopovat do soudného dne a vždycky by věděl, kde jsme." Na okamžik ustal a naslouchal. "To je divné, že se ti psi nevracejí," řekl. "Jen bych chtěl vědět ..." Pohlédl na Langdona. "Vyloučeno!" zvolal Langdon, když uviděl výraz v druhově pohledu. "Bruci, snad nechceš říci, že je medvěd všechny zabil!" "Ulovil jsem už pěknou řádku šedých medvědů," odvětil horal klidně, "nikdy jsem však nelovil lstivějšího, než je tenhle. Jime, vlákal ty psy na skalní římsu do pasti, a toho psa, kterého zabil nahoře na vrcholku, taky doběhl. Třebas je vláká všechny do pasti, a jestli se to stane ..." Výmluvně pokrčil rameny. Langdon znovu naslouchal. "Jestli zůstal ještě některý do tmy na živu, měl by se už vrátit hezky brzy," řekl. "Teď lituji - opravdu lituji, že jsme nenechali psy doma." Bruce se trochu rozmrzele pousmál. "Válečné štěstí, Jime," řekl. "Nechodíš přece na šedivého medvěda se smečkou pokojových pejsků a musíš vždycky počítat, že dříve nebo později o nějaké přijdeš. Trefili jsme prostě na nepravého medvěda. Porazil nás." "Porazil?" "Chci tím říci, že nás porazil v poctivém zápase, a my jsme si počínali přitom surově, že jsme vůbec použili psů. Záleží ti tolik na grizzlym, abys na něj šel tak, jak bych to udělal já?" Langdon přikývl. "Jaký máš plán?" "Musíš se rozloučit s pěknými teoriemi, když lovíš grizzlyho," začal Bruce. "A zvláště, když narazíš na "zabíječe". Ode dneška až do okamžiku, kdy zaleze do zimního brlohu, bude grizzly stále věřit na všechny strany. Chceš vědět jak? Bude chodit oklikami. Vsadím se, že kdyby byl na zemi sněh, zjistil bys, jak se dvě míle z každých šesti vrací, takže může zvěřit kohokoliv, kdo jde za ním. Kupředu se bude pohybovat většinou v noci a ve dne bude odpočívat vysoko nahoře ve skalách a na břidličnatých svazích. Jestli si chceš ještě vůbec zastřílet, máš na vybranou dvě možnosti, a ta nejlepší je, odejít odtud a vyhledat si jiné medvědy." "A to neudělám, Bruci. Jak se chceš dostat na tohle?" Bruce se na chvíli odmlčel, než odpověděl. "Známe jeho revír dopodrobna, jako zakreslený na mapě," řekl pak. "Začíná nahoře u první rozsedliny, kterou jsme přešli, a končí zde dole, kudy jsme přišli sem do údolí. Je to asi dvacet pět mil shora až dolů. Nezavadí o hory západně od tohle údolí, ani o hory východně od sousedního údolí, a vsadil bych se, že dokud jsme za ním, chodí stále dokola. Teď putuje směrem k jihu po druhém úbočí horského hřebene. Utáboříme se tady na několik dní a ani se nehne. Pak pošleme Metoosina se psy do sousedního údolí, jestli nám nějaký pes zbude, a my současně vyrazíme

jižně tímhle údolím. Jeden z nás se bude držet na svazích a druhý na dně údolí, a budeme postupovat pomalu. Je ti to jasné? Grizzly tenhle kraj neopustí, a Metoosin nám ho bude muset hezky blízko nadehnat. Přenecháme mu štvanci a my budeme číhat v úkrytu. Medvěd nemůže projít kolem nás obou, aby si jeden z nás na něj nevystřelil." "To je dobrý nápad," přisvědčil Langdon. "Docela se mi hodí, že si budu několik dnů ošetřovat pochroumané koleno." Sotva to Langdon dořekl, všichni vyskočili, protože zachřestily řetězy a kůň, pasoucí se na louce, poplašeně zafrkal. "Utím!" zašeptal Metoosin a snědý obličej se mu v plném světle ohniště rozjasnil. "Máš pravdu - psi," řekl Bruce a tiše zahvízdl. Slyšeli šelest v blízkém podrostu a za okamžik přišli do světla ohniště dva psi. Vplížili se tam napolo po břiše, a když se položili k nohám lovců, připojil se k nim třetí a čtvrtý pes. To už nebyla ta smečka, která vyrazila dnes ráno na lov. Boky měli vpadlé; tuhou srst na hřbetech zplihlou; byli uštvaní a věděli, že utrpěli porážku. Jejich útočnost vyprchala a vypadali jako zpráskaní. Pátý se vynořil z noční temnoty. Pokulhával a vlekl za sebou rozdrásaný přední běh. Jeden z nich měl hlavu a krk potřísněné krví. Přitiskli se na břicho, jako by očekávali, že dostanou co proto. "Selhali jsme," říkalo jejich vzezření; "porazil nás a jen tohle z nás zbylo." Bruce a Langdon na ně hleděli beze slova. Naslouchali - čekali. Nepřicházel už žádný. A potom se podívali na sebe. "Další dva jsou pryč," řekl Langdon. Bruce se obrátil k hromadě košů a plachtovin a vytáhl řemeny na uvázání psů. Nahoře v koruně stromu se Muskwa všecek tetelil. Několik yardů před sebou viděl opět smečku s bělostnými špičáky, která pronásledovala Thora a jeho zahnala do skalní štěrbiny. Lidí se už tolik nebojí. Neubližují mu, a když některý z nich jde kolem, Muskwa se již nechvěje a nevrčí. Psi však jsou netvoři. Donutili Thora, aby s nimi zápasil. Jistě ho porazili, neboť Thor uprchl. Strom, k němuž byl Muskwa přivázán, byl docela mladý stromek, a když Metoosin vedl jednoho psa kolem, ležel Muskwa v rozsoše větví asi pět stop nad zemí. Airedal ho uviděl a prudce vyskočil, až indiánovi vytrhl řemen z ruky. Doskočil téměř k Muskwovi. Už chtěl vyskočit znovu, ale Langdon se k němu vyřítit a divocer vykřikl, chytil ho za obojek a koncem řemene ho pořádně přetáhl. Pak ho odvedl. Takové počínání zmátlo Muskwu ještě víc. Muž ho zachránil. Nařezal netvorovi s červenou tlamou a bílými špičáky, a nyní všechny ty netvory odvádějí na provazech pryč. Když se Langdon vrátil, zastavil se u Muskwova stromu a promluvil na něho. Muskwa strpěl, aby se Langdonova ruka přiblížila k němu docela blizoučko, a nechňapl po ní. Pak se ho naráz zmocnilo nezvyklé vzrušení. Když měl hlavu odvrácenou, Langdon mu směle položil ruku na huňatý hřbítek. A v tomto doteku nebylo nic, co by bolelo! Ani matka se ho nikdy nedotkla tlapou tak něžně. Potom ho Langdon v deseti minutách několikrát pohladil. Muskwa z počátku vycenil třikrát nebo čtyřikrát dvě řady lesknoucích se zoubků, nevydal však ani hlásku.

Postupně přestal i zoubky cenit. Langdon pak odešel a záhy se vrátil s kusem syrového karibího masa. Podržel je Muskwovi u čumáčku. Muskwa cítil maso, odvrátil se však od něho, a tak je nakonec Langdon položil vedle misky u paty stromu a vrátil se k Brucemu, který pokuřoval. "Do dvou dnů mi bude žrát z ruky," řekl. Zanedlouho se v táboře rozhostilo hluboké ticho. Langdon, Bruce a indián se zabalili do příkrývek a brzy usnuli. Ohniště dohořovalo. Záhy z něho zbylo již jen doutnající poleno. Poněkud hlouběji v lese houkala sova. V údolí i na horách zněl tichou nocí bublavý šumot. Hvězdy zářily jasněji. V dáli slyšel Muskwa rachocení balvanu, který se valil dolů po horském úbočí. Nyní tu nebylo nic, čeho by se bál. Vše kromě něho utichlo a spalo, a proto začal velmi opatrně slézat pozpátku se stromu. Dostal se až k jeho patě, tam se pustil, spadl skoro do misky s kondenzovaným mlékem a trochu si ho vyšplíchl na tvářičku. Bezděky vyplázl jazýček, olízl se a sladká, lepkavá tekutina ho naplnila prudkou a zcela nečekanou rozkoší. Asi čtvrt hodiny se olizoval. A potom, jako by se mu konečně bylo vyjevilo tajemství tohoto rozkošného božského pokrmu, žádostivě upřel svá rozjasněná očka na plechovou misku. Blížil se k ní s chvályhodnou obratností a obezřelostí, obcházel ji nejprve z jedné strany a potom z druhé a každičký sval v tělíčku měl pohotový, aby rychle uskočil, kdyby se na něj vrhla. Nakonec se čenichem dotkl husté, sladounké pochoutky v misce a nezvedl hlavu, dokud poslední kapka nezmizela. Kondenzované mléko bylo nejúčinnějším činidlem při ochočování Muskwy. Představovalo chybějící článěk, který mu v čilé hlavičce spojoval určité věci. Věděl, že táž ruka, která ho tak něžně hladila, položila také tuto neznámou, báječnou pochoutku k patě stromu a že táž ruka mu nabídla maso. Maso nesežral, vylízal však misku, až se ve světle hvězd leskla jako zrcadlo. Navzdory mléku ho stále ovládala touha utéci, ačkoliv se již o to nepokoušel tak urputně a pošetile jako dříve. Zkušenost ho naučila, že je marné skákat a škubat koncem řemene, nyní se však pokusil provaz přežvýkat. Kdyby byl hryzal na jednom místě, byl by se pravděpodobně dostal před rozedněním na svobodu, jenže si vždycky odpočinul, sotva měl čelisti unavené, a když se znovu dal do hryzání, bylo to obvykle na jiném místě provazu. Do půlnoci měl bolavé dásně a nakonec se úplně vzdal lopotných pokusů. Příkrčeno u stromu, připraveno vyšplhat se při prvním znamení nebezpečí, očekávalo medvídě, až se rozední. Nezamhouřilo ani oka. I když se už tolik nebálo jako dříve, cítilo se strašlivě opuštěné. Stýskalo se mu po Thorovi a kňučelo, ale tak tichounce, že muži, kteří od něho byli vzdáleni jen několik kroků, by ho nebyli slyšeli, i kdyby byli vzhůru. I Pipoonaskoose by bylo uvítalo radostně, kdyby byl přišel do tábora. Nastalo ráno a Metoosin byl první venku z příkrývek. Rozdělal oheň a to probudilo Bruceho a Langdona. Langdon se oblékl, šel se podívat na Muskwu, a když našel misku čistě vylízanou, měl z toho velkou radost a hned na to upozornil ostatní. Muskwa se vyšplhal

do rozsochy na stromě a opět strpěl, aby ho Langdonova ruka pohladila. Potom Langdon vyňal z kožené brašny novou plechovku a otevřel ji přímo pod ním, takže Muskwa viděl, jak teče smetanově bílá tekutina do misky. Langdon mu podržel misku tak zblízka, že se mléko dotklo jeho čumáčku, a Muskwa za nic na světě nemohl udržet jazyk v tlamičce. Za chvíli žral z misky v Langdonově ruce! Když však Bruce přistoupil, aby zhlédl tuto podívanou, medvědě vycenilo všechny zoubky a vrčelo. "Medvědi jsou přítulnější než psi," podotkl Bruce při snídani. "Za pár dní bude za tebou běhat jako štěně, Jime." "Už mi ten malý dareba přirůstá k srdci," odpověděl Langdon. "Cos mi to povídal o Jamesonových medvědech, Bruci?" "Jameson žil nahoře v kraji Kootenay," řekl Bruce. "Myslím, že bys ho nazval hotovým poustevníkem. Vycházel z hor jen dvakrát do roka, aby si opatřil živobytí. Ochočoval šedé medvědy. Dlouhá leta měl jednoho tak velkého jako tenhle chlapík, kterého honíme. Chytil ho jako medvědě, a když jsem ho viděl, vážil tisíc liber a běhal všude za Jamesonem jako pes. Chodíval s ním dokonce i na lov, a spávali vedle sebe u táborového ohniště. Jameson měl rád medvědy a nikdy žádného nezastřelil." Langdon mlčel. Za chvíli řekl: "Já je taky začínám mít rád, Bruci. Nevím dobře proč, ale medvědi v sobě mají něco, proč je člověk musí mít rád. Už jich mnoho nezastřelím - snad žádného, až dostaneme toho zabíječe psů, kterého honíme. Skoro věřím, že to bude můj poslední medvěd." Náhle zaťal pěsti a hněvivě dodal: "A jen si pomysli, že v Kanadě není kraj, nebo jižně od Kanadských hranic stát, kde by byl medvěd aspoň nějakou dobu v roce hájen! To je hanebné, Bruci. Lidé se na ně dívají jako na škodnou a hubí je ve všech ročních údobích. Ba dokonce je vyhrabávají z brlohů i s mláďaty - a - když si představím, že jsem je sám pomáhal vyhrabávat! Jsme dravé šelmy, Bruci. Někdy mi skoro napadá, že se člověk dopouští zločinu, když nosí pušku. A přece - zabívám dál." "Máme to v krvi," usmál se Bruce bez jakéhokoliv pohnutí. "Znal jsi někdy člověka, který by neměl rád podívanou na umírající tvory? Nejde se každyčká živá duše podívat na popravu, když se jí k tomu naskytne příležitost? Nesběhnou se jako supové kolem padlého koně, aby se podívali na člověka rozdrčeného na padrť balvanem nebo lokomotivou? Vždyť, Jime, kdyby tu nebyl žádný zákon, kterého se musíme bát, my lidé bychom se zabíjeli navzájem jen pro zábavu! Ano, zabíjeli bychom se. Chtivost zabíjet je nám vrozena." "A schlazujeme si žáhu na nešťastných zvířatech," hloubal Langdon. "Konec konců nemůžeme mít mnoho soucitu sami se sebou, když se jedna nebo dvě naše generace pobíjí ve válce, že? Snad máš pravdu, Bruci. A možná, že nám nejvyšší vládce tvorů občas sesílá válku, aby dočasně zmírnil naši krvežíznivost, poněvadž nemůžeme zákonite zabíjet své sousedy, kdykoliv nám napadne. Podívej, co tu, u sta hromů, zase tropí to medvědě?" Muskwa vypadl na druhou stranu z rozsochy a houpal se jako odsouzenec na konci katova provazu. Langdon k němu přiběhl, odvážně ho

popadl holýma rukama, přendal přes větev a postavil ho na zem. Muskwa po něm nechňapl a ani na něj nezavrčel. Bruce a Metoosin nebyli celý den v táboře, protože prozkoumávali pohoří na západě, a Langdon v táboře zůstal, aby si ošetřoval koleno, které si minulého dne natloukl o kámen. Většinu času strávil v Muskwově společnosti. Otevřel plechovku sirupu na ovesné koláče a o poledni měl medvídě už tak ochočené, že za ním chodilo kolem stromu a namáhalo se, aby se dostalo k misce, kterou před ním Langdon lákavě držel mimo jeho dosah. Pak se posadil a Muskwa mu div nevylezl až na klín, aby se dostal k sirupu. Langdon si mohl snadno získat náklonost a důvěru tak malého medvíděte. Malý černý medvídek je skoro jako děťátko. Má rád mléko, miluje sladkosti a rád se přitulí ke každé živé bytosti, která je k němu hodná. Je nejroztomilejší čtvernožec - kulat'oučký, lehký, chundelatý a tak směšný, že jistě udrží každého kolem sebe v dobré náladě. I Langdon se toho dne často rozesmál, až mu slzy vstoupily do očí, zvláště když se Muskwa rozhodně pokoušel, aby mu vylezl na nohu a dosáhl misky se sirupem. A Muskwa přímo šílel po sirupu. Nepamatoval se, že by mu matka byla dala něco takového, a ani Thor mu nepředložil nic lepšího než ryby. K večeru odvázal Langdon Muskwovi provaz a vyšel si s ním na procházku dolů k potoku. Nesl misku se sirupem a vždy po několika krocích se zastavil a dal medvíděti ochutnat. Počínal si tak asi půl hodiny a potom pustil zcela konec provazu a vracel se k táboru. A Muskwa šel za ním! Byl to skvělý úspěch a Langdonovi proudilo v žilách radostné vzrušení, jaké mu život v přírodě dosud nikdy neposkytl. Metoosin se vrátil pozdě a byl značně překvapen, že se Bruce dosud neobjevil. Nastala tma a rozdělali oheň. Asi za hodinu, když už dojídali večeři, přišel Bruce a nesl něco přes rameno. Hodil to ke stromu, za nímž se schovával Muskwa. "Kožešina jako samet a trochu masa pro psy," řekl. "Zastřelil jsem ho pistolí." Sedl si a dal se do jídla. Za chvíli se Muskwa opatrně přiblížil ke zdechlině, která ležela svinuta do klubíčka tři nebo čtyři stopy od něho. Očichal ji a projelo jím podivné vzrušení. Pak tichounce zakňučel, když zabořil čumáček do hebké kožešiny, dosud teploučké. A nato byl dlouho úplně zticha. Neboť zvířátko, které přinesl Bruce do tábora a hodil ke stromu, za nímž se Muskwa skrýval, bylo mrtvé tělíčko malého Pipoonaskoose! —

Kapitola 16.

Té noci se Muskwý opět zmocnil pocit velké opuštěnosti. Bruce a Metoosin byli tak unaveni po namáhavém výstupu na horský hřeben, že šli brzy spat, a Langdon je následoval, ponechávaje Pipoonaskoose, kam jej Bruce prve pohodil. Po tomto objevu, při němž se mu prudčeji rozbušilo srdéčko, se Muskwa ani nepohnul. Nevěděl, co to je smrt, ani

co znamená, a poněvadž Pipoonaskoos byl tak teplý a měkký, byl si jist, že se za chvíli pohne. Nyní se mu nechtělo s ním zápasit. Opět se všude rozhostilo hluboké ticho - na obloze se objevily hvězdy a ohniště dohořovalo. Pipoonaskoos se však nehýbal. Muskwa ho znovu nejdříve jemně očichal, tahal jej za hebounkou srst a přitom tichounce kňučel, jako by chtěl říci: "Už s tebou nebudu zápasit, Pipoonaskoosi! Probud' se a budeme přáteli." Avšak Pipoonaskoos se stále nehýbal a Muskwa se nakonec vzdal veškeré naděje, že ho probudí. Neustále kňučel a ujišťoval svého malého, baculatého nepřítele ze zelené lučiny, jak lituje, že ho tolik proháněl, a tulil se k Pipoonaskoosovi a zakrátko usnul. Ráno byl Langdon první vzhůru, a když se přišel podívat, jak se Muskwovi v noci dařilo, náhle se zarazil a chvilku stál bez hnutí, ale pak údivem tlumeně vykřikl. Muskwa a Pipoonaskoos byli k sobě pevně přituleni, jako by oba byli živí, neboť Muskwa si náhodou lehl tak, že ho mrtvé medvědě objímalo svou tlapičkou. Langdon se tiše vrátil k Brucemu, který sice ještě spal, ale za okamžik už pospíchal, ačkoliv si ještě protíral oči. Překvapeně je vykulil a hned se obrátil k Langdonovi. "Maso pro psy," zašeptal Langdon. "Přinesl jsi to jako maso pro psy, Bruce!" Bruce neodpověděl. Langdon už nic neřekl, a hodnou chvíli toho mnoho nenamluvili. Zatím přišel Metoosin a odvedl Pipoonaskoose. Místo aby ho stáhli a předhodili psům, položili ho do jámy u potoka a zasypali pískem a kameny. Aspoň tolik udělali Bruce a Langdon pro Pipoonaskoose. Metoosin a Bruce šli zase do hor. Horal přinesl včera úlomky křemene, v němž se jasnějevily stopy zlata, a teď se tam oba vrátili s náčiním na rýžování. Langdon pokračoval ve výchově Muskwy. Několikrát přivedl medvědě k psům, a když vrčeli a vzpínali se na řemenech, zpráskal je, takže rychle pochopili, že Muskwovi, ač je to medvěd, nesmějí ubližovat. Odpoledne pustil medvědě z provazu a bez obtíží je opět chytil, když je chtěl zase uvázat. Třetího a čtvrtého dne prozkoumali Bruce s Metoosinem údolí západně od horského hřebenu a nakonec se přesvědčili, že "barva", kterou našli, pochází jen z náplavu a že jim nedopomůže k bohatství. Čtvrtého večera bylo náhodou zamračeno a sychravo, a Langdon si zkusil vzít Muskwu k sobě pod příkrývkou. Očekával nějaké nesnáze. Muskwa však byl mírný jako kotě, a když se jednou uvelebil, do rána se skoro ani nehnul. Skoro celou noc Langdon spal s rukou na měkkém, teplém tělíčku medvěděte. Bruce mínil, že je nyní načase, aby pokračovali v honbě na Thora, ale Langdonovi se zranění na koleně zhoršilo a pokazilo jim plány. Nemohl ujít najednou víc než čtvrt míle, a když se musel posadit do sedla, bolelo ho koleno tolik, že se nedalo ani pomýšlet, aby pokračovali v lovu třebas i koňmo. "Na několika dnech nesejde," utěšoval ho Bruce. "Čím déle necháme milého medvěda na pokoji, tím méně bude třebas opatrný." Tři následující dny nebyly pro Langdona bez užitku a potěšení. Muskwa ho naučil víc, než kdy dříve věděl o medvědech, a zvláště o medvěd'atech, a Langdon si o tom dělal obsáhlé

poznámky. Psy nyní uvázali ke skupině stromů hezky daleko od tábora a medvědění doprávali pomalu svobody. Vůbec se nesnažilo utéci a brzy objevilo, že i Bruce a Metoosin jsou jeho přátelé. Běhalo však jediné za Langdonem. Ráno osmého dne po honbě na Thora rozjeli se Bruce a Metoosin se psy do údolí na východ. Metoosin měl mít náskok jednoho dne a Bruce se chtěl vrátit do tábora ještě odpoledne, aby mohl s Langdonem příští den zahájit honbu údolím vzhůru. Bylo nádherné jít. Od severozápadu vanul svěží větrík, a asi v devět hodin Langdon přivázal Muskwu ke stromu, osedlal si koně a vyjel do údolí. Neměl v úmyslu lovit. Působilo mu radost, že může bezstarostně jet, zhluboka dýchat ovíván větríkem a kochat se pohledem na čarovné krásy hor. Jel k severu asi tři nebo čtyři míle, až se dostal k širokému, mírnému svahu, který tvořil jakýsi přechod do hor na západ. Zatoužil se podívat do sousedního údolí, a poněvadž ho koleno nezlobilo, vydal se serpentinovitě vzhůru a za půl hodiny byl skoro nahoře. Tam se dostal k malé strmé stráni, kde musel slézt s koně a jít dál pěšky. Nahoře se octl na rovné, rozlehlé louce, ohraničené po obou stranách holými skalními stěnami rozervaných hor, uviděl, jak se o čtvrt míle před ním louka prudce svažuje do údolí, které právě hledal. Asi v polovině této vzdálenosti byla na louce kotlinka, do níž neviděl, když však došel k jejímu okraji, vrhl se náhle k zemi a chvíli ležel nehybně jako kámen. Pak pomalu zdvihl hlavu. Kus od něho bylo v dolíku kolem malé studánky stádo kamzíků. Bylo jich třicet, snad i víc, většinou kozy s kůzlaty. Langdon rozeznal v tom množství pouze dva kozly. Půl hodiny tiše ležel a pozoroval je. Potom jedna koza vyrazila s dvěma kůzlaty k úbočí hory, další ji následovala, a když Langdon viděl, že se celé stádo chystá vyrazit, rázem se vztyčil a běžel k nim, jak mohl nejrychleji. Objevil se znenadání před stádem a kozy, kozli a kůzлата na okamžik strnuli. Trochu odvráceni, stáli, jako by z nich vyprchala veškerá síla k útěku, dokud už k nim neuběhl půl cesty. Pak jako by se najednou vzpamatovali, vyrazili v divokém úprku k nejbližšímu horskému úbočí. Zakrátko dusali kamzíci svými kopýtky po balvanech a břidlici a ještě půl hodiny Langdon slyšel, jak kotlinkou rachotí kameny, které kopýtky uvolnili vysoko mezi skalnatými útesy a horskými štíty. Nakonec byli vidět na obzoru jen jako nepatrné bílé tečky. Šel dále a za několik minut se mu otevřel výhled dolů do sousedního údolí. Na jih mu bránil v rozhledu do údolí ohromný skalní výstupek. Nebyl příliš vysoký, začal jej tedy zlézat. Byl už téměř na vrcholku, když špičkou nohy uvázl v kusu břidlice a při pádu prudce narazil puškou na balvan. Neporanil se, jen mu lehce píchlo v pochroumaném koleně. Pušku však docela rozbil. Pažba se přerazila těsně u hlavně, a když s ní pohnul, ulomila se úplně. Poněvadž měl ve své výzbroji ještě dvě pušky, nemrzela ho nehoda tolik, jako snad za jiných okolností, a lezl dál po balvanech, až dospěl k jakési široké, hladké skalní římsě, která vedla kolem pískovcového výběžku hory. O sto stop dále shledal, že římsa

končí kolmou skalní stěnou. Odtud se mu otvíral nádherný rozhled k jihu do širého kraje rozprostírajícího se mezi oběma horskými hřebeny. Sed si, vytáhl dýmku a chystal se, že se pokochá pohledem na nádherné panoráma pod sebou a že si trochu oddechne. Třídrem dohlédl na míle daleko, a to, co viděl, byl kraj nedotčený lovcovou nohou. Sotva půl míle od něho táhlo stádo karibu pomalu údolím k zeleným svahům na západě. Dole v slunečním světle zahlédl záblesk perutí četných bělokurů. Za chvíli spatřil horské ovce, které se pásly na skrovně porostlé stráni dobré dvě míle odtud. Byl by rád věděl, kolik je takových údolí v nedozírných oblastech Kanadských hor, které se prostírají tři sta mil od moře k prériím a tisíc mil na sever a na jih. Řekl si, že je jich na sta, ba na tisíce, a každé to překrásné údolí je hotový svět sám pro sebe; svět, který žije vlastním životem a oplývá vlastními jezery, potoky a lesy, vlastními radostmi i vlastními tragédiemi. Zde, v tomto údolí, do něhož se shůry dívá, zní totéž tlumené zurčení a hřejí tytéž zářivé sluneční paprsky, jako ve všech ostatních údolích; a přece, i tu je odlišný život. Jiní medvědi se potulují po svazích, jež vidí nejasně i pouhým zrakem daleko na západ a na sever. Je to nové panství, bohaté jinými přísliby, a přemnohým tajemstvím, a jak tu seděl celý očarován, zapomněl na čas i hlad. Langdonovi se zdálo, že stovky, ba tisíce těchto údolí mu nikdy nezevšední, že by jimi dokázal putovat nekonečně dlouho z jednoho do druhého a že by každé mělo pro něho svůj vlastní půvab, své tajemství, jež bylo třeba rozluštit, svůj vlastní život, který by měl poznat. Zdála se mu nevyzpytatelná; byla skrytá, tak záhadná jako život sám, tajila své poklady a po staletí zněla zurčením vod, byla kolébkou ohromnému množství živých tvorů a žádala zplátkou smrti ohromného množství jiných. Jak obhlížel sluncem ozářený prostor, byl by rád znal historii tohoto údolí; a kolik svazků by asi vyplnila, kdyby ji údolí mohlo samo vyprávět. Jistě by nejprve šeptem vyprávělo o stvoření světa. Vyprávělo by o rozervaných oceánech, zmítaných a zahnaných na ústup - o prvních, neznámých pravěkých dobách, kdy nebyla noc, ale ustavičný den. Kdy se ploužily podivné a obrovské příšery v místech, kde právě viděl karibu pít z potoka, a kdy brázdili vzduch, kde nyní viděl kroužit orla, ohromní okřídlení tvorové, zpola ptáci a zpola ještěři. A pak by vyprávělo o proměně - o oné hrůzné hodině, kdy se zemská osa vychýlila a kdy nastala noc, kdy tropické krajiny spoutal ledový příkrov a kdy se zrodili noví tvorové, aby svět oživil. Uplynulo asi mnoho, přemnoho času, uvažoval Langdon, než se objevil první medvěd, aby vystřídal mamuta, Mastodonta a jiná obrovská zvířata, která současně s nimi žila. A onen první medvěd byl praotec grizzlyho, kterého chtěli s Bruceem příštího dne skolit! Langdon se tak zahloubal do úvah, že přeslechl šramot za sebou. Ale pak ho něco vyburcovalo. Zdálo se mu, že těsně za ním zhluboka vydechl jeden z netvorů, které si kouznil v živé obrazotvornosti. Když se zvolna

obrátil, srdce se mu v tu chvíli skoro zastavilo a krev mu v žilách stydla a tuhla. Pár kroků od něho zatarasil skalní římsu Thor, král hor, který tam stál s mohutnou tlamou široce rozevřenou a hlavou zvolna kýval ze strany na stranu, jak pozoroval dopadeného nepřítele! V tomto kratičkém okamžiku sevřel Langdon bezděčně rozbitou pušku a uvědomil si, že je ztracen! __

Kapitola 17.

Ne výkřik, jen třaslavý, přidušený vzdech unikl tlumeně Langdonovi ze rtů, když ušel, jak se na něj dívá obrovský grizzly. Následující vteřiny se mu zdály věčností. Hned ho napadlo, že je bezmocný - úplně bezmocný. Nemůže ani utéci, neboť je za ním skalní stěna; nemůže se vrhnout do údolí, neboť na této straně je sráz sto stop hluboký. Stanul tváří v tvář smrti, smrti strašlivé jako ta, jež stihla psy. A přece ani v posledních okamžicích nepropadl Langdon děsu. Všiml si dokonce rudého ohně v grizzlyho mstivých očích. Viděl holou jizvu na hřbetu, kterou vyryla jeho kulka; viděl lysinu, kudy vnikla jiná kulka do Thorovy plece. Když si toho povšiml, domníval se, že ho Thor schválně stopoval, že šel za ním po skalní římse a že ho tu zahnal do úzkých, aby mu plnou měrou odplatil za to, co musel jeho vinou vytrpět. Thor popošel pouze o krok; a pak se zvolna, půvabně vztyčil v plné výši. Dokonce i tehdy si Langdon pomyslel, jak je majestátní. Sám se však ani nepohnul. Upřeně se díval na Thora a rozhodl se, co učiní, až toto velké zvíře vyrazí kupředu. Vrhne se dolů se srázu. Tam dole mu kyne aspoň jedna tisícina naděje, že vyvázne životem. Snad je tam nějaká římsa, nebo skalní výběžek, na němž by se mohl zachytit. A Thor! Náhle - neočekávaně - přistihl člověka! To je ten tvor, který ho pronásledoval, tvor, který mu ublížil - a je tak blízko, že stačí jen napřáhnout tlapu a rozdrtit ho! A jak je nyní slabý, bledoučký a jak se bázlivě krčí! Kde má ten podivný hrom? Kde má ten palčivý blesk? Proč nevydává ani hlásku? Dokonce i pes by udělal více než tento tvor, neboť by vycenil špičáky; vrčel by, rval by se. Avšak toto stvoření, jež je člověk, nedělá nic. A v Thorově mohutné hlavě se zvolna vynořila velká pochybnost. Zranilo ho skutečně toto bázlivě příkrčené, neškodné, vyděšené stvoření? Cítí lidský pach. Je silný. A přece ho tentokrát neprovází žádná bolest. A pak se Thor zase pomalu spustil na všechny čtyři. Neustále se díval na člověka. Kdyby se byl Langdon pohnul, byl by zahynul. Thor však nevraždil jako člověk. Ještě chvíli vyčkával, že mu ublíží, že projeví nějakou známku nepřátelství. Nic takového se nedělo a to ho mátko. Čenichem přejížděl po zemi, a Langdon viděl, jak se zvedá prach tam, kde jej zvířil grizzlyho horký dech. Nato se na sebe několik dlouhých a strašlivých vteřin medvěd a člověk dívali. Pak se Thor velmi pomalu a nerozhodně

pootočil. Zamručel. Trochu ohrnul pysky. Ale dosud neviděl žádný důvod k boji, neboť tento bázlivý trpaslík s bílou tváří, příkrčený na skále, se ani nepohnul, aby ho vyzval na souboj. Viděl, že nemůže jít dál, neboť skalní římsa byla zatarasena skalní stěnou. Kdyby zde byla stezka, bylo by možná toto dobrodružství skončilo pro Langdona jinak. Takto však Thor pomalu odcházel směrem, odkud přišel, hlavu měl skloněnou a dlouhé drápy mu při chůzi klapaly klap-klap, jako kastaněty ze slonoviny. Teprve pak si Langdon uvědomil, že zase dýchá, že mu znovu srdce bije. Zhluboka a ulehčeně si oddechl. Vstal, a nohy jako by se mu podlamovaly. Čekal - minutu, dvě, tři; a pak se obezřele připlížil k ohbí skalní římsy, kudy Thor odešel. V okolních skalách bylo prázdno, a tak se vydal zpět po vlastní stopě k travnaté průrvě a stále se rozhlížel kolem, naslouchal a dosud svíral kusy rozlámané pušky. Když došel na kraj planiny, příkrčil se za ohromný balvan. O tři sta yardů dál se Thor zvolna šoural přes okraj kotliny směrem k východnímu údolí. Teprve když se medvěd znovu objevil na vzdálenější okraji kotliny, pak opět zmizel, pokračoval Langdon v cestě. Když dorazil ke svahu, kde spoutal svému koni přední nohy, Thora nebylo již vidět. Koně našel tam, kde ho zanechal. Teprve když seděl v sedle, cítil se Langdon opravdu bezpečně. Potom se nervózně, trhaně, radostně rozesmál, a jak prohlížel údolí, nác pával si dýmku čerstvým tabákem. "Ty ušlechtilá, vznešená medvědí bytosti!" Zašeptal, a jak opět nabyl hlasu, každá žilka v těle se mu chvěla podivuhodným vzrušením. "Ty - ty velikáne se srdcem šlechtnější než má člověk!" A potom dodal šeptem jako by si neuvědomoval, že mluví nahlas: "Kdybych já tě takhle zahnal do úzkých, byl bych tě zastřelil! A ty! Tys mě zahnal do úzkých a nechal na živu!" Rozjel se k táboru a cestou si uvědomil, že tento dnešní den dokonal velkou proměnu, která v něm dozrávala. Setkal se s králem hor; stanul tváří v tvář smrti, a v posledním okamžiku čtyřnohý tvor, kterého honil a zubožil, měl s ním soucit. Byl přesvědčen, že by to Bruce nepochopil; že by to nemohl pochopit; v něm však ale tento den a tato osudná chvíle zanechaly takový dojem, že co živ bude, na něj nezapomene, a věděl, že v budoucnu už nikdy nebude ukládat Thorovi o život, ani o život jiného příslušníka jeho rodu. Langdon dorazil do tábora, uvařil si něco na posilněnou, a když jedl ve společnosti Muskwy, dělal nové plány pro následující dny a týdny. Pošle Bruceho příštího dne za Metoosinem a nebudou už honit velkého grizzlyho. Půjdou dál ke Skeeně a snad dokonce až k břehům Yukonu, potom odbočí někdy počátkem Zářím na východ do kraje karibu a vydají se zpět k civilizaci po prérii podél Skalistých hor. Muskwu si vezme s sebou. Po návratu do kraje, kde žijí lidé a jsou města, budou velkými přáteli. Nyní mu ještě ani nenapadlo, co by to pro Muskwu znamenalo. Byly dvě hodiny a Langdon dosud snil o nových a neznámých cestách na sever, když ho vyburcoval a znepokojil nějaký hluk. Chvilku si ho nevšímal, neboť se domníval, že patří k zurčivé melodii údolí. Ale protože ji

pozvolna stále silněji zahlušoval, vstal nakonec Langdon z místa, kde ležel opřen zády o strom, a vyšel z lesa, aby jej lépe slyšel. Muskwa šel za ním, a když se Langdon zastavil, zastavilo se medvědě se žlutohnědou tvářičkou také. Zvědavě vztyčilo ouška. Hlavičku otočilo k severu. Odtamtud se blížil hluk. V příštím okamžiku jej Langdon rozeznal, a ještě i pak si řekl, že ho asi klame sluch. Nemůže to být štěkot psů! Bruce a Metoosin jsou teď se smečkou daleko na jihu; alespoň tam má být Metoosin a Bruce se asi vrací do tábora! Hluk byl stále zřetelnější a Langdon nakonec poznal, že se nemýlí. Údolím se blíží psi. Něco přimělo Bruceho a Metoosina, aby se odebrali na sever místo na jih. Smečka štěká - a její zuřivý a nenávistný štěkot mu říká, že psi jsou opět na čerstvé stopě zvěře. Zachvátilo ho náhlé vzrušení. Široko daleko v údolí je jen jediný živoucí tvor, na něhož by Bruce poštval psy, a to je velký grizzly! Langdon ještě chvíli stál a naslouchal. Pak pospíšil zpět do tábora, uvázal Muskwu ke stromu ozbrojil se jinou puškou a znovu osedlal koně. Za chvíli už rychle uháněl k horskému hřebenu, kde mu krátce předtím Thor daroval život. —

Kapitola 18.

Thor zaslechl psy, když byli od něho na míli daleko. Ze dvou důvodů se mu nechtělo před nimi utíkat ani tak jako před několika dny. Psů samých se bál asi tolik, jako by to bylo jen pár jezevců nebo svišťů, pískajících na něho ze skal. Věděl, že jsou jen samá tlama, trochu špičáků a že se dají snadno usmrtit. Znepokojovalo ho, co přichází těsně za psy. Dnes však stanul tváří v tvář stvoření, které přineslo známý pach do jeho údolí, a když se mu nepokusilo ublížit, nezabil je. Kromě toho pátral znovu po medvědicí Iskwao, a člověk není jediný živočich, který za lásku dává v sázku svůj život. Když zabil posledního psa za soumraku onoho osudného dne, kdy ho pronásledovali přes horský hřeben, dělal Thor to, co Bruce předpokládal, že učiní, a místo aby šel dále na jih, ubíral se větší oklikou na sever, a třetí noc po zápase a ztrátě Muskwy znovu našel Iskwao. Tehdy, když se stmívalo, zahynul Pipoonaskoos a Thor zaslechl ostrý třesk Brucovy automatické pistole. Celou noc, následující den a příští noc strávil s Iskwao a pak ji zase opustil. Po třetí ji hledal, když zastihl Langdona v pasti na skalní římse, a když poprvé uslyšel za sebou štěkot psů, dosud ji nezahlásil. Putoval na jih, a tak se blížil k táboru lovců. Držel se vysokých svahů v místech, kde byly malé úžlabinky a louky, přerušované břidličnatými ostrůvky, hlubokými roklemi a ojediněle divokou změť skalisk. Šel přímo proti větru, aby zachytil pach Iskwao, kdyby se k ní přiblížil, a proto když uslyšel štěkot pronásledujících ho psů, necítil jejich pach, ani pach dvou

mužů, kteří jeli koňmo za nimi. Jindy by byl použil své oblíbené lsti - kličkování, aby měl hrozící nebezpečí před sebou a příznivý vítr. Opatrnost nyní ustoupila na podružné místo před touhou, aby našel družku. Psi nebyli od něho ani půl míle, když se náhle zastavil, chvíli věřil a pak spěchal dál, až ho v cestě zadržela úzká strž. Touto strží vystupovala Iskwao z kotliny níže na horském svahu a běžela. Divoký štěkot psů se blížil, a Thor slezl dolů, aby Iskwao včas dohonil, jak uháněla nahoru. Iskwao se na okamžik zastavila, očichala si s Thorem čenichy a pak pospíchala dále, uši chmurně dozadu sklopené, a z hrdla se jí dralo výhrůžné bručení. Thor ji následoval a rovněž bručel. Věděl, že družka prchá před psy, a jak se za ní šplhal výš a výše, zachvátila ho znovu vlna nesmiřitelného a ponenáhlu vzrůstajícího hněvu. V takové chvíli, jako nastala nyní, byl Thor nejhorší. Bojoval, když byl pronásledován, jako ho před týdnem pronásledovali psi - proměnil se však v strašlivého, nelítostného démona, když hrozilo nebezpečí jeho družce. Zůstával víc a více pozadu za Iskwao a dvakrát se otočil, aby s vyceněnými blýzkavými špičáky a tlumeným burácivým mručením vyzval své nepřátele k boji. Když vystoupil z rokle, octl se ve stínu vrcholu a Iskwao se již vydrápala nahoru a zmizela. Tam, kde zmizela, byla divoká změť kamenité sutě a nakupených spoust zřícených a roztržštěných hromad pískovcových skal. Obzor byl asi tři sta yardů nad ním. Pohlédl vzhůru. Iskwao byla mezi skalisky a zde bylo vhodné místo k zápasu. Psi už byli těsně za ním. Hnali se posledním úsekem rokle a hlasitě štěkali. Thor se obrátil a očekával je. O půl míle dál k jihu spatřil Langdon Thora a takřka současně se na okraji rokle objevili psi. Vyjel koňmo do poloviny horského svahu; odtud se vyšplhal výš a dal se dobře vyšlapanou ovčí stezkou asi v téže výši, jako byl Thor. Z místa, kde stál, mohl triedrem přehlédnout údolí na mnoho mil. Nemusil se dívat daleko, aby objevil Bruceho a indiána. Slézali právě s koní u úpatí rokle, a viděl, jak do ní rychle vběhli a zmizeli. Langdon znovu zamířil triedrem na Thora. Psi ho teď zadrželi, a Langdon věděl, že se grizzlymu nepodaří, aby je na tomto volném prostranství zabil. Potom spatřil, jak se výš mezi skalami něco pohybuje, a když zahlédl Iskwao, jak se vytrvale šplhá nahoru k rozeklanému horskému štítu, vydral se mu ze rtů tlumený výkřik pochopení. Věděl, že tento druhý medvěd je samice. Velký grizzly - její druh - se zastavil, aby bojoval. Neměl žádnou naději na vyvážnutí, podaří-li se psům zadržet jej na deset nebo patnáct minut. Mezitím se objeví Bruce a Metoosin nad okrajem rokle a budou mít Thora v dostřelu na necelých sto yardů. Langdon zastrčil triedr do pouzdra a rozběhl se po ovčí stezce. Prvých dvě stě yardů postupoval snadno, ale pak se cesta rozvětvila na tisíce jednotlivých stezek po svahu pokrytém zvětralou a kluzkou břidlicí, a trvalo mu pět minut, než urazil dalších padesát yardů. Stezka byla zase pevnější. Běžel dále, sotva dechu popadáje, a na dalších pět

minut mu zakryl Thora a psy skalní výstupek. Když přešel výstupek a uběhl padesát yardů dolů po jeho druhém svahu, náhle se zastavil. Další postup mu znemožňovala srázná strž. Byl nyní pět set yardů od místa, kde stál Thor, zády ke skalám a obrovskou hlavou obrácen proti smečce. I teď, když se na ně Langdon díval a namáhavě lapal po vzduchu, aby mohl křičet, očekával, že uvidí Bruceho a Metoosina vyjít z rokle. Pak ho bleskurychle napadlo, že i kdyby křičel tak, aby ho zaslechli, rozhodně by mu nerozuměli. Bruce by se nedovtípil, že chce ušetřit zvíře, které honí bezmála dva týdny. Thor zahnal psy plných dvacet yardů směrem k rokli, když se Langdon rychle přikrčil za skaliskem. Měl nyní pouze jedinou možnost, jak Thora zachránit, nepřišel-li už pozdě. Smečka ustoupila o několik yardů dolů po svahu a Langdon na ni zamířil puškou. Ovládala ho jediná myšlenka - musí obětovat psy nebo nechat Thora zahynout. A Thor mu dnes daroval život. Bez váhání stiskl spoušť. Vystřelil na velkou vzdálenost a první kulka zvedla jen obláček prachu na padesát stop před Airedaly. Vypálil znovu a minul se. Když puška zarachotila po třetí, ozvalo se pronikavé, bolestné zavytí, jež Langdon ovšem neslyšel. Jeden pes se kutálel dolů po svahu. Sám třesk výstřelů Thora ani trochu nevzrušil, teď však viděl, že se jeden z jeho nepřátel svalil a kutálí se dolů, zvolna se proto obrátil a zamířil do bezpečí skal, následovala čtvrtá a pátá rána a při páté štěkající psi ustoupili k rokli, jeden však kulhal, protože měl roztržitý přední běh. Langdon vyskočil na balvan, o který si opíral pušku, a zadíval se k obzoru. Iskwao právě dosáhla vrcholku hory. Na okamžik se zastavila a pohlédla dolů. Potom zmizela. Thora, jdoucího nyní po jejích stopách, kryly balvany a hromady roztržitěného pískovce. Dvě minuty poté, když grizzly zmizel, vyšplhali se přes okraj rokle Bruce a Metoosin. I odtamtud mohli dosti dobře dostřelit na vrcholek hory. Langdon proto začal náhle vzrušeně křičet, mával rukama a ukazoval dolů. Bruce a Metoosin se jím nechali obelstít, přestože se psi znovu prudce rozštěkali u skal, mezi nimiž Thor zmizel. Domnívali se, že Langdon ze svého místa vidí, kam se medvěd pustil a jak uhání do údolí. Teprve když sestoupili dalších sto yardů po svahu, zastavili se a ohlédli se po Langdonovi, aby jim ukázal další směr. Langdon na balvanu ukazoval k obzoru. Thor právě přecházel vrchol hory. Na okamžik se zastavil, jako dříve Iskwao, a naposled se podíval na člověka. A Langdon, když ho uviděl naposledy, zamával kloboukem a zakřičel: "Mnoho štěstí, kamaráde - mnoho štěstí!"

Kapitola 19.

Večer Langdon a Bruce spřádali nové plány a Metoosin seděl opodál, pohřížen v netečnou zamlklost, pokuřoval, ale občas pohlédl na

Langdona, jako by stále ještě nemohl uvěřit tomu, co se stalo odpoledne. Ještě po mnoha měsících nezapomene jistě Metoosin nikdy vyprávět svým dětem, vnoučatům i přátelům z indiánských kmenů, jak šel kdysi na lov s bělochem, který zastřelil své vlastní psy, aby zachránil život šedému medvědovi. Langdon již pro něj nebyl více tím starým Langdonem a Metoosin věděl, že po této honbě se s ním už na lov nikdy nevypraví. Neboť Langdon byl nyní kneskwo. Neměl v hlavě všechno v pořádku. Velký duch ho zbavil odvahy a dal ji grizzlymu. A Metoosin přes dýmku Langdona nedůvěřivě pozoroval. Jeho podezíravost se utvrdila, když viděl, jak Bruce a Langdon dělají z koženého vaku jakousi klec, a uvědomil si, že je na jejich dlouhé cestě má doprovázet medvídě. Teď už neměl pochyb. Langdon byl "podivín" a v indiánových očích nevěstil tento druh podivínství pro člověka nic dobrého. Na druhý den za svítání byla výprava připravena na dlouhou cestu na sever. Bruce a Langdon jeli v čele vzhůru po svahu a přes předěl do údolí, kde poprvé potkali Thora, a nákladní koně se malebně za nimi řadili s Metoosinem, který uzavíral zadní voj. V koženém vaku jel Muskwa. Langdon byl spokojen a šťasten. "Byl to nejlepší lov, jaký jsem zažil," řekl Brucemu. "Nikdy nebudu litovat, že jsme ho nechali na živu." "Ty jsi doktor," poznamenal Bruce dosti neuctivě. "Kdyby šlo po mém, byla by jeho kůže už vzadu na Disphaně. Skoro každý turista dole u železniční trati by se o ni rval za sto dolarů." "Pro mne má živý cenu několika tisíc," odpověděl Langdon a po této záhadné a úsečné odpovědi zůstal vzadu, aby se přesvědčil, jak se daří Muskwovi. Medvídě se kolébalo a zmítalo v koženém vaku jak nezkušený nováček v sedadle na hřbetě slona a Langdon je chvíli zamyšleně pozoroval, než popojel opět k Brucemu. Během příštích dvou nebo tří hodin zajel několikrát k Muskwovi a pokaždé, když se vracel k Brucemu, byl zamlklejší, jako by o něčem uvažoval. V devět hodin dorazili k místu, kde bezpochyby končilo Thorovo údolí. Uzavíralo je napříč horské úbočí a vodní tok, podle kterého cestovali, se zde prudce stočil do úzkého kaňonu k západu. Na východě stoupal zelený, vlnitý svah, po němž koně mohli snadno vyjet nahoru a kudy se jejich výprava dostane do sousedního údolí směrem k pohoří Driftwood. Bruce rozhodl, že se dají tudy. V polovině svahu se zastavili, aby koním popřáli oddechu. Muskwa ve svém vězení z hovězí kůže prosebně kňučel. Langdon ho slyšel, zdálo se však, že si toho nevšímá. Díval se upřeně zpátky do údolí. Bylo nádherné v jitřním slunci. Viděl štítý hor, pod nimiž leželo chladné, tmavé jezírko, ve kterém Thor lovil ryby; na míle daleko vypadaly svahy jako zelenavý samet, a jak se tak díval, zalétala k němu naposled zurčivá hudba Thorova světa. Působila na něho zvláštním dojmem, jako velebný hymnus, jako jásavý chvalo zpěv nad jeho odchodem a nad tím, že tu zanechává vše tak, jak bylo před jeho příchodem. Ale zanechává opravdu všechno tak, jak to bylo předtím? Nezachytává sluchem v hudbě hor nádech jakéhosi smutku, hoře, úpěnlivé prosby? A

Muskwa opět těsně vedle něho tichounce zakňučel. Tu se Langdon obrátil k Brucemu. "Rozhodnuto," řekl a jeho slova zněla důrazně. "Celé dopoledne jsem uvažoval, co mám dělat, a teď jsem se rozhodl. Až si koně odpočinou, ty a Metoosin pojedete dál. Já se vrátím nějakou míli zpět a pustím medvídě na svobodu tam, odkud už najde cestu domů!" Nečekal na nějaké námitky nebo poznámky a Bruce také nic nenamítal. Langdon vzal Muskwu do náručí a rozjel se zpět na jih. Když stoupal míli údolím, dojel k širé, otevřené louce, poseté skupinami smrků a vrb a sladce vonící květinami. Zde sestoupil s koně a asi deset minut seděl s Muskwou na zemi. Z kapsy vyňal malý papírový sáček a naposledy krmil medvídě cukrem. Hrdlo se mu svíralo, jak mu Muskwův hebký čumáček očichával dlaň ruky, a když konečně vstal a vyhoupl se do sedla, měl oči zamžené. Pokusil se o úsměv. Snad je slaboch. Ale má Muskwu rád a ví, že v horském údolí zanechává víc než lidského přítele. "Sbohem, milý kamaráde," řekl a hlas se mu chvěl. "Sbohem, malý divochu! Snad se jednoho dne vrátím a sejdu se s tebou a ty už budeš velký, divoký medvěd ... Ale já tě nezastřelím ... Nikdy ... Nikdy ..." Uháněl na sever. Ze vzdálenosti tři sta yardů otočil hlavu a díval se zpět. Muskwa šel za ním, zůstával však pozadu. Langdon zamával rukou. "Sbohem," zvolal a hrdlo se mu stahovalo. "Sbohem!" Po půl hodině se podíval triedrem dolů z vrcholu svahu. Uviděl Muskwu toliko jako černou tečku. Medvídě se zastavilo a důvěřivě čekalo na jeho návrat. Znovu se pokusil o úsměv, ale nepovedlo se mu to. A tak přejel předěl a zmizel z Muskwova života. —

Kapitola 20.

Dobré půl míle šel Muskwa po Langdonově stopě. Nejdříve běžel; pak šel; posléze se úplně zastavil a sedl si na zadek jako pes, čelem k vzdálenému svahu. Kdyby byl Langdon šel pěšky, nebyl by se zastavil a šel by až do úpadu. Ale medvíděti se nelíbilo ve vaku, v němž bylo uvězněno. Muselo snášet hrozná nárazy a pohazování sem i tam, a kůň, který je nesl, se dvakrát otřásl, a Muskwovi připadala otřásání jako zemětřesení. Věděl, že klec i Langdon jsou kdesi před ním. Chvíli seděl a toužebně kňučel, ale nešel dál. Byl přesvědčen, že přítel, jehož si tak zamiloval, se záhy vrátí. Vždy se vracel. Ještě nikdy ho nezklamal. Začal se tedy shánět po claytoniích či kandíku a po nějakou dobu dával pozor, aby se příliš nevzdaloval od místa, kudy prošla výprava. Celý den zůstalo medvídě pod svahem na květinami hýčících lukách; Na výsluní mu tam bylo velmi příjemně a našlo si několik míst, kde rostly hlízovité cibulky a oddenky, jež mělo tak rádo. Vyhrabávalo je, najedlo se do syta a odpoledne si zdřímlo. Když však slunce zapadalo a tíživé stíny hory halily údolí do tmy, zmocnil se Muskwu strach. Byl ještě velmi mladé medvídě a strávil úplně sám toliko

jedinou strašnou noc, když mu zahynula matka. Thor mu nahradil matku a Thorovo místo zaujal pak Langdon, takže až dosud nikdy nepocítil opuštěnost a osamělost temnoty. Zalezl pod hlohový keř blízko stezky a dále čekal, naslouchal a pln naděje věřil. Vyšly jasné a třpytivé hvězdy, ale tuto noc ho nelákaly tak silně, aby ho vyvábily ven. Teprve za svítání se opatrně vykradl ze svého úkrytu v hlohu. Slunce mu dodalo znovu odvahu i důvěru a začal putovat údolím nazpět, pach koňských stop stále slábl, až úplně zmizel. Ten den pojedl Muskwa trochu trávy a několik cibulek kandíku, a když nadcházela druhá noc, octl se u svahu, po němž výprava přišla z údolí, ve kterém byl Thor a Iskwa. Muskwa byl unaven, měl hlad a byl úplně opuštěn. V noci přespal v dutém kmeni. Druhý den pokračoval v cestě a pak se mnoho dní a nocí potuloval sám ve velkém údolí. Prošel kolem tůň, kde s Thorem potkali starého medvěda, a hladově očichával rybí kosti; ubíral se po okraji tmavého, hlubokého jezera; opět viděl mátožné tvory poletovat v lesním šeru; přešel po bobří hrázi a po dvě noci spal blízko zátarasu, utvořeného ze spadlých kmenů, odkud pozoroval Thora, jak ulovil jejich první rybu. Pomalu již zapomínal na Langdona a stále víc a více myslel na Thora a na svou matku. Postrádal je. Stýskalo se mu po nich víc, než se mu kdy stýskalo po družnosti s člověkem, neboť Muskwa se zase rychle stával tvorem divočiny. Teprve začátkem srpna se medvěd opět dostalo k rozsedlině v údolí a vyšplhalo se nahoru na svah, kde Thor poprvé uslyšel hromové rachocení pušek bělochů a poprvé ucítil řezavou bolest. V těchto dvou týdnech Muskwa hodně vyrostl, přestože často šel spat s prázdným bříškem. Nyní se už nebál tmy. Prošel hlubokým, stinným kaňonem nad jílovým kalištěm, a protože kaňon měl jen jeden východ, dospěl nakonec k vrcholu rozsedliny; zde přešel Thor, když mu Langdon s Bruceem byli těsně v patách. A dole pod Muskwou leželo sousední údolí - jeho domov. Ovšem že je nepoznal. Neviděl a nezvěřil v něm nic důvěrně známého. Ale údolí bylo tak krásné a tak štědře oplývalo spoustou dobrot a slunečního jasu, že nepospíchal. Našel celé lány claytonií a kandíku. A třetí den poprvé opravdově zabíjel. Téměř zakopl o mládě sviště, které nebylo větší než rezavá veverka, a zmocnil se ho, dříve než zvířátko mohlo uniknout. Byla to skvělá pochoutka. Minul celý týden, než se dostal k potoku těsně pod svahem, kde mu zahynula matka. Kdyby byl šel po hřebenu, byl by našel její kosti, čistě ohlodané jinými dravci. A minul zase týden, než došel k malé lučině, kde Thor zabil karibu a velkého černého medvěda. A teprve nyní Muskwa poznal, že je doma! Celé dva dny se nevzdálil ani na dvě stě yardů od místa hodování a zápasu, a dnem i nocí vyhlížel Thora. Potom si musel na vzdálenějších místech hledat potravu, ale vždy odpoledne, když hory začaly vrhat dlouhé stíny, vracel se ke skupině stromů, kde si s Thorem udělali skrýš, kterou lupič, černý medvěd, vyloupil. Jednoho dne putoval dále než obvykle, aby si našel nějaké kořínky. Byl dobré půl míle od místa, kde si upravil domov, a čenichal

u úpatí skaliska, když tu náhle na něj padl velký stín. Podíval se vzhůru a chvilku stál jako zkamenělý a srdce mu bušilo a poskakovalo, jako mu nikdy dosud v životě nebušilo a neposkakovalo. Pět stop od sebe uviděl Thora! Velký grizzly stál zrovna tak nehybně jako on a upřeně se na něj díval. A pak Muskwa radostně zakňučel jako štěňátko a rozběhl se kupředu. Thor sklonil obrovskou hlavu, zabořil čenich do srsti na Muskwově hřbítku a oba se zase chvilku ani nehnuli. Potom vystupoval Thor na stráň, jako by se medvěd nebylo nikdy ztratilo, a Muskwa šel šťasten za ním. Následovala řada dnů překrásného putování a slavných hodů a Thor zavedl Muskwu na tisíce nových míst v obou údolích a v horách mezi nimi. Nastaly dny velkolepého rybolovu, a za horským hřebenem ulovili nového karibu a Muskwa stále tloustl a přibýval na váze, až v polovině září byl už tak velký jako dobře urostlý pes. Potom dozrály bobule a Thor znal všechna místa dole v údolích, kde rostly - nejdříve červené maliny, potom plody mýdlovníku a po nich lahodný černý rybíz, který rostl v stinných, hlubokých hvozdech a byl bezmála tak velký jako třešně, skoro tak sladký jako cukr, kterým krmil Muskwu Langdon. Muskwa měl ze všeho nejraději černý rybíz. Rostl v hustých, bohatých hroznech; keře, obalené rybízem, již shodily listí, takže si ho ve chvílce mohl nasbírat a sníst pěknou hromádku. Ale posléze nadešel čas, kdy už bobule byly pryč. Nastal říjen. Noci byly velmi studené, někdy po celé dny se slunce ani neukázalo a tmavou oblohu zastíraly mraky. Na horských štítech přibývalo sněhu stále víc a u vrcholů už vůbec neroztával. I v údolí sněžilo - zprvu jen tolik, že zemi pokryl bílý koberec, zastudil Muskwu do tlapek a rychle opět zmizel. Od severu vanul ostrý vítr a v údolí místo zurčivé hudby léta se ozývalo nyní za noci pronikavé kvílení a skučení a stromy pochmurně hučely a skřípaly. Muskwovi se zdálo, že se celý svět mění. Divil se, proč se v těchto chladných a pošmourných dnech Thor zdržuje na horských svazích, kde se prohání vítr, když mohl najít útočiště v údolích. A Thor, jestliže mu vůbec něco vysvětloval, mu říkal, že se blíží zima a že tyto svahy jsou jejich posledním revírem. V údolích bylo už po bobulích; tráva a kořínky jim už neposkytovaly dostatečnou výživu; již nemohli ztrácet čas hledáním mravenců a larev; ryby se stáhly do hlubokých vod. Nadešlo údobí, kdy karibu měli tak ostrý čich jako liška a byli rychlí jako vítr. Jenom na horských svazích mohli zcela jistě najít něco k snědku - skrovné obědy ze svišťů a gofrů. Thor je teď vyhrabával a Muskwa mu při tom pomáhal, jak jen dovedl. Častokrát vyhazovali celé vagony země, než se dostali k útulným zimním příbytkům sviští rodiny, a někdy hrabali celé hodiny a ulovili pak tři nebo čtyři malé gofry, kteří nebyli větší než rezavé veverka, ale sladounce tuční. Tak jim ubíhaly dny koncem října až do listopadu. A nyní už doopravdy přišel ze severu sníh, studené větry a prudké sněhové vánice a jezírka i jezera začala zamrzávat. Thor stále ještě setrval na svazích a

Muskwa se v noci třásl zimou a byl by rád věděl, zda slunce ještě vůbec vysvitne. Jednou, asi v polovině listopadu, právě když vyhrabávali sviští rodinu, Thor náhle ustal v hrabání, zamířil přímo do údolí a spěšně se dal k jihu. Když vyrazili, byli deset mil od kaňonu s jílovým kalištěm, ale velký grizzly běžel tak rychle, že tam dorazili téhož odpoledne ještě před soumrakem. Celé dva následující dny se zdálo, že se Thor vůbec nestará o potravu. V kaňonu nebylo nic k snědku a Thor se potuloval mezi skalisky, čenichal a naslouchal a vůbec si počíнал tak, že Muskwu úplně zmátl. Odpoledne druhého dne se Thor zastavil v lesíku jakýchsi borovic, pod nimiž byla půda pokryta napadaným jehličím. Začal žrát jehličí. Muskwovi se do něho nechtělo, avšak něco mu říkalo, že se má řídit Thorovým příkladem; proto je slízával a polykal, ačkoli nevěděl, že ho tak příroda připravuje už bezprostředně na zimní spánek. Ve čtyři hodiny došli k ústí hluboké jeskyně, kde se Thor narodil, zde se Thor opět zastavil a věřil po větru i proti větru a čekal, aniž věděl na co. Stmívalo se. Nad kaňonem skučela vichřice. Řezavý vítr dul z horských štítů a obloha byla černá a plná sněhových mraků. Chvilenu tu grizzly stál s hlavou i plecemi v ústí jeskyně. Potom vešel dovnitř; Muskwa ho následoval. Šli v hluboké tmě až úplně dozadu a bylo tam stále tepleji, skučení větru zmíralo víc a více, až znělo již jen jako šumot. Thorovi trvalo aspoň půl hodiny, nežli se uvelebil tak, aby se mu při spaní pohodlně leželo. Muskwa se schoulil vedle něho. Bylo mu pěkně teplo a měl znamenité pohodlí. V noci zuřila bouře a hustě sněžilo. Oblaka sněhu se hnala kaňonem vzhůru a sníh se shůry sypal do kaňonu ještě v hustších mracích a vše kolem bylo jím vysoko zaváto. Když se rozednilo, zmizel už vchod do jeskyně, zmizely skály, zmizela černá a nach stromů i keřů. Vše bylo bílé a tiché a v údolí již nezněla zurčivá hudba. Hluboko v jeskyni se Muskwa neklidně pohnul. Thor si zhluboka oddechl. Pak oba nadlouho a tvrdě usnuli. Možná, že se jim něco i zdálo. __